

*Załącznik nr 1 do uchwały
Nr 130/225/IV/2013
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 17 stycznia 2013 r.*

Zarząd Województwa Śląskiego

OKRESOWA OCENA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO – 2013

obejmująca

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

(Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 68 z 27 lipca 2004 r., poz. 2049)

oraz

Zmianę Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

(Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 237 z 22 września 2010 r., poz. 3534)

**Niniejsze opracowanie zostało pozytywnie zaopiniowane
przez Wojewódzką Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną
na posiedzeniu w dniu 7 grudnia 2012 r.**

Śląskie.
Pozytywna energia

**Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Wydział Planowania Strategicznego i Przestrzennego
Katowice, styczeń 2013 r.**

OPRACOWANIE:

Wydział Planowania Strategicznego i Przestrzennego
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

Dyrektor Wydziału: Andrzej Baksik

AUTORZY OPRACOWANIA:

Ewa Burchat-Błachuta (POIU KT-443)

Agnieszka Kawecka-Kędzierska

Robert Knapik

Monika Olberek-Żyła

Joanna Pipała-Trzeciak

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	1
I. WSTĘP	3
1.1. Podstawa prawna sporządzenia okresowej oceny planu zagospodarowania przestrzennego województwa	3
1.2. Cel, metoda opracowania	3
II. ANALIZA KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTÓW O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM I PLANISTYCZNYM ORAZ ZMIANY UWARUNKOWAŃ PRAWNYCH	4
2.1. Zmiany uwarunkowań prawnych	4
2.2. Relacje pomiędzy Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego wraz z jego Zmianą a Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	5
2.3. Relacje pomiędzy Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego wraz z jego Zmianą a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”	10
2.4. Podsumowanie	11
III. PRZEGLĄD ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	12
3.1. Województwo śląskie w liczbach – analiza wybranych wskaźników statystycznych w kontekście celów polityki przestrzennej	12
3.2. Analiza zmian w użytkowaniu gruntów województwa śląskiego w latach 2002 – 2012	25
3.3. Budowa dróg krajowych i wojewódzkich w oparciu o Ustawę z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych	30
3.4. Analiza projektów realizowanych w województwie śląskim w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania	32
3.5. Rozwój Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	41
3.6. Konkurs „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego”	43
3.7. Podsumowanie	45
IV. RAPORT O STANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	46
4.1. Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa	46
4.2. Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej	48
4.3. Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych	50
4.4. Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury	53
4.5. Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią	55
4.6. Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego	56
4.7. Podsumowanie	57
V. OCENA REALIZACJI ZADAŃ I INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM OKREŚLONYCH W ODPOWIEDNIACH DOKUMENTACH PRZYJĘTYCH PRZEZ SEJM RP, RADĘ MINISTRÓW, WŁAŚCIWEGO MINISTRA LUB SEJMIK WOJEWÓDZTWA	59
5.1. Wstęp	59
5.2. Zestawienie informacji nt. realizacji zadań i inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym określonych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego	60
5.3. Podsumowanie	82
VI. WNIOSKI KOŃCOWE I WNIOSEK GENERALNY	84
BIBLIOGRAFIA, MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	85
SPIS MAP	87
SPIS TABEL	88
MAPA GMIN WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	89

I. WSTĘP

Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego stanowi stały element prac planistycznych prowadzonych przez Samorząd Województwa Śląskiego, niezbędny dla świadomego kształtowania polityki przestrzennej województwa.

Niniejsza Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Województwa Śląskiego (OOPZPWŚ) jest trzecim¹ tego typu opracowaniem sporządzonym dla uchwalonego w 2004 r. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego² (PZPWŚ). Aktualna edycja obejmuje również ocenę Zmiany PZPWŚ z 2010 r., stanowiącą uszczegółowienie przyjętego w PZPWŚ zadania pn.: „Rozbudowa MPL Katowice w Pyrzowicach”.

1.1. Podstawa prawna sporządzenia okresowej oceny planu zagospodarowania przestrzennego województwa

Obowiązek opracowywania okresowej oceny planu zagospodarowania przestrzennego województwa wynika z art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³, zgodnie z którym plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlega okresowej ocenie, w ramach której zarząd województwa, co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku dokonuje przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, opracowuje raport o stanie zagospodarowania przestrzennego oraz sporządza ocenę realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa.

Wyniki przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz raport o stanie zagospodarowania przestrzennego przedstawiane są sejmikowi województwa. Ocena realizacji inwestycji podlega natomiast zaopiniowaniu przez wojewódzką komisję urbanistyczno-architektoniczną. Następnie okresowa ocena planu zagospodarowania przestrzennego, w tym przegląd zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz raport o stanie zagospodarowania przestrzennego przekazywany jest do wiadomości ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego.

1.2. Cel, metoda opracowania

Głównym celem sporządzenia niniejszej OOPZPWŚ jest dostarczenie podstawowych informacji o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa i o zmianach, jakie w nim zaszły od czasu uchwalenia PZPWŚ oraz Zmiany PZPWŚ. Okresowa Ocena Planu pozwoli określić również stopień realizacji przyjętych w PZPWŚ ustaleń oraz zakres jego ewentualnej aktualizacji.

Aktualnie obowiązujące przepisy prawa nie określają szczegółowo zakresu okresowej oceny planu zagospodarowania przestrzennego ani sposobu i metod jej sporządzania. Przyjęta metodyka prac jest analogiczna do metody zastosowanej dla opracowania poprzednich edycji okresowej oceny planu. Zrezygnowano jednak z badań ankietowych w gminnych jednostkach samorządu terytorialnego. Zastosowano nieco inną strukturę dokumentu – zgodnie ze spisem treści. Rozszerzono zakres merytoryczny o nowe elementy, źródła danych i analizy, wzięto pod uwagę m.in. zadania realizowane przez samorząd województwa, które mają wpływ na stan zagospodarowania przestrzennego regionu. Ponadto, na podstawie informacji uzyskanych od gestorów przeprowadzono badanie ewaluacyjne w zakresie stanu realizacji zadań i inwestycji. Dokładnej analizie poddano również projekty realizowane w województwie śląskim z funduszy unijnych, badając m.in. alokację nakładów finansowych w odniesieniu do celów polityki przestrzennej wynikających z PZPWŚ.

Szczegółowe opisy wykorzystanych metod zostały przedstawione w odpowiednich podrozdziałach. Zgodnie z przyjętą strukturą każdy rozdział główny dokumentu zakończony jest podsumowaniem zawierającym najważniejsze wnioski.

¹ (pierwsza edycja 2006 r., druga edycja 2010 r.).

² Dz. Urz. Woj. Śl. z 27 lipca 2004 r. Nr 68, poz. 2049.

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z późn. zm.

II. ANALIZA KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTÓW O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM I PLANISTYCZNYM ORAZ ZMIANY UWARUNKOWAŃ PRAWNYCH

Od momentu uchwalenia PZPWŚ zaszły zmiany w przepisach prawa z zakresu planowania przestrzennego oraz przyjęto nowe dokumenty oraz programy krajowe i regionalne o charakterze strategicznym. W niniejszym rozdziale zwrócono przede wszystkim uwagę na najważniejsze zmiany w systemie prawnym, związane z planowaniem przestrzennym na poziomie województwa oraz poddano analizie PZPWŚ i Zmianę PZPWŚ pod kątem zgodności z ustaleniami przyjętej w 2011 r. Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.⁴

2.1. Zmiany uwarunkowań prawnych

Z punktu widzenia planowania przestrzennego najistotniejsze wydają się być bezpośrednie zmiany przepisów prawa w Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Należy jednak pamiętać również o zmianach w innych ustawach, które wpływają na system planowania przestrzennego w sposób pośredni. Istotne zmiany wprowadziła Ustawa z dnia 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw.⁵ W odniesieniu do planowania na poziomie regionalnym zadania przyporządkowane wcześniej ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej przypisano ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego. Nowe brzmienie otrzymał art. 45 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁶ dotyczący okresowej oceny planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Zgodnie z nowymi regulacjami prawnymi w tym zakresie przegląd zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz raport o stanie zagospodarowania przestrzennego przekazywany jest do wiadomości ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego.

W związku z ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw⁷ w ustawie o planowaniu wprowadzono zapis, zgodnie z którym w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, na podstawie map ryzyka powodziowego i map zagrożenia powodziowego przekazywanych marszałkowi województwa – określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Zmiany związane z procedurą sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego województwa wywołała Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁸. Zgodnie z jej zapisami przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko Zmiany PZPWŚ w 2010 r.

Na mocy Uchwały nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. przyjęto Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030).⁹ Koncepcja przyjmuje nowy paradygmat polityki regionalnej UE – planowania społeczno-gospodarczego uwzględniającego rozwój terytorialny, wzmocnienie i wykorzystanie potencjału terytorialnego, współpracę w ramach zarządzania wielopoziomowego oraz podejście funkcjonalne do definiowania jednostek przestrzennych (obszarów interwencji)¹⁰. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju powinny być uwzględniane w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

⁴ Uchwała nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P. z 2012 r., poz. 252).

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 951.

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 647, z późn. zm. w związku z ustawą o działach... (Dz. U. z 2012 r., poz. 951).

⁷ Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159.

⁸ Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227.

⁹ M.P. z 2012 r., poz. 252.

¹⁰ Kluczowym dokumentem jest raport Fabrizio Barca z 2009 r. pn.: *An Agenda for Reformed Cohesion Policy*.

2.2. Relacje pomiędzy Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego wraz z jego Zmianą a Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Zarówno PZPWŚ jak i Zmiana PZPWŚ zostały opracowane w oparciu o zapisy obowiązującej Koncepcji Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju z 2001 r.¹¹

Aktualnie obowiązującą Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030¹² opracowano kilka lat po przyjęciu PZPWŚ wraz z jego Zmianą, w związku z czym naturalny jest brak pełnej zgodności tych dokumentów. Na potrzeby niniejszej OOPZPWŚ opracowana została wieloaspektowa analiza zgodności PZPWŚ z KPZK 2030 (tabela nr 1). Konfrontując cele KPZK 2030 oraz cele PZPWŚ, stwierdza się, że PZPWŚ wymaga aktualizacji szczególnie w zakresie kształtowania polityki przestrzennej wobec obszarów funkcjonalnych zgodnie z nowym paradygmatem polityki rozwoju (tabela nr 2). W powyższych badaniach wyodrębniono również zadania i inwestycje zawarte w PZPWŚ i jego Zmianie, które nie stanowią ustaleń wiążących KPZK 2030, co podkreśla brak pełnej zgodności tych dokumentów (tabela nr 3) oraz potrzebę aktualizacji PZPWŚ.

Tabela 1. Zgodność Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – cele.

CELE PZPWŚ CELE STRATEGICZNE KPZK	I. DYNAMI- ZACJA I RESTRUKTU- RYZACJA PRZESTRZENI WOJEWÓDZ- TWA	II. WZMOC- NIENIE FUNKCJI WĘZŁÓW SIECI OSADNICZEJ	III. OCHRONA ZASOBÓW ŚRODOWISKA, WZMOCNIENIE SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIO- NYCH I WIELO- FUNKCYJNY ROZWÓJ TERENÓW OTWARTYCH	IV. ROZWÓJ PONADLOKAL- NYCH SYSTEMÓW INFRASTRUKTU- RY	V. STYMULO- WANIE INNOWACJI W REGIONA- LNYM SYSTEMIE ZARZĄDZANIA PRZESTRZENIĄ	VI. ROZWÓJ WSPÓŁPRACY MIĘDZY- REGIONALNEJ W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZEN- NEGO
Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności						
1.1. Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych głównych ośrodków miejskich	-	+	-	+		
1.2. Intensyfikacja powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym	-	+	-	-		
1.3. Integracja obszarów funkcjonalnych głównych ośrodków miejskich	-	+	-	-		
Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów						
2.1. Wspomaganie spójności w układzie krajowym: Pomorze Środkowe – Polska Zachodnia – Polska Centralna – Polska Wschodnia	-	-	-	+		

¹¹ M. P. z 2001 r. Nr 26, poz. 432.

¹² Uchwała nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M. P. z 2012 r., poz. 252).

**II. ANALIZA KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTÓW O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM I PLANISTYCZNYM
ORAZ ZMIANY UWARUNKOWAŃ PRAWNYCH**

CELE PZPWŚ CELE STRATEGICZNE KPZK	I.DYNAMI- ZACJA I RESTRUKTU- RYZACJA PRZESTRZENI WOJEWÓDZ- TWA	II.WZMOC- NIENIE FUNKCJI WĘZŁÓW SIECI OSADNICZEJ	III. OCHRONA ZASOBÓW ŚRODOWISKA, WZMOCNIENIE SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIO- NYCH I WIELO- FUNKCYJNY ROZWÓJ TERENÓW OTWARTYCH	IV. ROZWÓJ PONADLOKAL- NYCH SYSTEMÓW INFRASTRUKTU- RY	V. STYMULO- WANIE INNOWACJI W REGIONA- LNYM SYSTEMIE ZARZĄDZANIA PRZESTRZENIĄ	VI. ROZWÓJ WSPÓŁPRACY MIĘDZY- REGIONALNEJ W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZEN- NEGO
2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału do specjalizacji terytorialnej	+	+	-	+		
2.3. Wspomaganie spójności w obszarach problemowych	-	-	-	-		
Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej						
3.1. Poprawa dostępności polskich miast i regionów	+	-	-	+		
3.2. Zmniejszenie zewnętrznych kosztów transportu	-	+	-	-		
3.3. Poprawa dostępności teleinformatycznej	-	-	-	-		
3.4. Zarządzanie strategiczne i etapowanie inwestycji	-	-	-	-		
Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski						
4.1. Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych	-	-	+	-		
4.2. Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej	-	-	+	-		
4.3. Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej	-	-	+	-		
4.4. Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego	-	-	+	-		

**II. ANALIZA KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTÓW O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM I PLANISTYCZNYM
ORAZ ZMIANY UWARUNKOWAŃ PRAWNYCH**

CELE PZPWŚ CELE STRATEGICZNE KPZK	I. DYNAMI- ZACJA I RESTRUKTU- RYZACJA PRZESTRZENI WOJEWÓDZ- TWA	II. WZMOC- NIENIE FUNKCJI WĘZŁÓW SIECI OSADNICZEJ	III. OCHRONA ZASOBÓW ŚRODOWISKA, WZMOCNIENIE SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIO- NYCH I WIELO- FUNKCYJNY ROZWÓJ TERENÓW OTWARTYCH	IV. ROZWÓJ PONADLOKAL- NYCH SYSTEMÓW INFRASTRUKTU- RY	V. STYMULO- WANIE INNOWACJI W REGIONA- LNYM SYSTEMIE ZARZĄDZANIA PRZESTRZENIĄ	VI. ROZWÓJ WSPÓŁPRACY MIĘDZY- REGIONALNEJ W ZAKRESIE PLANOWANIA PRZESTRZEN- NEGO
4.5. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów	-	-	+	-		
4.6. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby	+	-	+	-		
4.7. Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych	-	-	+	-		
Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa						
5.1. Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie	-	-	-	-		
5.2. Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi	-	-	-	-		
5.3. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa	-	-	-	-		
Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego						
Cel 6 jest zgodny z ogólnymi ustaleniami PZPWŚ i Zmiany PZPWŚ jednakże w celu ich realizacji wymagane są uregulowania na szczeblu krajowym						

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 2. Zgodność Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – obszary funkcjonalne.

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030			PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
TYP OBSZARU		WSKAZANIA WYNIKAJĄCE Z KPZK 2030	
Miejskie obszary funkcjonalne	Ośrodków wojewódzkich, w tym metropolitalnych (obszary metropolitalne)	Opracowanie strategii i planu zagospodarowania obszaru metropolitalnego	–
Wiejskie obszary funkcjonalne	Wymagające wsparcia procesów rozwojowych	Strategia rozwoju województwa, plan zagospodarowania przestrzennego województwa	–
Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali makro-regionalnej	Górskie	Opracowanie planu i strategii rozwoju obszarów górskich	–
Obszary kształtowania potencjału rozwojowego	Cenne przyrodniczo	Ustalenie w zakresie wyznaczania i kształtowania korytarzy i sieci ochrony przyrody; Plany ochrony i plany działań ochronnych	+
	Ochrony krajobrazów kulturowych	Ustalenie w zakresie wyznaczania i kształtowania sieci ochrony krajobrazu kulturowego; zasady waloryzacji krajobrazów kulturowych	+
	Ochrony i kształtowania zasobów wodnych	Ustalenie w zakresie wskazania obszarów ochrony wód; Plan zapobiegania deficytom wody dla całego kraju i dla regionów; Plan zapobiegania skutkom suszy dla całego kraju i dla regionów	–
	Strategiczných złóż kopalin	Ustalenie	–
Obszary funkcjonalne wymagające rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej	Miasta i inne obszary tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze	Ustalenie działań w ramach: strategii rozwoju obszarów funkcjonalnych obszarów miejskich, innych strategii zintegrowanych koordynowanych w ramach kontraktu terytorialnego	–
	Obszary o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe	Ustalenie działań w ramach: strategii rozwoju województwa, innych strategii zintegrowanych koordynowanych w ramach kontraktu terytorialnego	–
	Przygraniczne	Opracowanie strategii i planów rozwoju dla obszarów położonych po obu stronach granicy (Wystąpienie do strony zagranicznej o opracowanie wspólnych strategii rozwoju obszarów przygranicznych z elementami planowania przestrzennego)	–

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 3. Zgodność Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego i jego Zmiany z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – zadania i inwestycje.

ZADANIA I INWESTYCJE INFRASTRUKTURALNE		
POSTULOWANE PRZEZ KPZK 2030	ZGODNOŚĆ	ZAWARTE W PZPWŚ I ZMIANIE PZPWŚ
Autostrady:		
A1 Gdańsk – Gorzyczki	+	A1 Gdańsk – Częstochowa – Gliwice – Ostrawa
ZREALIZOWANE PRZED PRZYJĘCIEM KPZK 2030	+	A4 odcinek Sośnica – Murckowska odcinek Kleszczów – Sośnica odcinek Nogawczyce – Kleszczów odc. Nogawczyce – Murckowska
Drogi ekspresowe, modernizacja - przebudowa, budowa nowych odcinków dróg krajowych:		
S1 Pyrzowice – Cieszyn	+	S1 Pyrzowice – Podwarpie – Dąbrowa Górnicza – Bielsko-Biała – Cieszyn
S69 Żywiec – Zawardoń	+	S69 Bielsko-Biała – Zawardoń
S11 Piła – Poznań – Kalisz – Pyrzowice	+	S11 Kołobrzeg – Poznań – Lubliniec – – Tarnowskie Góry – węzeł „Pyrzowice” na A1
		S78 węzeł „Pyrzowice” na A1 – Siewierz – – Zawiercie – Szczekociny – Jędrzejów
S46 (Opole – Częstochowa)	+	DK46 Opole – Częstochowa – Szczekociny
S52 Kraków – Bielsko-Biała	+	DK52 Bielsko-Biała – Kraków
Linie kolejowe		
CE30 Katowice – Kraków – Rzeszów	+*	
CE65/64 Warszawa – Koniecpol – Zawiercie/Tunel	+	E65 Warszawa – CMK – Zawiercie – Katowice – – gr. państwa Zebrzydowice – Wiedeń
CE65/Katowice Czechowice-Dziedzice – Zebrzydowice		
E30 Opole – Katowice	+*	
139 Czechowice-Dziedzice – Żywiec – Zawardoń	+*	
Koleje Dużych Prędkości (KDP, >200 km/h): E65 Warszawa – Kraków/Katowice (przystosowana CMK)	+	E65 Warszawa – CMK – Zawiercie – Katowice – – gr. państwa Zebrzydowice – Wiedeń
Koleje Dużych Prędkości (KDP, >200 km/h): KDP Katowice – Ostrawa	+*	
Etapy inwestycji elektroenergetycznej sieci przesyłowej (obiekty 400 kV):		
2020 Linia 3-torowa Byczyna – Cieczott – Podborze	+*	
2020 Rozbudowa stacji Blachownia	–	
2030 Linia Cieczott – granica RP (kierunek Słowacja)	–	
2030 Rozbudowa stacji Ząbkowice	–	
2030 Rozbudowa stacji Siersza	–	
Rozbudowa krajowej sieci przesyłu gazu ziemnego do 2020/budowa gazociągów wysokoprężnych:		
2015 Skoczów – Komorowice – Oświęcim (51 km)	–	
2020 Pogórska Wola – Tworzeń (160 km)	–	
2020 Odolanów – Tworzeń (190 km)	+	śr. 700 Komorzno – Tworzeń
2020 W trakcie analiz: Tworzeń – Oświęcim		śr. 500 Bobry – Częstochowa, Lubliniec – Częstochowa
Zapewnienie alternatywnych dróg dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej na obszar Polski oraz znaczące zwiększenie pojemności magazynów gazu:		
Budowa łączników: Polska – Czechy w rejonie Cieszyńska	–	
Budowa łączników: w trakcie analiz: Polska – Słowacja (umożliwiający połączenie z gazociągiem Nabucco)		

ZADANIA I INWESTYCJE INFRASTRUKTURALNE		
POSTULOWANE PRZEZ KPZK 2030	ZGODNOŚĆ	ZAWARTE W PZPWŚ I ZMIANIE PZPWŚ
Zwiększenie możliwości wydobycia gazu ziemnego na terytorium Polski, w tym ze złóż niekonwencjonalnych (np. gaz łupkowy):		
Koncepcja dla gazu łupkowego (Rozwadów – Tworzeń)	–	
Rurociągi produktowe		
W trakcie analiz: rozbudowa wybranych rurociągów produktowych, m.in. przedłużenie rurociągu paliwowego z Boronowa do Trzebini	+	Budowa rurociągu paliwowego Boronów – Trzebinia

Źródło: opracowanie własne.

* zadanie/inwestycja nie znalazła się w ustaleniach wiążących PZPWŚ, ale była zawarta w celach i kierunkach działań

2.3. Relacje pomiędzy Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego wraz z jego Zmianą a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”

PZPWŚ uchwalony w 2004 r. uwzględniał ustalenia obowiązującej wówczas Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2015 z 2000 r. Zmieniające się uwarunkowania rozwoju regionalnego, zawarte m.in. w dokumentach szczebla krajowego, a także w prawodawstwie związanym z prowadzeniem polityki rozwoju spowodowały konieczność kolejnych aktualizacji strategii. W pracach nad aktualizacją dokumentów strategicznych uwzględniane były zapisy PZPWŚ, dlatego też można stwierdzić zasadniczą zgodność celów PZPWŚ z celami określonymi w obowiązującej Strategii „Śląskie 2020” (tabela nr 4). Obecnie trwają prace nad kolejną aktualizacją Strategii, która uwzględni nową perspektywę finansową UE 2014 – 2020, oraz cele „Strategii rozwoju kraju 2020”¹³. Po przyjęciu tego dokumentu, PZPWŚ z pewnością będzie wymagał uaktualnienia¹⁴.

Tabela 4. Wzajemne relacje pomiędzy Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego wraz z jego zmianą a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”.

<i>Cele Strategii</i>	A.1: Wysoki poziom wykształ- cenia i umieję- tności mieszkań- ców	A.2: Rozwinięta infrastru- ktura nowej gospodarki	A.3: Innowa- cyjna i konku- rencyjna gospodar- ka	B.1: Zdrowy i bezpie- czny mieszka- niec woje- wództwa	B.2: Wysoka jakość środowiska natural- nego	B.3: Atrakcyjne warunki zamiesz- kania i wysoka jakość przestrzeni	C.1: Duże znaczenie metro- polii, miast i regionu w przes- trzeni euro- pejskiej	C.2: Wysoka pozycja regionu w procesie kreowania rozwoju Europy	C.3: Silny ośrodek nauki i kultury
<i>Cele PZPWŚ</i>									
I. Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa	+	+	+	+	+	+	+		+
II. Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej			+			+	+		
III. Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych					+	+			

¹³ „Strategii rozwoju kraju 2020” przyjęta przez Radę Ministrów 25 września 2012 r.

¹⁴ Uchwała nr 816/138/IV/2012 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie przystąpienia do prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”.

Cele Strategii Cele PZPWŚ	A.1: Wysoki poziom wykształ- cenia i umiej- tności mieszkań- ców	A.2: Rozwinięta infrastru- ktura nowej gospodarki	A.3: Innowa- cyjna i konku- rencyjna gospodar- ka	B.1: Zdrowy i bezpie- czny mieszka- niec woje- wództwa	B.2: Wysoka jakość środowiska natural- nego	B.3: Atrakcyjne warunki zamiesz- kania i wysoka jakość przestrzeni	C.1: Duże znaczenie metro- polii, miast i regionu w przes- trzeni euro- pejskiej	C.2: Wysoka pozycja regionu w procesie kreowania rozwoju Europy	C.3: Silny ośrodek nauki i kultury
IV. Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury		+	+	+	+	+	+		+
V. Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią		+	+				+		+
VI. Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego							+	+	+

Źródło: opracowanie własne.

Na ustalenia i uwarunkowania realizacyjne planu zagospodarowania przestrzennego województwa wpływa wiele programów oraz strategii sporządzanych na poziomie krajowym. Poza Strategią rozwoju kraju system krajowych dokumentów strategicznych uwzględnia 9 zintegrowanych strategii stanowiących obszar odniesienia do planowania regionalnego. Wykaz strategicznych dokumentów regionalnych jest aktualizowany na bieżąco na potrzeby raportów monitoringowych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”.

2.4. Podsumowanie

- Dokonano nowelizacji aktów prawnych odnoszących się do planowania przestrzennego na poziomie województwa. Najistotniejszą zmianą jest przyjęcie nowego modelu zintegrowanego planowania rozwoju uwzględniającego wymiar terytorialny oraz przypisanie ministrowi rozwoju regionalnego kompetencji w zakresie planowania przestrzennego na szczeblu regionalnym;
- w związku z przyjęciem Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, PZPWŚ wraz ze Zmianą PZPWŚ nie są w pełni zgodne z obowiązującą krajową polityką przestrzenną i wymagają aktualizacji w zakresie kształtowania polityki przestrzennej, w odniesieniu m.in. do obszarów funkcjonalnych;
- opracowywana aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” implikuje konieczność podjęcia prac nad aktualizacją PZPWŚ.

III. PRZEGLĄD ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Istotnym elementem, wspomagającym ocenę planów zagospodarowania przestrzennego województwa, w tym przeglądów zmian w zagospodarowaniu przestrzennym powinien być zintegrowany system monitorowania tych zmian zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim. W PZPWŚ i Zmianie PZPWŚ uwzględniono taki system w postaci koncepcji modelu monitoringu, który miał służyć bieżącej i całościowej analizie zmian zachodzących w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa oraz ich ocenie. Od momentu uchwalenia PZPWŚ nie opracowano jednak systemowego rozwiązania. Wobec powyższego przegląd zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na potrzeby niniejszej OOPZPWŚ opracowano w oparciu o analizę dostępnych danych statystycznych oraz innych źródeł informacji odnoszących się do zagospodarowania przestrzennego. W analizach wykorzystano m.in. aktualne dane statystyczne zawarte w Banku Danych Lokalnych, rocznikach statystycznych, wojewódzkich zestawieniach zbiorczych danych objętych ewidencją gruntów i budynków, a także inne materiały i informacje pozyskane od odpowiednich organów, instytucji oraz wydziałów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

3.1. Województwo śląskie w liczbach – analiza wybranych wskaźników statystycznych w kontekście celów polityki przestrzennej

W celu pełniejszego przedstawienia charakteru i tendencji zmian, jakie zachodzą w przestrzeni województwa śląskiego, wpływających na zagospodarowanie przestrzeni i budujących wizerunek województwa, dokonano zestawienia i porównania danych statystycznych (tabela nr 5). Przedstawiono je w dwóch zbiorach, obejmujących dane, które były podstawą dla opracowania PZPWŚ tj. dostępne w 2004 roku (odnoszące się do roku 2002) oraz dane dostępne w czasie sporządzania OOPZPWŚ 2013.¹⁵ Przyjęty czasowy układ odniesienia analiz w zależności od rodzaju danych był zmienny i uzależniony od dostępności danych.¹⁶ Zebrane dane usystematyzowano również wg celów określonych w PZPWŚ, co ukazuje tendencje i stan ich realizacji.

Tabela 5. Województwo śląskie w liczbach – monitoring.

Badana cecha	Obszar Polska Województwo Charakterystyka Podregion	Dane dostępne w 2004 r.*	Okresowa ocena PZPWŚ – 2013. Dane dostępne w 2012/2013 r.	Procentowy wzrost/spadek w stosunku do 2002 r. [%]	Wojewódz- two = 100% [%]
Dane podstawowe					
Powierzchnia [km²] (Dane za 2011 r.)	Polska	312 685	312 679	-----	
	województwo	12 331	12 333	-----	100,0
	charakterystyka	3,9% powierzchni kraju	3,9% powierzchni kraju	-----	
	lokata w kraju	14	14		
	północny	3 047	3 049		24,7
	południowy	2 352	2 354		19,1
	środkowy	5 578	5 577		45,2
	zachodni	1 354	1 353		11,0
Liczba mieszkańców [os.] (Dane za 2011 r.)	Polska	38 218 531	38 538 447	0,8	-----
	województwo	4 731 533	4 626 357	-2,2	100,0
	charakterystyka	12,4 % liczby ludności kraju	12,0 % liczby ludności kraju	-----	
	lokata w kraju	2	2		
	północny	541 752	529 314	-2,3	11,4
	południowy	643 586	662 442	2,9	14,3
	środkowy	2 900 951	2 794 569	-3,7	60,4

¹⁵ Dostępne dane statystyczne na potrzeby OOPZPWŚ – 2013 obejmowały lata 2009 – 2011. W Tabeli 5, w odniesieniu do poszczególnych wskaźników statystycznych określono którego roku dotyczyły dane.

¹⁶ Niektóre dane obejmowały węższy przedział czasowy niż lata 2002 – 2012. W takim przypadku zastosowano odpowiedni komentarz w tabeli nr 5 lub w analizie tekstowej, określając aktualność danych.

Badana cecha	Obszar Polska Województwo Charakterystyka Podregion	Dane dostępne w 2004 r.*	Okresowa ocena PZPWŚ – 2013. Dane dostępne w 2012/2013 r.	Procentowy wzrost/spadek w stosunku do 2002 r. [%]	Wojewódz- two = 100% [%]
	zachodni	645 244	640 032	-0,8	13,8
Liczba ludności w wieku produkcyjnym [os.] (Dane za 2011 r.)	Polska	23 789 807	24 738 527	4,0	-----
	województwo	3 036 759	2 998 142	-1,3	
	północny	339 125	339 527	0,1	
	południowy	399 705	421 696	5,5	
	środkowy	1 881 329	1 820 111	-3,3	
	zachodni	416 600	416 808	0,0	
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym [os.] (Dane za 2011 r.)	Polska	5 765 039	6 653 369	15,4	-----
	województwo	702 530	837 535	19,2	
	północny	90 599	100 631	11,1	
	południowy	96 688	115 714	19,7	
	środkowy	433 388	514 682	18,8	
	zachodni	81 855	106 508	30,1	
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym [os.] (Dane za 2011 r.)	Polska	8 663 685	7 146 551	-17,5	-----
	województwo	992 244	790 680	-20,3	
	północny	112 028	89 156	-20,4	
	południowy	147 193	125 032	-15,1	
	środkowy	586 234	459 776	-21,6	
	zachodni	146 789	116 716	-20,5	
Gęstość zaludnienia [os./ km ²] (Dane za 2011 r.)	Polska	122	123	-----	
	województwo	384	375		
	lokata w kraju	1	1		
	północny	178	174		
	południowy	274	281		
	środkowy	520	501		
	zachodni	477	473		
Liczba mieszkańców w miastach w % ogółu ludności [%] (Dane za 2011 r.)	Polska	61,7	60,8	-----	
	województwo	79,0	77,8		
	lokata w kraju	1	1		
	północny	60,1	58,5		
	południowy	52,1	50,4		
	środkowy	88,8	88,1		
	zachodni	78,0	76,9		
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności [%] (Dane za 2010 r.)	Polska	-0,5	- 0,1	-----	
	województwo	-2,1	-1,1		
	północny	-0,1	0,1		
	południowy	1,1	1,8		
	środkowy	-2,8	-2,2		
	zachodni	-3,5	-1,9		
Przyrost naturalny [os.] (Dane za 2011 r.)	Polska	-5 721	12 915	-----	
	województwo	-5 434	-2 906		
	północny	-1 302	-1 084		
	południowy	140	611		
	środkowy	-5 236	-3 453		
	zachodni	964	1 020		
Cel 1: dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa					
Produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca [zł] (Dane za 2010 r.)	Polska	12 058	24 094	99,8	-----
	województwo	16 818	37 431	122,6	
	lokata w kraju	2	1		
	północny	12 859	22 544	75,3	
	południowy	19 866	61 539	209,8	
	środkowy	17 575	37	111,5	
	zachodni	13 695	26 306	92,1	
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według lokalizacji inwestycji (ceny bieżące)	Polska	63 082,9	114 075,4	80,8	-----
	województwo	8 537,8	14 067,9	64,78	100
	północny	991,0	1 290,5	30,2	9,2

Badana cecha	Obszar Polska Województwo Charakterystyka Podregion	Dane dostępne w 2004 r.*	Okresowa ocena PZPWŚ – 2013. Dane dostępne w 2012/2013 r.	Procentowy wzrost/spadek w stosunku do 2002 r. [%]	Wojewódz- two = 100% [%]
[mln zł] (Dane za 2010 r.)	południowy	1 739,0	2 042,8	17,5	14,5
	środkowy	5 087,8	9 397,3	84,7	66,8
	zachodni	720,0	1 337,3	85,7	9,5
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według lokalizacji inwestycji (ceny bieżące) [zł/os.] (Dane za 2010 r.)	Polska	1 650	2 987	81,0	-----
	województwo	1 801	3 033	68,4	
	północny	1 827	2 437	33,4	
	południowy	2 704	3 115	15,2	
	środkowy	1 748	3 341	91,1	
	zachodni	1 115	2 099	88,3	
Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej) [jed. gosp./10 tys. os.] (Dane za 2010 r.)	Polska	197	253	28,4	-----
	województwo	192	234	21,9	
	północny	150	186	24,0	
	południowy	212	236	11,3	
	środkowy	208	257	23,6	
	zachodni	136	172	26,5	
Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON - w tym spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego [jed. gosp./10 tys. os.] (Dane za 2010 r.)	Polska	12	18	48,6	-----
	województwo	8	13	49,7	
	północny	7	10	43,1	
	południowy	11	16	42,5	
	środkowy	9	14	54,3	
	zachodni	5	7	36,8	
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą [os./10 tys. os.] (Dane za 2010 r.)	Polska	710	770	8,5	-----
	województwo	691	740	7,1	
	północny	756	768	1,6	
	południowy	847	873	3,1	
	środkowy	674	738	9,4	
	zachodni	561	589	5,0	
Produkt krajowy brutto w latach 2002 i 2009 ogółem [mln zł]	Polska	808 578	1 343 366	66,1	-----
	województwo	109 207	175 324	60,5	100,0
	lokata w kraju	2	2	-----	
	północny	10 162	15 402	51,6	8,8
	południowy	13 929	22 894	64,4	13,1
	środkowy	72 546	116 542	60,6	66,5
	zachodni	12 571	20 486	63,0	11,7
Produkt krajowy brutto w latach 2002 i 2009 [zł/os.]	Polska	21 149	35 210	66,5	-----
	województwo	23 032	37 761	64,0	
	lokata w kraju	2	3	-----	
	Północny	18 736	29 026	54,9	
	południowy	21 658	35 056	61,9	
	środkowy	24 928	41 344	65,9	
	zachodni	19 465	32 137	65,1	
Liczba pracujących ogółem [tys. os.] (Dane za 2010 r.)	Polska	7 685,5	13 778,3	79,3	-----
	województwo	1 118,6	1 637,2	46,4	100,0
	północny	109,4	185,93	70,0	11,4
	południowy	137,4	242,32	76,4	14,8
	środkowy	735,4	1 010,33	37,4	61,7
	zachodni	136,3	198,7	45,8	12,1
Liczba osób zatrudnionych w przemyśle i budownictwie (Dane za 2010 r.)	Polska	2 886,1	3 769,7	30,6	-----
	województwo	512,1	600,9	17,3	100,0
	Północny	49,5	65,5	32,4	10,9
	południowy	59,5	86,8	45,8	14,4
	środkowy	333,5	366,2	9,8	61,0
	zachodni	69,6	82,2	18,2	13,7

Badana cecha	Obszar Polska Województwo Charakterystyka Podregion	Dane dostępne w 2004 r.*	Okresowa ocena PZPWŚ – 2013. Dane dostępne w 2012/2013 r.	Procentowy wzrost/spadek w stosunku do 2002 r. [%]	Wojewódz- two = 100% [%]
Stopa bezrobocia [%] (Dane za 2010 r.)	Polska	18,0	12,5	-----	
	województwo	16,5	10,1		
	północny	16,0	14,2		
	południowy	12,9	9,5		
	środkowy	17,4	b. d.		
	zachodni	16,3	9,1		
Liczba szkół wyższych (Dane za 2011 r.)	Polska	367	453	23,4	
	województwo	36	45	25	100,0
	charakterystyka	9,8% szkół wyższych w kraju	9,9% szkół wyższych w kraju	-----	
	lokata w kraju	2	2		
	północny	6	6	0,0	13,3
	południowy	8	9	12,5	20,0
	środkowy	21	29	38,1	64,4
	zachodni	1	1	0,0	2,2
Liczba studentów (Dane za 2011 r.)	Polska	1 789 055	1 736 612	-2,9	
	województwo	200 710	170 188	-15,2	100,0
	charakterystyka	11,2% studentów w kraju	9,8% studentów w kraju	-----	
	lokata w kraju	2	3		
	północny	41 772	22 033	-47,3	12,9
	południowy	21 475	17 356	-19,2	10,2
	środkowy	134 647	122 809	-8,8	72,2
	zachodni	2 816	7 990	183,7	4,7
Liczba obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania – ogółem (Dane za 2011 r.)	Polska	7 050	7 039	-0,2	-----
	województwo	378	508	34,4	100,0
	północny	35	38	8,6	7,5
	południowy	220	255	15,9	50,2
	środkowy	101	183	81,2	36,0
	zachodni	22	32	45,5	6,3
Liczba udzielonych noclegów (Dane za 2010 r.)	Polska	44 211 584	55 794 500	26,2	-----
	województwo	2 551 422	4 585 400	79,7	100,0
	północny	305 616	373 500	22,2	8,1
	południowy	1 577 187	2 503 400	58,7	54,6
	środkowy	565 969	1 376 162	143,2	30,0
	zachodni	102 650	219 200	113,5	4,8
Cel 2: wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej					
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców (Dane za 2011 r.)	Polska	2,6	3,4	30,8	-----
	województwo	1,6	2,1	31,3	
	północny	2,1	2,4	14,3	
	południowy	4,1	3,5	-14,6	
	środkowy	1,0	1,9	90,0	
	zachodni	1,5	2,0	33,3	
Zasoby mieszkaniowe (ogółem) (Dane za 2010 r.)	Polska	12 438 026	13 422 011	7,9	-----
	województwo	1 646 012	1 719 054	4,4	
	północny	183 790	194 076	5,6	
	południowy	207 101	228 417	10,3	
	środkowy	1 054 815	1 087 815	3,1	
	zachodni	200 306	208 746	4,2	
Cel 3: ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych					
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska [mln zł]	Polska	5 027,1	12 158,2	141,9	-----
	województwo	684,1	1 508,4	120,5	100,0

Badana cecha	Obszar Polska Województwo Charakterystyka Podregion	Dane dostępne w 2004 r.*	Okresowa ocena PZPWŚ – 2013. Dane dostępne w 2012/2013 r.	Procentowy wzrost/spadek w stosunku do 2002 r. [%]	Wojewódz- two = 100% [%]
(Dane za 2011 r.)	charakterystyka	13,6% nakładów krajowych	12,4% nakładów krajowych	-----	-----
	lokata w kraju – wydatki na 1 mieszkańca	6	11	-----	-----
	północny	66,9	117,9	76,2	7,8
	południowy	76,1	238,7	213,6	15,8
	środkowy	454,5	981,1	115,9	65,0
	zachodni	86,7	170,8	97,0	11,3
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona [ha] (Dane za 2011 r.)	Polska	10 349 789,7	10 148 670,2	-1,9	
	województwo	270 276,1	273 175,7	1,1	100,0
	lokata w kraju	15	15	-----	-----
	północny	58 270,5	59 008,5	1,3	21,6
	południowy	92 915,8	94 620,9	1,8	34,6
	środkowy	81 228,2	81 483,5	0,3	29,8
Powierzchnia gruntów leśnych [tys. ha] (Dane za 2011 r.)	Polska	9 113,0	9 350,7	2,6	-----
	województwo	398,2	402	1,0	100,0
	północny	81,7	83,7	2,4	20,8
	południowy	99,0	99,3	0,3	24,7
	środkowy	186,5	188,1	0,9	46,8
	zachodni	31,0	30,9	-0,3	7,7
Lesistość [%] (Dane za 2011 r.)	Polska	28,5	29,2	2,5	-----
	województwo	31,6	31,8	0,6	
	lokata w kraju	5	5	-----	
	północny	26,3	26,9	2,3	
	południowy	41,3	41,4	0,2	
	środkowy	32,6	33,7	3,4	
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane [% wymagających oczyszczenia] (Dane za 2011 r.)	Polska	91,0	92,3	1,5	-----
	województwo	88,7	82,0	-7,6	
	lokata w kraju	14	14	0,0	
	północny	97,0	66,8	-31,2	
	południowy	94,9	93,4	-1,6	
	środkowy	88,0	84,8	-3,6	
Liczba ludności korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem (Dane za 2011 r.)	Polska	56,7	65,7	15,9	-----
	województwo	64,5	72,8	12,9	
	północny	60,0	61,9	3,2	
	południowy	53,8	61,8	14,9	
	środkowy	69,1	80,0	15,8	
	zachodni	58,3	61,8	6,0	
Cel 4: Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury					
Sieć rozdzielcza - wodociągowa [km/100 km²] (Dane za 2010 r.)	Polska	71,9	87,3	21,4	-----
	województwo	141,1	160,4	13,7	
	północny	99,2	109,2	10,1	
	południowy	118,3	151,8	28,3	
	środkowy	158,2	177,9	12,5	
	zachodni	204,8	219,3	7,1	
Sieć rozdzielcza - kanalizacyjna [km/100 km²] (Dane za 2010 r.)	Polska	19,5	34,4	76,4	-----
	województwo	52,8	92,5	75,2	
	północny	23,6	43,5	84,3	
	południowy	51,7	97,5	88,6	
	środkowy	70,5	106,6	51,2	
	zachodni	47,4	135,9	186,7	

Badana cecha	Obszar Polska Województwo Charakterystyka Podregion	Dane dostępne w 2004 r.*	Okresowa ocena PZPWŚ – 2013. Dane dostępne w 2012/2013 r.	Procentowy wzrost/spadek w stosunku do 2002 r. [%]	Wojewódz- two = 100% [%]
Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej [% ogółu liczby ludności] (Dane za 2010 r.)	Polska	65,2	65,7	0,4	-----
	województwo	64,5	72,8	8,3	
	północny	60,0	61,9	1,8	
	południowy	53,8	61,8	8,0	
	środkowy	95,0	80,0	-15,0	
	zachodni	58,3	61,8	3,6	
Sieć rozdzielcza – gazowa [km/100 km²] (Dane za 2010 r.)	Polska	37,3	36,4	-2,4	-----
	województwo	124,4	118,1	-5,1	
	północny	44,6	44,1	-1,1	
	południowy	166,6	166,4	-0,1	
	środkowy	127,3	134,1	-6,5	
	zachodni	143,5	134,8	-6,1	
Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych – wodociągowe (Dane za 2010 r.)	Polska	4 120 261	4 947 378	20,1	-----
	województwo	490 195	563 896	15,0	100,0
	północny	87 551	98 047	12,0	17,4
	południowy	67 994	88 476	30,1	15,7
	środkowy	248 248	284 638	14,7	50,5
	zachodni	86 402	92 735	7,3	16,4
Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych – kanalizacyjne (Dane za 2010 r.)	Polska	1 356 099	2 318 987	71,0	-----
	województwo	164 426	266 800	62,3	100,0
	północny	20 622	39 108	89,6	14,7
	południowy	28 874	51 457	78,2	19,3
	środkowy	96 785	142 045	46,8	53,2
	zachodni	18 145	34 190	88,4	12,8
Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych – gazowe (Dane za 2010 r.)	Polska	2 091 569	2 455 586	17,4	-----
	województwo	296 415	329 600	11,2	100,0
	północny	32 754	36 400	11,1	11,0
	południowy	75 214	84 459	12,3	25,6
	środkowy	153 780	171 946	11,8	52,2
	zachodni	34 667	36 795	6,1	11,2
Drogi publiczne powiatowe o twardej nawierzchni [km] (Dane za 2011 r.)	Polska	113 528	116 364,1	2,5	-----
	województwo	6 046	6 084,3	0,6	100,0
	północny	1 140	1 195,3	4,9	19,6
	południowy	1 152	1 114,0	-3,3	18,3
	środkowy	3 021	3 099,1	2,6	50,9
	zachodni	733	675,9	-7,8	11,1
Drogi publiczne gminne o twardej nawierzchni [km] (Dane za 2011 r.)	Polska	90 381	116 824,6	29,3	-----
	województwo	11 528	13 473,3	16,9	100,0
	północny	1 574	1 923,2	22,2	13,7
	południowy	3 360	3 373,4	0,4	29,1
	środkowy	5 030	6 345,6	26,2	43,6
	zachodni	1 565	1 831,1	17,0	13,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Rocznik Statystyczny Województw 2003*, GUS W-wa 2003; *Rocznik Statystyczny Województw 2011*, GUS W-wa 2011; *Województwo Śląskie 2005 - Podregiony, Powiaty, Gminy*. US Katowice 2005; Bank Danych Lokalnych (www.stat.gov.pl).

*dane za rok 2002 – najbardziej aktualne dane dostępne w momencie uchwalania PZPWŚ.

Na podstawie analizy danych statystycznych dostępnych w momencie uchwalenia PZPWŚ i danych dostępnych obecnie można stwierdzić, że zaszły znaczne zmiany w sferze demograficznej i społeczno-gospodarczej województwa śląskiego. Zmiany te były już widoczne podczas sporządzania poprzednich OOPZPWŚ. Wyniki analizy przeprowadzonej na potrzeby niniejszego opracowania są potwierdzeniem tendencji obserwowanych już wcześniej.

W 2011 r. województwo śląskie zamieszkiwało 4 626 357 osób, co stanowiło 12% ludności kraju ogółem. Pod względem liczby ludności zajmuje ono wciąż drugą lokatę w kraju. W województwie śląskim liczba

ludności zmniejszyła się jednak o -2,2% w stosunku do roku 2002. Największy ubytek ludności w stosunku do 2002 r. zaobserwowano w subregionie środkowym (-3,7%). Jedynym subregionem, w którym zanotowano wzrost był subregion południowy (+2,9%), co można tłumaczyć przyrostem naturalnym i dodatnim saldem migracji w tym subregionie. Zmiany liczby ludności w gminach województwa śląskiego w latach 2002 – 2011 przedstawia mapa nr 1.

W poszczególnych latach od 2002 do 2011 r. województwo śląskie charakteryzowało się ujemnym saldem migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które wyniosło -9 809 osób w 2002 r. W 2011 r. sytuacja ta uległa poprawie i saldo migracji wynosiło -5 672 osób. Migracje wewnętrzne charakteryzuje przemieszczanie się ludności z obszarów miejskich na wieś – saldo migracji dla gmin wiejskich i miejsko-wiejskich wyniosło 3 214 w 2002 r. i 4195 osób w 2011 r., a dla gmin miejskich -4 853 i -7 847 osób. Analizując współczynnik salda migracji na 1000 mieszkańców w ujęciu przestrzennym zarówno w 2004 r. jak i w 2011 r. można zaobserwować, że ujemnym saldem migracji charakteryzują się rdzenie wszystkich 4 aglomeracji miejskich województwa. W województwie śląskim w latach 2002 – 2011 postępował ubytek naturalny ludności, tj. przewaga zgonów nad urodzeniami. Tendencja ta wykazywała duże zróżnicowanie przestrzenne – ubytek ludności występował w subregionie środkowym i północnym, a przyrost naturalny w południowym i zachodnim, jednak wielkość ta nie kompensowała ubytku.

W związku ze spadkiem liczby ludności zmniejszyła się również gęstość zaludnienia, ale biorąc pod uwagę stosunkowo dużą liczbę mieszkańców i niewielką powierzchnię województwa (14 lokata w kraju), gęstość zaludnienia w województwie śląskim jest wciąż największa i wynosi 375 os./km².¹⁷ Subregion środkowy w dalszym ciągu charakteryzuje się największą gęstością zaludnienia. Województwo śląskie jest wciąż najbardziej zurbanizowanym regionem w Polsce – 77,8% ludności zamieszkuje w miastach (w kraju jest to 60,8%). Zaobserwowano jednak niewielki spadek wskaźnika urbanizacji (-1,1%), związany z ogólną depopulacją w województwie oraz dodatnim saldem migracji dla obszarów wiejskich. W podziale na subregiony największym wskaźnikiem urbanizacji charakteryzuje się subregion środkowy.¹⁸

Rozpatrując dynamikę zaludnienia w gminach województwa śląskiego w latach 2002 – 2011 można potwierdzić kilka tendencji zmian w ujęciu przestrzennym, częściowo wskazanych już w poprzedniej OOPZPWŚ:

- depopulacja na obszarze województwa śląskiego jest procesem postępującym z największą koncentracją zjawiska w subregionie środkowym i maksymalnym ubytkiem ludności w Bytomiu (-16 491 osób);
- w gminach południowej części województwa, szczególnie otaczających Bielsko-Białą, a także w gminach otaczających Częstochowę oraz w południowym i północnym pasie gmin sąsiadujących z Rybnikiem obserwuje się wzrost liczby mieszkańców i postępujący proces suburbanizacji.

Istotne zmiany demograficzne dotyczą starzenia się społeczeństwa. W województwie śląskim obserwuje się systematyczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Według stanu na 2011 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym zmalała o 2%, a w wieku przedprodukcyjnym o 20,3% w stosunku do 2002 r. W tym samym czasie liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła w województwie śląskim o ponad 19%.¹⁹ Zmiany w zakresie udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminach województwa śląskiego przedstawiono na mapie nr 2.

Na obszarze województwa obserwujemy ogólny wzrost liczby pracujących w latach 2002 – 2011. W analizie stopy bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim wyróżnia się dwa okresy zmian: w latach 2004 – 2008 nastąpił spadek z 16,9% w 2004 r. do poziomu 6,9% w 2008 r., natomiast od 2008 r. nastąpił wzrost stopy bezrobocia do 10,1% w 2011 r. Ogólna tendencja stopy bezrobocia była malejąca. Przyczyną ostatnich zmian jest kryzys ekonomiczny. Zmiany w zakresie bezrobocia rejestrowego wg gmin województwa śląskiego w latach 2002 – 2011 przedstawia mapa nr 3.

¹⁷ Dane za 2002 i 2011 r.

¹⁸ Dane za 2002 i 2011 r.

¹⁹ Ludność w wieku produkcyjnym: dla mężczyzn: 18 – 64 lat, dla kobiet: 18 – 59 lat. Ludność w wieku przedprodukcyjnym – do 17 lat. Ludność w wieku poprodukcyjnym: kobiety – 60 lat i więcej, mężczyźni – 65 lat i więcej.

Od momentu kiedy przyjęto PZPWŚ, województwo śląskie przesunęło się z miejsca 2 na 1 pod względem produkcji sprzedanej przemysłu na 1 mieszkańca. Wartość ta w 2010 r. wyniosła o 122,6% więcej niż w roku 2002. Najwyższą tendencją wzrostową w tym zakresie charakteryzuje się subregion południowy, dla którego w 2010 r. produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca wyniosła 209,8% wartości z 2002 r. W województwie śląskim obserwujemy również systematyczny wzrost liczby przedsiębiorstw zarejestrowanych w rejestrze REGON (mapa nr 4), w tym również z udziałem kapitału zagranicznego. Wzrastają nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach, a ponadto obserwuje się stabilny poziom PKB zarówno w wielkościach bezwzględnych jak i w przeliczeniu na 1 mieszkańca, pod względem których województwo śląskie zajmowało odpowiednio 2 i 3 miejsce w kraju.²⁰ Największy udział w tworzeniu PKB województwa stale posiada subregion środkowy.

Oceniając rozwój szkolnictwa wyższego wyraźnie zauważalny jest wzrost liczby szkół wyższych w subregionie środkowym. Ich ilość w 2011 r. stanowiła blisko 72,2% wszystkich szkół w województwie śląskim. Największy, bo aż 183% wzrost liczby studentów zaobserwowano w subregionie zachodnim. Ogólna liczba studentów w województwie śląskim ma jednak tendencję malejącą. Według stanu na 2011 r. liczba studentów spadła o 15,2% w stosunku do 2002 r. Największy spadek zanotowano w subregionie północnym (-47,3%).²¹

W zakresie turystyki możemy powiedzieć o znacznym wzroście liczby obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania oraz liczby udzielonych noclegów. Ogólna liczba obiektów w województwie wzrosła o 34,4%, zaś liczba udzielonych noclegów zwiększyła się o 79,9% wobec roku 2002. Liderem pod względem dynamiki zmian w tym zakresie jest subregion środkowy, w którym liczba obiektów noclegów zbiorowego zakwaterowania wzrosła o 81,2% w stosunku do 2002 r. W wartościach bezwzględnych największą liczbą obiektów zbiorowego zakwaterowania i udzielonych noclegów charakteryzuje się subregion południowy.

Zasoby mieszkaniowe w województwie śląskim wzrosły w stosunku do 2002 r. o 4,4%. Największy przyrost cechuje subregion południowy, gdzie zwiększyły się one o ponad 10%. Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców zmienia się z roku na rok. W 2011 r. wynosił on 2,1 i był większy o 31,3% niż w roku 2002. Największy wzrost odnotowano w subregionie środkowym (+90% w porównaniu z 2002 r.). W subregionie południowym w 2011 r. oddano do użytkowania ok. 15% mniej mieszkań niż w roku 2002. Jednakże, mając na uwadze wysoką liczbę mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców nie jest to zmiana niepokojąca, bowiem w tym subregionie w porównaniu z pozostałymi oddano największą liczbę mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2002 – 2011. W ujęciu przestrzennym największym rozwojem zasobów mieszkaniowych charakteryzują się miasta subregionalne wraz z gminami sąsiadującymi (mapa nr 5).

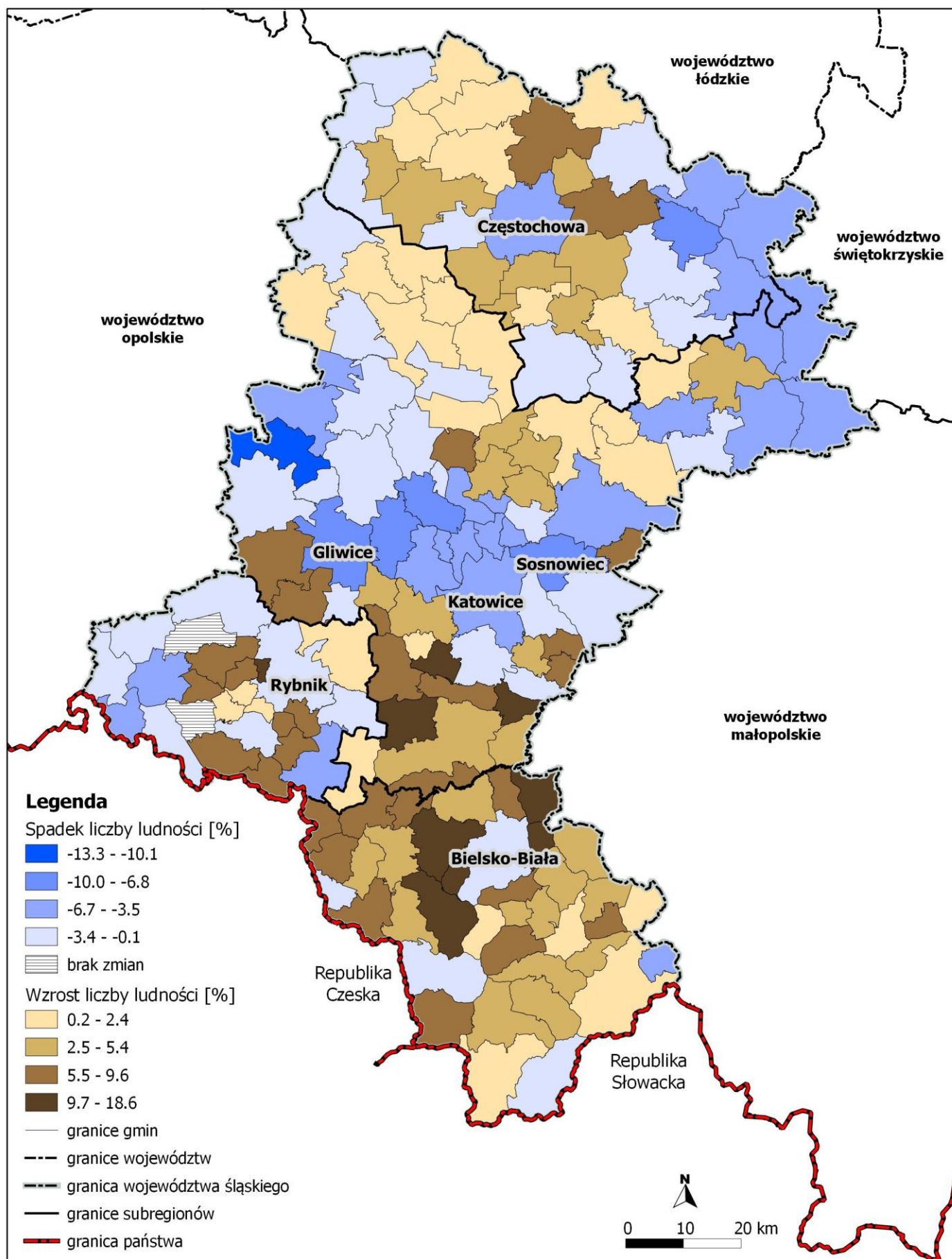
W PZPWŚ przyjęto, że dla dalszego rozwoju województwa niezbędna jest ochrona i racjonalne wykorzystywanie potencjału przyrodniczo-krajobrazowego. Realizację tego założenia wskazują wzrosty nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska w poszczególnych latach i choć są one niejednostajne potwierdzają pozytywną tendencję. W 2011 r. nakłady inwestycyjne wzrosły o 120,5% w porównaniu z rokiem 2002. Wzrosła również liczba osób korzystająca z oczyszczalni ścieków w stosunku do liczby mieszkańców ogółem. Wzrost ten wyniósł 12,9% dla województwa śląskiego i 15,8% dla subregionu środkowego, charakteryzującego się największą dynamiką zmian pod tym względem. W badanym okresie zaobserwowano także wzrost powierzchni obszarów przyrodniczo cennych i objętych ochroną oraz wzrost powierzchni lasów.

Również w zakresie rozwoju ponadlokalnych systemów infrastruktury dane statystyczne potwierdzają pozytywny wzrost, m.in. dotyczące sieci rozdzielczej i połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych oraz liczby osób korzystających z sieci rozdzielczej oraz wodociągowej. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w 2010 r. wzrosła o 8,3% w stosunku do 2002 r. Obserwuje się również wzrost długości dróg o twardej nawierzchni, w szczególności dróg gminnych, który wyniósł w 2011 r. 16,9% w stosunku do roku 2002.

²⁰ Najbardziej aktualne dane dot. PKB w momencie sporządzania OOPZPWŚ obejmowały rok 2009.

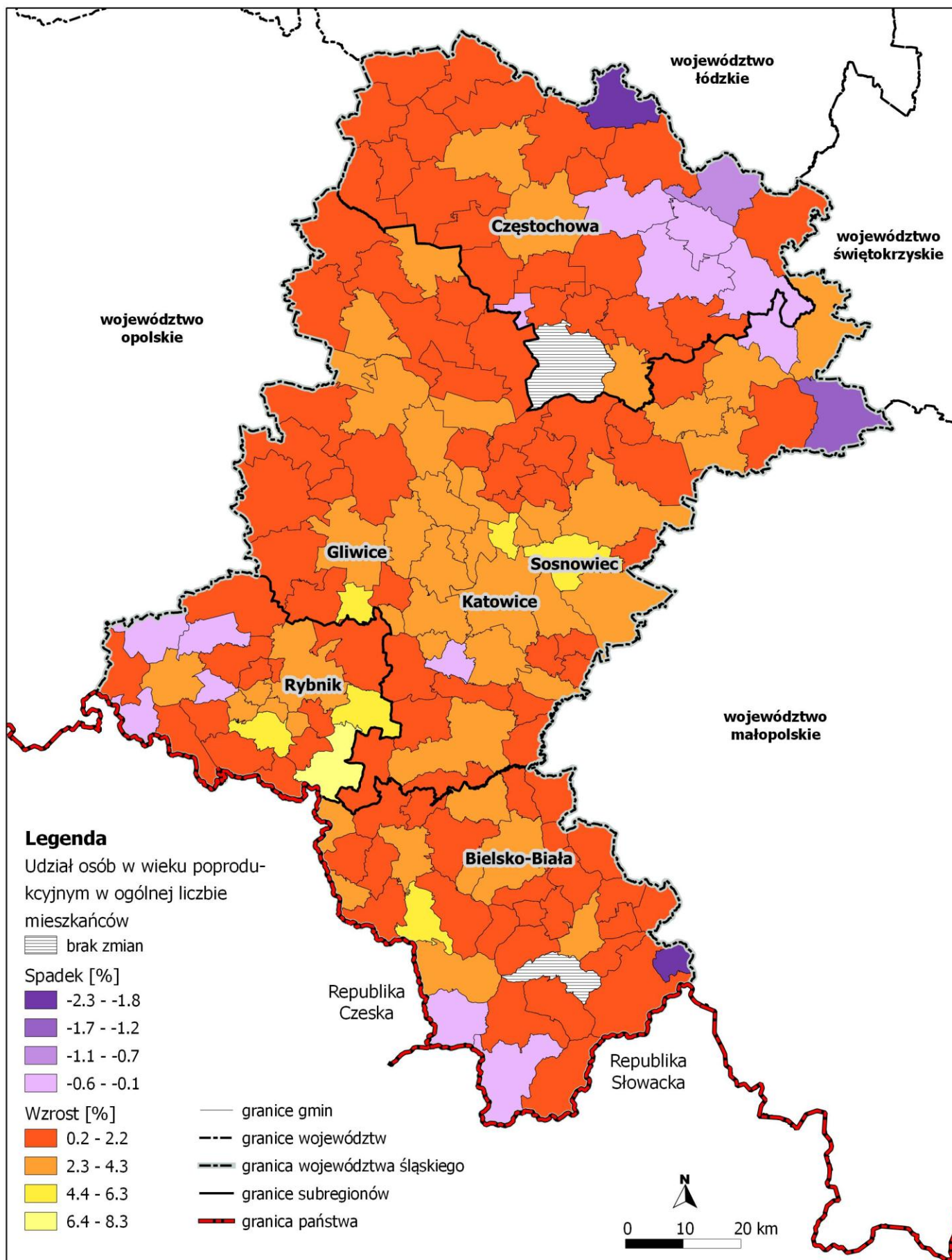
²¹ Dane za 2002 i 2011 r.

Mapa nr 1.

ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI W GMINACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2002 - 2011

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

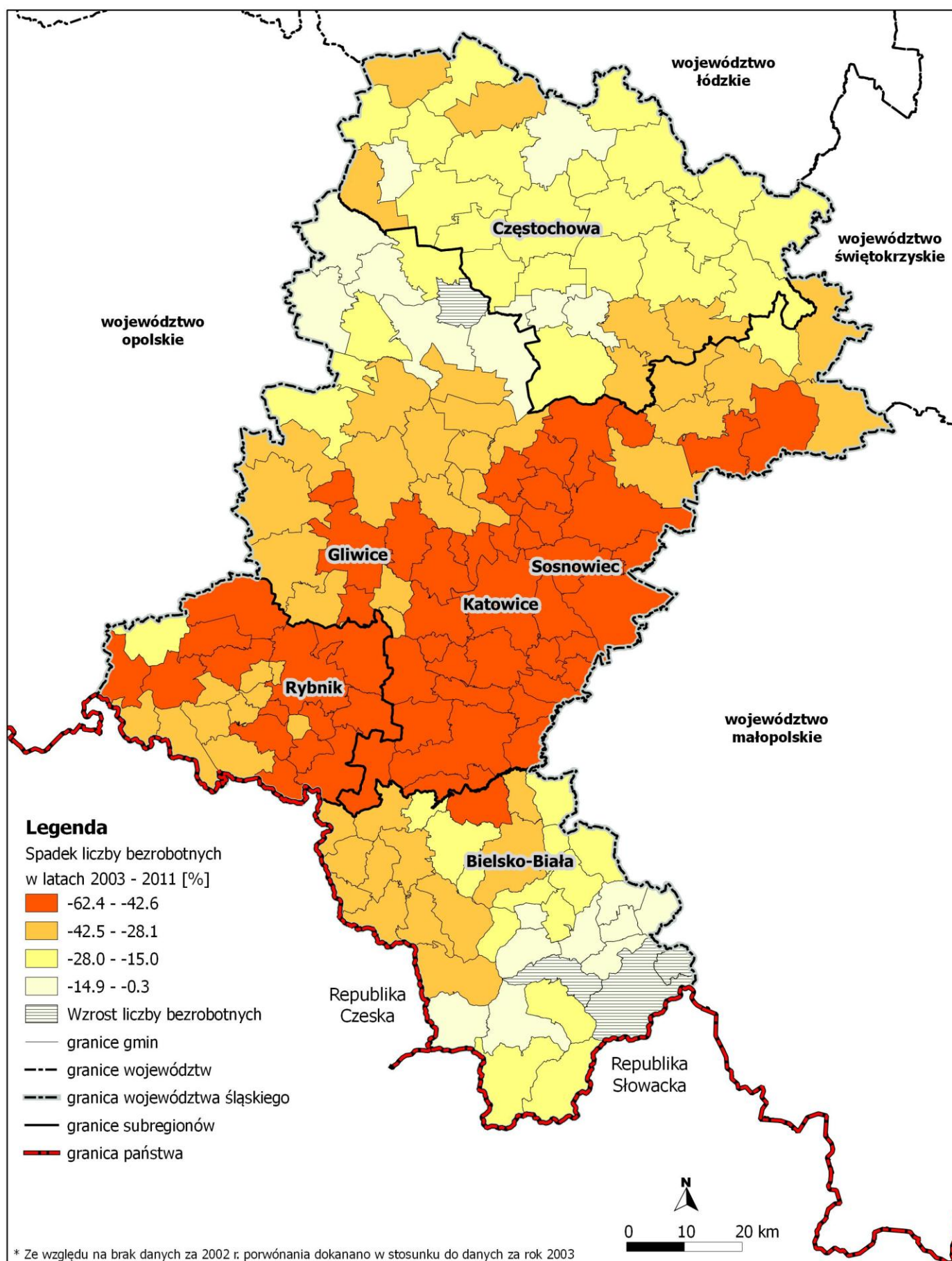
Mapa nr 2.

ZMIANY W ZAKRESIE UDZIAŁU LUDNOŚCI W WIEKU POPRODUKCYJNYM W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW WG GMIN WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2002 - 2011

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa nr 3.

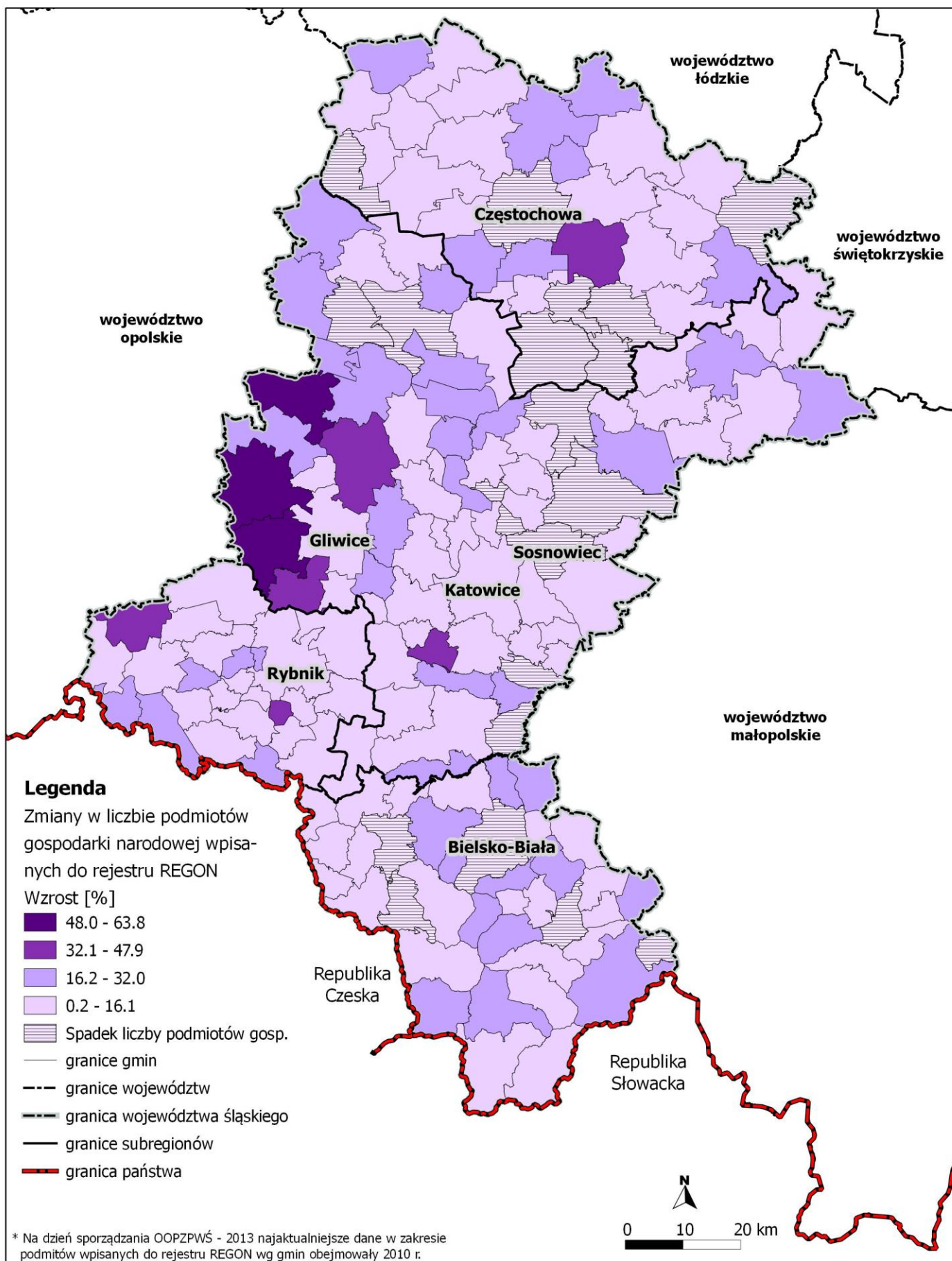
ZMIANY W ZAKRESIE BEZROBOCIA REJESTROWEGO WG GMIN WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2003 - 2011 *

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa nr 4.

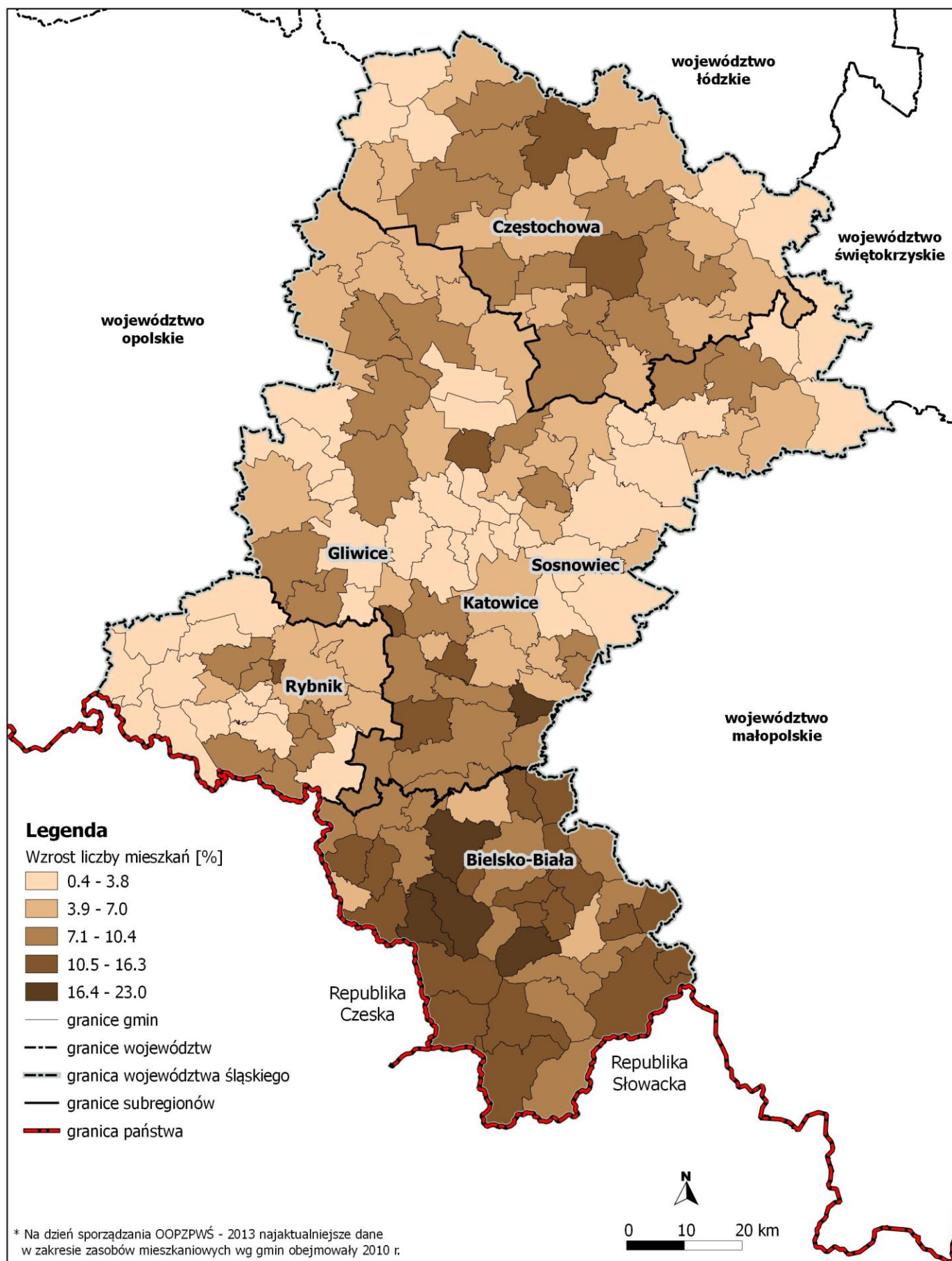
ZMIANY W LICZBIE PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WPISANYCH DO REJESTRU REGON WG GMIN WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2002 - 2010 *

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa nr 5.

ROZWÓJ ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH W GMINACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2002 - 2010 *

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

3.2. Analiza zmian w użytkowaniu gruntów województwa śląskiego w latach 2002 – 2012

W celu przedstawienia kierunków i tendencji zmian w strukturze użytkowania gruntów w województwie śląskim dokonano zestawienia i analizy danych statystycznych pochodzących z wojewódzkich zestawień zbiorczych danych objętych ewidencją gruntów i budynków w zakresie użytkowania gruntów.

Biorąc pod uwagę znaczne różnice powierzchni użytków gruntowych w poszczególnych latach, w ujęciu czasowym należy przypuszczać, że mogą one wynikać nie tylko z faktycznej zmiany użytkowania, ale także w pewnym stopniu z aktualizacji ewidencji gruntów i budynków. Na potrzeby niniejszej analizy zbadano zmiany w strukturze użytkowania gruntów w województwie śląskim w latach 2002 i 2012.²² W ramach analizy stworzono bazę danych gmin ze wskazaniem powierzchni poszczególnych użytków gruntowych.²³ Następnie opracowano bazę danych przestrzennych GIS pozwalającą na analizę zmian użytkowania gruntów w ujęciu przestrzennym oraz wizualizację wyników w postaci map. Wybrane dane i wskaźniki²⁴ dla poszczególnych użytków gruntowych wg subregionów i dla całego województwa zebrano w tabeli nr 6.

Zgodnie z wynikami przeprowadzonych analiz ogólna powierzchnia użytków rolnych²⁵ na przestrzeni lat 2002 – 2012 spadła we wszystkich subregionach. Największy spadek procentowy w stosunku do roku 2002 miał miejsce w subregionie zachodnim -8,78%. W skali całego województwa wyniósł natomiast -6,02%. W podziale na gminy największy spadek odnotowano w gminach: Bielsko-Biała, Rybnik, Szczekociny, Dąbrowa Górnicza, Częstochowa, Łazy, Sosnowiec, Jaworzno, Kroczyce, Irządze, Włodowice, Zabrze, Siewierz. W subregionach południowym, północnym i zachodnim spadek powierzchni użytków rolnych koncentrował się przede wszystkim w miastach subregionalnych i gminach sąsiednich. W przypadku subregionu środkowego odbywał się on bardziej równomiernie z koncentracją najwyższych spadków głównie we wschodnich gminach subregionu. W kilku gminach odnotowano również wzrost powierzchni użytków rolnych, m. in.: Nędza, Racibórz. Zmiany powierzchni użytków rolnych w gminach przedstawia mapa nr 6.

We wszystkich subregionach wzrosła powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych²⁶. Największy procentowy wzrost powierzchni w stosunku do roku 2002 odnotowano w subregionie południowym 57,04%. W skali całego województwa powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych wzrosła o 30,86%. W ujęciu wg gmin największy przyrost powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych miał miejsce w Bielsku – Białej, Sosnowcu, Rybniku, Dąbrowie Górniczej, Częstochowie. W subregionach południowym, zachodnim i północnym wzrost powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych koncentrował się w miastach subregionalnych i wybranych gminach sąsiadujących. W przypadku subregionu środkowego największy wzrost miał miejsce we wschodnich gminach subregionu. Zmiany powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminach województwa śląskiego na przestrzeni lat 2002 – 2012 przedstawia mapa nr 7.

W latach 2002 – 2012 zwiększyła się również powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych²⁷ o 3,16%. Największy przyrost powierzchniowy miał miejsce w subregionie środkowym tj. 3,62% i koncentrował się w północno – wschodnich gminach subregionu (Szczekociny, Irządze, Kroczyce, Włodowice). W przypadku niektórych gmin wzrost terenów zadrzewionych i zakrzewionych miał miejsce przy jednoczesnym wysokim spadku powierzchni lasów i sumarycznym wzroście powierzchni obu wymienionych użytków gruntowych. Tak wysoki spadek powierzchni lasów jest mało realny, dlatego na tej podstawie można

²² (stan na 1 stycznia), posługując się nomenklaturą przyjętą w Rozporządzeniu z dnia 29 marca 2001 r. Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie ewidencji gruntów i budynków Dz. U. z 2001 r. Nr 89, poz. 454.

²³ Bazę danych stworzono na podstawie wojewódzkich zestawień zbiorczych dot. użytkowania gruntów uzyskanych z Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

²⁴ Na podstawie zgromadzonych danych wyliczono dodatkowe wskaźniki – m. in. procentowy udział użytku gruntowego w powierzchni gminy oraz zmianę procentową powierzchni użytku gruntowego w latach 2002 – 2012.

²⁵ Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 29 marca 2001 r. Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie ewidencji gruntów i budynków do użytków rolnych zalicza się grunty orne, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami oraz grunty pod rowami. Dokładne definicje poszczególnych użytków określono w powyższym rozporządzeniu.

²⁶ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków do terenów zabudowanych i zurbanizowanych zalicza się tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane, zurbanizowane tereny niezabudowane, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, użytki kopalne oraz tereny komunikacyjne. Dokładne definicje poszczególnych użytków określono w powyższym rozporządzeniu.

²⁷ Dokładne definicje gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych znajdują się w rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

wnioskować o częściowym przekwalifikowywaniu lasów na grunty zadrzewione i zakrzewione, związanym z aktualizacją ewidencji gruntów i budynków. Dotyczy to szczególnie Zabrza, Sosnowca i Jastrzębia – Zdroju. Choć ogólnie powierzchnia lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych w województwie śląskim wzrosła, w przypadku niektórych gmin zmalała (m.in. gmina Racibórz, Świerklaniec, Siewierz). Zmiany powierzchni gruntów leśnych zadrzewionych i zakrzewionych w gminach województwa śląskiego w latach 2002 – 2012 przedstawia mapa nr 8.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w ujęciu przestrzennym spadek powierzchni użytków rolnych w dużej części pokrywa się ze wzrostem powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych. W związku z przekształcaniem terenów zakwalifikowanych do użytków rolnych w tereny zabudowane można wnioskować o postępującej urbanizacji w wybranych gminach województwa śląskiego. Częściowo spadek powierzchni użytków rolnych w ujęciu przestrzennym pokrywa się również ze wzrostem powierzchni gruntów leśnych, zadrzewionych i zakrzewionych, co z kolei może świadczyć o zalesianiu użytków nieprzydatnych rolniczo.

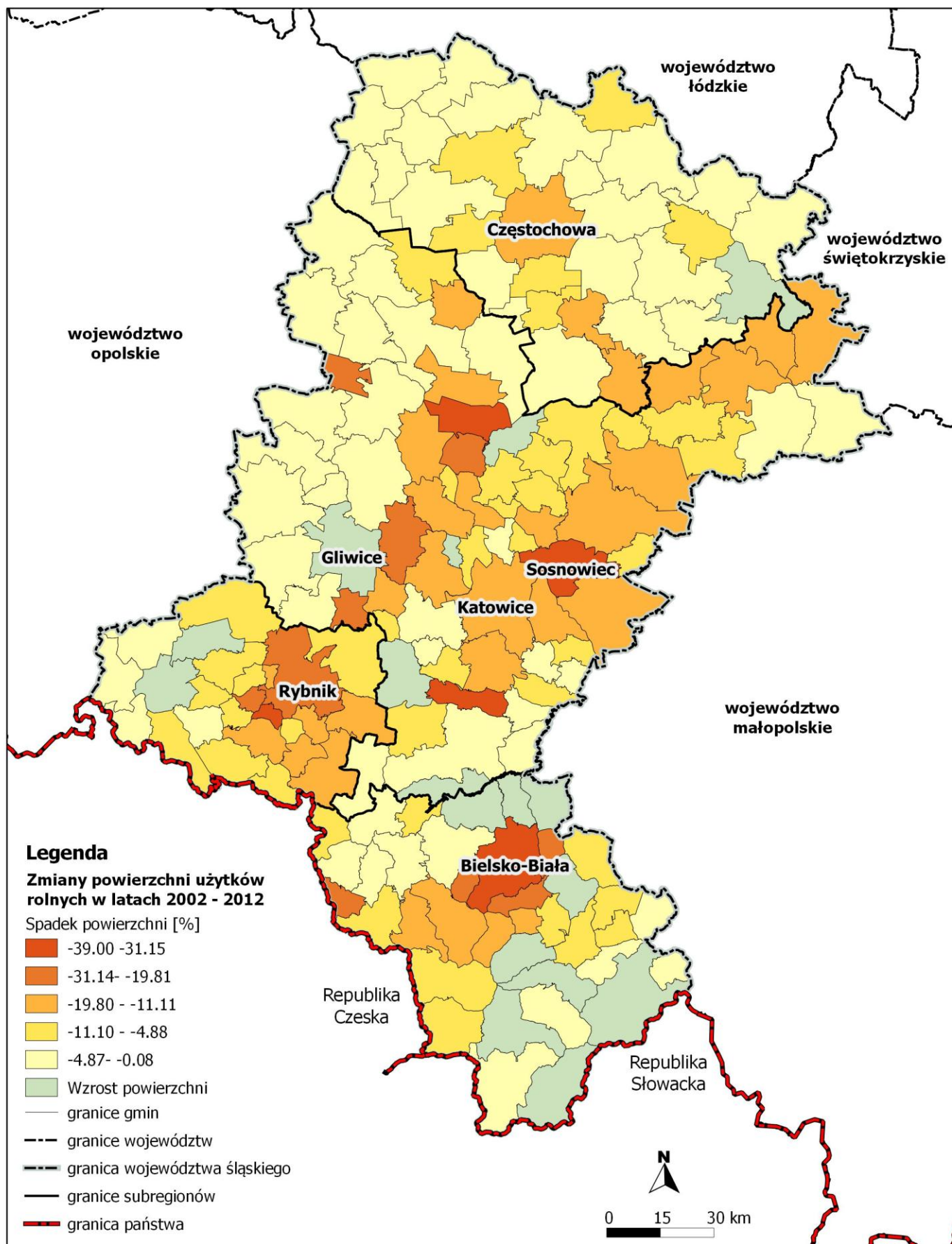
Tabela 6. Zmiany w strukturze użytkowania gruntów województwa śląskiego w latach 2002 – 2012.

Rodzaj użytku gruntowego	Subregiony, województwo	Powierzchnia użytku gruntowego [ha]			Udział procentowy użytku gruntowego w powierzchni subregionu [%]			Spadek/wzrost procentowy powierzchni użytku gruntowego w latach 2002 – 2012 [%] (w stosunku do 2002 r.)
		2002	2012	2012 - 2002	2002	2012	2012 – 2002	
Użytki rolne	północny	200 845	194 203	-6 642	65,92	63,68	-2,24	-3,31
	południowy	114 591	108 131	-6 460	48,71	45,94	-2,77	-5,64
	środkowy	276 667	256 491	-20 176	49,60	45,99	-3,62	-7,29
	zachodni	84 754	77 315	-7 439	62,60	57,17	-5,44	-8,78
	województwo	676 857	636 140	-40 717	54,89	51,58	-3,31	-6,02
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	północny	82 179	84 628	2 449	26,97	27,75	0,78	2,98
	południowy	97 945	100 237	2 292	41,64	42,59	0,95	2,34
	środkowy	186 478	193 234	6 756	33,43	34,65	1,21	3,62
	zachodni	32 018	33 134	1 116	23,65	24,50	0,85	3,49
	województwo	398 620	411 233	12 613	32,33	33,34	1,02	3,16
Grunty zabudowane i zurbanizowane	północny	15 752	20 679	4 927	5,17	6,78	1,61	31,28
	południowy	13 640	21 420	7 780	5,80	9,10	3,30	57,04
	środkowy	69 272	85 586	16 314	12,42	15,34	2,93	23,55
	zachodni	14 131	19 919	5 788	10,44	14,73	4,29	40,96
	województwo	112 795	147 604	34 809	9,15	11,97	2,82	30,86
Użytki ekologiczne	północny	17	65	48	0,01	0,02	0,01	282,35
	południowy	0	32	32	0	0,01	0,01	0
	środkowy	185	386	201	0,03	0,07	0,04	108,65
	zachodni	0	10	10	0	0,01	0,01	0
	województwo	202	493	291	0,02	0,04	0,02	144,06
Nieużytki	północny	3 486	3 311	-175	1,14	1,09	-0,06	-5,02
	południowy	976	854	-122	0,41	0,36	-0,05	-12,50
	środkowy	9 863	8 557	-1 306	1,77	1,53	-0,23	-13,24
	zachodni	2 001	1 943	-58	1,48	1,44	-0,04	-2,90
	województwo	16 326	14 665	-1 661	1,32	1,19	-0,13	-10,17
Grunty pod wodami	północny	1 668	1 669	1	0,55	0,55	0	0,06
	południowy	5 692	4 197	-1 495	2,42	1,78	-0,64	-26,26
	środkowy	10 685	10 376	-309	1,92	1,86	-0,06	-2,89
	zachodni	1 571	2 218	647	1,16	1,64	0,48	41,18
	województwo	19 616	18 460	-1 156	1,59	1,50	-0,09	-5,89
Tereny różne	północny	740	405	-335	0,24	0,13	-0,11	-45,27
	południowy	2 388	479	-1 909	1,02	0,20	-0,81	-79,94
	środkowy	4 607	3 115	-1 492	0,83	0,56	-0,27	-32,39
	zachodni	912	705	-207	0,67	0,52	-0,15	-22,70
	województwo	8 647	4 704	-3 943	0,70	0,38	-0,32	-45,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie wojewódzkiego zestawienia zbiorczego danych objętych ewidencją gruntów i budynków.

Mapa nr 6.

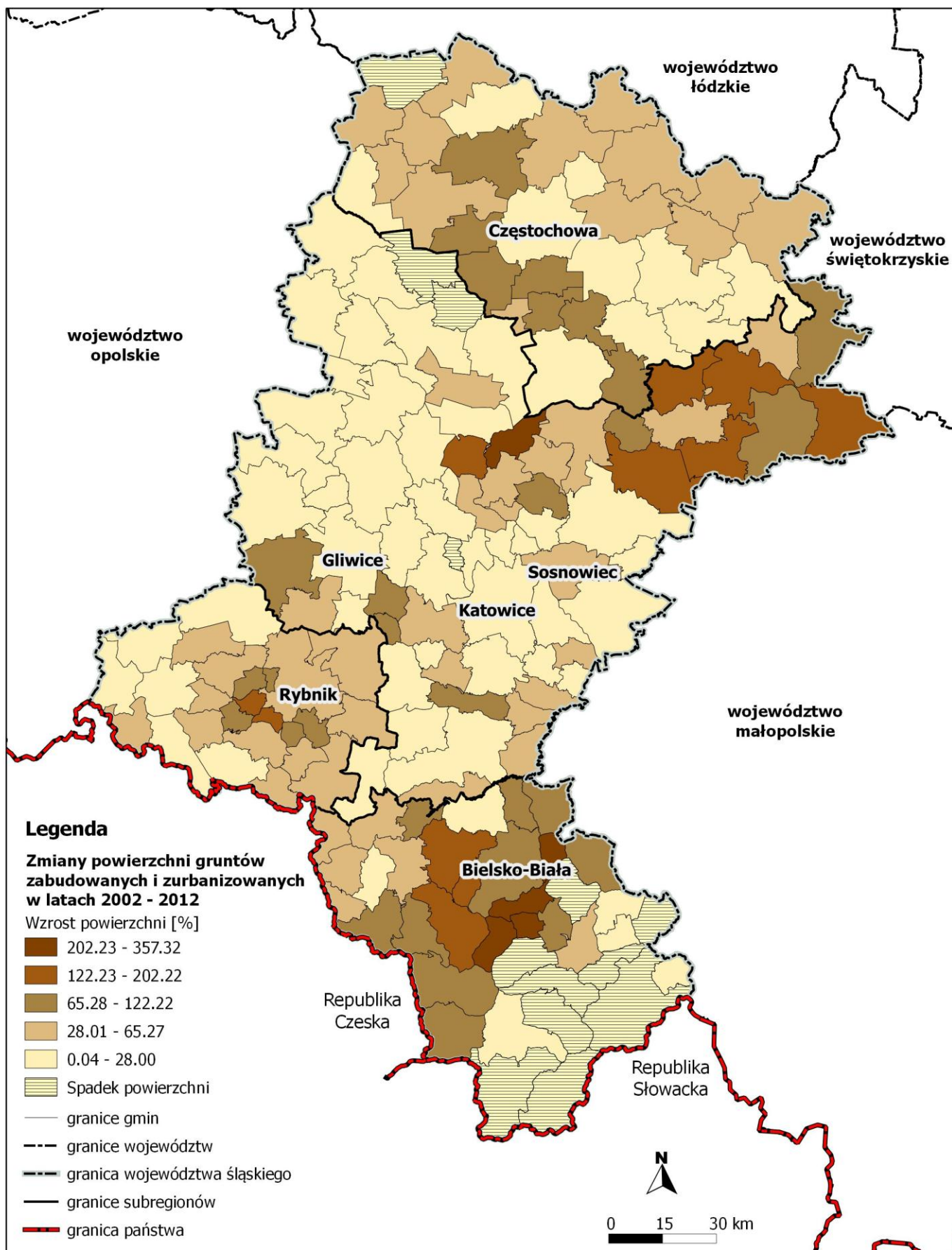
ZMIANY POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W GMINACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2002 - 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie wojewódzkiego zestawienia zbiorczego danych objętych ewidencją gruntów i budynków.

Mapa nr 7.

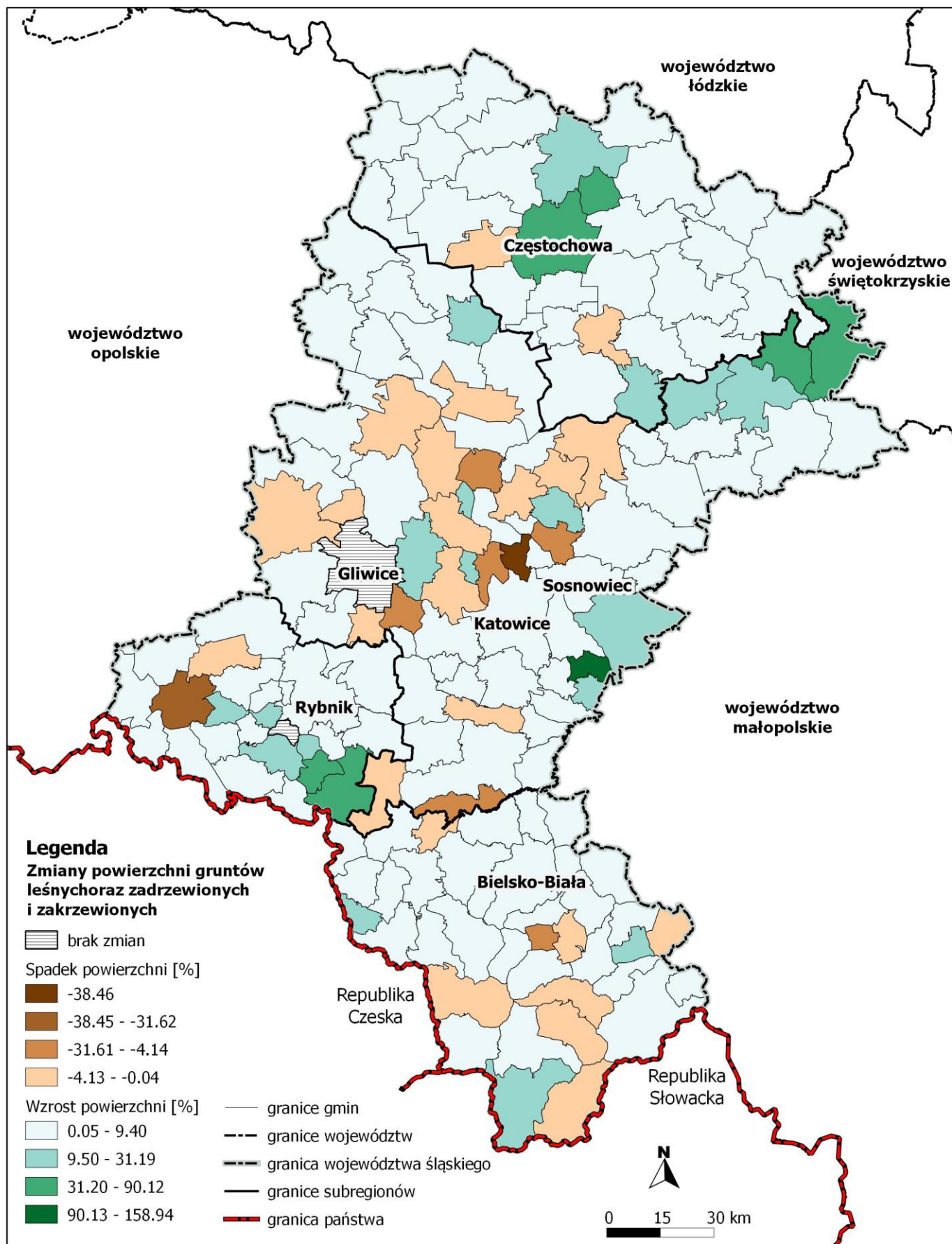
ZMIANY POWIERZCHNI GRUNTÓW ZABUDOWANYCH I ZURBANIZOWANYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2002 - 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie wojewódzkiego zestawienia zbiorczego danych objętych ewidencją gruntów i budynków.

Mapa nr 8.

ZMIANY POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH ORAZ ZADRZEWIONYCH I ZAKRZEWIONYCH W GMINACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2002 - 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie wojewódzkiego zestawienia zbiorczego danych objętych ewidencją gruntów i budynków.

3.3. Budowa dróg krajowych i wojewódzkich w oparciu o Ustawę z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

Jedną z najważniejszych specustaw jest Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tzw. „specustawa drogowa”). Jej celem było przede wszystkim usprawnienie procedury w zakresie inwestycji drogowych. Zgodnie z jej zapisami – „w sprawach dotyczących zezwolenia na realizację inwestycji drogowej nie stosuje się przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”.²⁸

Na potrzeby przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym przeprowadzono analizę wniosków o zaopiniowanie inwestycji drogowych realizowanych na mocy „specustawy drogowej”, które złożono w okresie od 23.04.2007 do 30.08.2012 r. Opiniowaniem inwestycji realizowanych w oparciu o „specustawę drogową” w imieniu Zarządu Województwa Śląskiego zajmuje się Wydział Komunikacji i Transportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Wydziałem współdziałającym jest natomiast Wydział Planowania Strategicznego i Przestrzennego, który pomimo braku wymogu ustawowego opiniuje inwestycje realizowane w oparciu o „specustawę drogową” w zakresie zgodności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Zgodnie z przeprowadzoną analizą wszystkie inwestycje, których dotyczyły wnioski o zaopiniowanie były zgodne z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego²⁹. Wiele z nich dotyczyło kluczowych inwestycji dla rozwoju systemu transportowego województwa śląskiego ujętych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego³⁰. Na szczególną uwagę zasługują inwestycje korelujące z zadaniami i inwestycjami celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, określonymi w Planie, wśród których należy wymienić budowę autostrady A1, budowa dróg ekspresowych S69, S1, a także budowę Drogowej Trasy Średnicowej. Inwestycje, których dotyczyły analizowane wnioski są również zgodne z celem polityki przestrzennej określonym w Planie – „Rozwój ponadlokalnym systemów infrastruktury” i kierunkiem – „Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym”.

W zakresie niniejszej analizy przestrzennej uwzględniono wnioski o zaopiniowanie inwestycji na drogach krajowych i wojewódzkich, składane przez odpowiednich zarządców dróg, w tym także przez gminy i powiaty na mocy stosownych pełnomocnictw i porozumień. Pominięto natomiast wnioski składane przez prezydentów miast na prawach powiatu, którzy zgodnie z ustawą o drogach publicznych³¹ są zarządcami wszystkich dróg publicznych z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych.

Łącznie przeanalizowano 68 wniosków z czego 23 dotyczyło inwestycji na drogach krajowych, a 45 inwestycji na drogach wojewódzkich. W przypadku niektórych wniosków, szczególnie dotyczących budowy skrzyżowań, węzłów itp. planowane inwestycje obejmowały jednocześnie drogi o różnej kategorii zarządzania. W takiej sytuacji na potrzeby analizy klasyfikowano inwestycje według wyższej kategorii zarządzania.

W oparciu o wyselekcjonowane wnioski, z wykorzystaniem oprogramowania GIS stworzono uproszczoną bazę danych przestrzennych, w której zawarto m. in. informacje dotyczące charakteru poszczególnych inwestycji. Zgodnie z przyjętą typologią, spośród inwestycji na drogach krajowych i wojewódzkich należy wymienić budowy dróg w nowym śladzie, modernizacje istniejących, budowy obiektów towarzyszących, budowy węzłów i skrzyżowań oraz przebudowy wiaduktów i mostów.

W oparciu o stworzoną bazę danych i przeprowadzoną analizę przestrzenną opracowana została mapa rozmieszczenia wnioskowanych inwestycji zgodnie z przyjętą klasyfikacją (mapa nr 9).

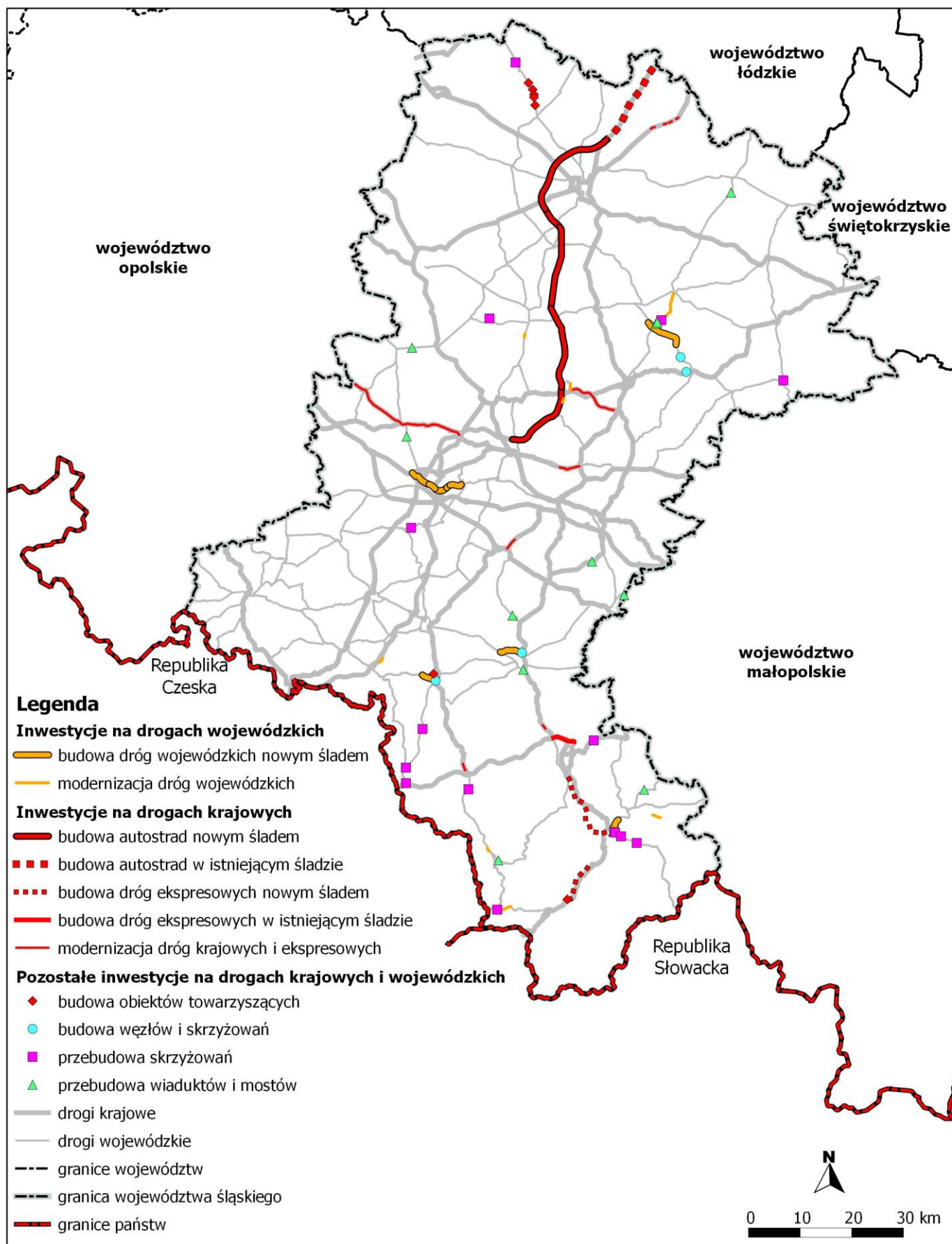
²⁸ Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2003 Nr 80, poz. 721, z późn. zm.).

²⁹ Uchwała nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 68 z 27 lipca 2004 r. poz. 2049).

³⁰ Tamże.

³¹ Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.).

Mapa nr 9.

**ANALIZA WNIOSEK O ZAOPINIOWANIE INWESTYCJI DROGOWYCH REALIZOWANYCH
NA MOCY "SPECUSTAWY DROGOWEJ" (DANE ZA OKRES 23.04.2007 - 5.10.2012 R.)**

Źródło: opracowanie własne.

3.4. Analiza projektów realizowanych w województwie śląskim w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania

Na potrzeby Okresowej Oceny PZPWS dokonano analizy projektów realizowanych w obszarze województwa śląskiego z różnych źródeł finansowania³². Pierwszym etapem prac było stworzenie bazy projektów w oparciu o istniejące już bazy danych, komasując dostępne informacje o projektach³³. Kolejnym etapem była analiza projektów pod kątem zmian w zagospodarowaniu przestrzennym³⁴ oraz zbieżności z celami polityki przestrzennej PZPWS – każdy projekt został przypisany jednemu celowi. Zgodnie z wynikami przeprowadzonej analizy ogólna liczba projektów wywołujących zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym i realizujących cele PZPWS wyniosła 1 747, o łącznej wartości blisko 21 mld 634 mln zł.:

- cel 1 realizowało 499 projektów, o łącznej wartości ponad 2 mld 174 mln zł;
- cel 2 realizowały 191 projekty, o łącznej wartości ponad 3 mld zł;
- cel 3 realizowało 838 projekty, o łącznej wartości blisko 7 mld 953 mln zł – 1 lokata pod względem ilości projektów;
- cel 4 realizowały 138 projekty, o łącznej wartości ponad 8 mld zł – 1 pod względem wartości projektów;
- cel 5 realizowało 43 projekty, o łącznej wartości ponad 188 mln;
- cel 6 realizowało 38 projekty, o łącznej wartości ponad 159 mln zł.

Największa koncentracja projektów dla celów 1 – 5, zarówno pod względem ilościowym jak i wartościowym występuje w subregionie środkowym. Jedynie w przypadku celu 6, największa liczba i ogólna wartość projektów występuje w subregionie południowym. Najmniejszą sumaryczną wartość projektów charakteryzuje się natomiast subregion północny, a pod względem ilościowym – subregion zachodni (tabela nr 7).

Tabela 7. Liczba i wartość projektów w województwie śląskim realizujących cele polityki przestrzennej określone w PZPWS (w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania).

SUBREGION	POWIATY	IŁOŚĆ PROJEKTÓW	WARTOŚĆ PROJEKTÓW
CEL 1. Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa			
północny	częstochocki (31), kłobucki (20), m. Częstochowa (10), myszkowski (21)	82	263 883 511,2
środkowy	będziński (11), bieruńsko-lędziński (15), gliwicki (13), lubliniecki (14), m. Bytom (6), m. Chorzów (11), m. Dąbrowa Górnicza (2), m. Gliwice (3), m. Jaworzno (6), m. Katowice (5), m. Mysłowice (2), m. Piekary Śląskie (5), m. Ruda Śląska (7), m. Siemianowice Śląskie (1), m. Sosnowiec (10), m. Świętochłowice (2), m. Tychy (7), m. Zabrze (6), mikołowski (9), pszczyński (21), tarnogórski (19), zawierciański (30)	205	942 287 595,7
zachodni	m. Jastrzębie Zdrój (10), m. Rybnik (11), m. Żory (3), raciborski (15), rybnicki (10), wodzisławski (27)	76	435 736 330,5
południowy	bielski (26), cieszyński (31), m. Bielsko-Biała (22), żywiecki (57)	136	532 338 489,6
SUMA	-----	499	2 174 245 927
CEL 2. Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej			
północny	częstochocki (2), kłobucki (3), m. Częstochowa (18), myszkowski (5)	28	358 209 006,6

³² Poniższa lista zawiera źródła finansowania projektów uwzględnionych w przeprowadzonej analizie: RPO WSL 2007-2013 (Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2007-2013); EWT POWT RCZ–RP 2007-2013 (Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013); EWT PWT PL–SK 2007-2013 (Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013); EWT Program dla Europy Środkowej; POIiŚ 2007-2013 (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013); ZPORR 2004-2006 (Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006); SPOT 2004-2006 (Sektorowy Program Operacyjny Transport 2004-2006); Interreg III A PL-CZ 2004-2006; Interreg III A PL-SK 2004-2006; Phare (CBC PL-CZ 2000, CBC PL-SK 2002, RAPID, STRUDER, STRUDER 2); ISPA 2000, 2001, 2002 (Instrumenty Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej); Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy EOG; POIG 2007-2013 (Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013); PROW 2007-2013 (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013).

³³ We wspomnianej analizie wykorzystano bazę danych stworzoną w oparciu o dane uzyskane od wydziałów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz ze stron internetowych dotyczących poszczególnych projektów.

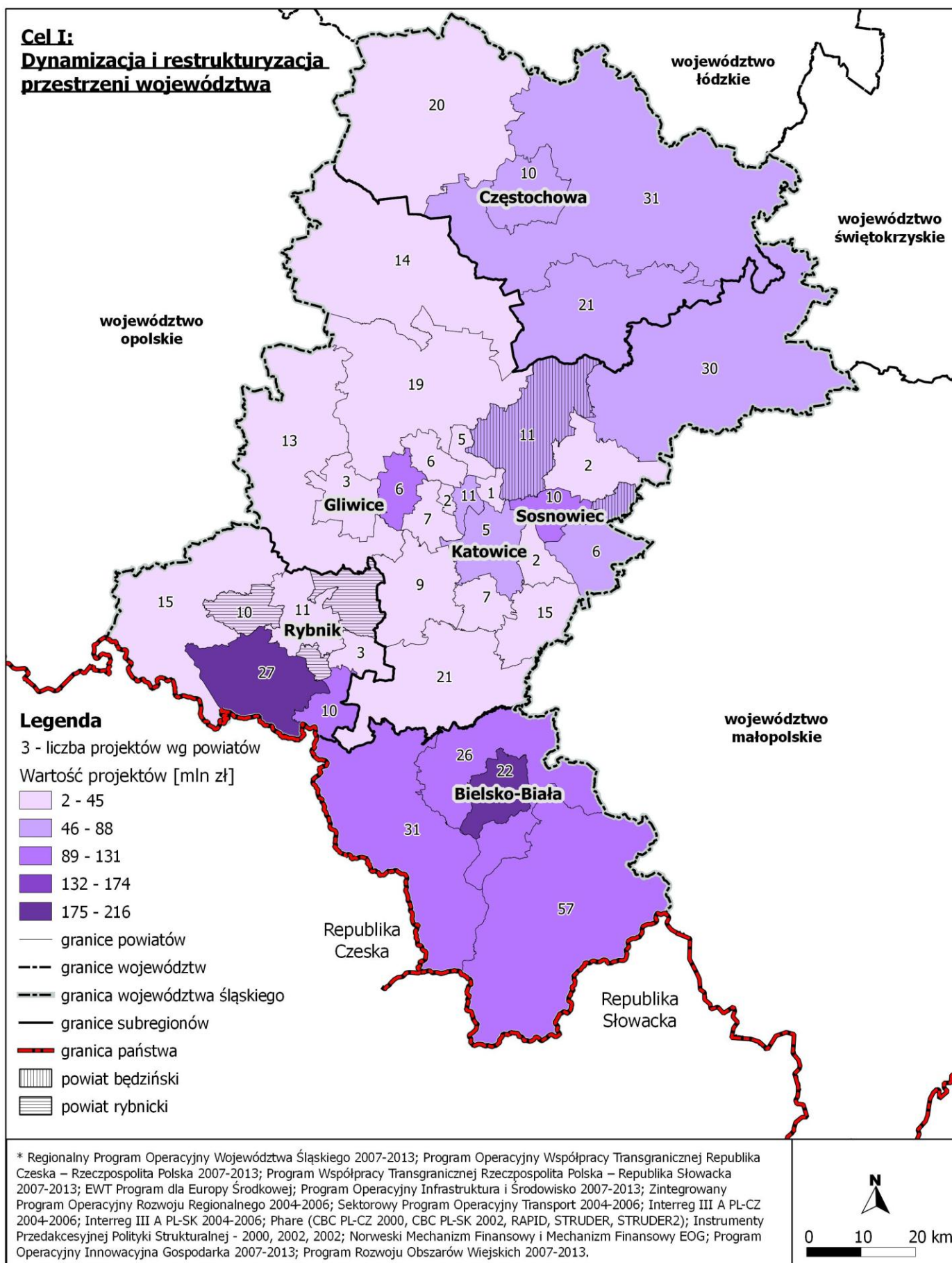
³⁴ z wyłączeniem projektów beneficjentów z poza sektora finansów publicznych.

SUBREGION	POWIATY	ILOŚĆ PROJEKTÓW	WARTOŚĆ PROJEKTÓW
środkowy	będziński (6), bieruńsko-lędziański (2), lubliniecki (4), m. m. Bytom (10), m. Chorzów (10), m. Dąbrowa Górnicza (1), m. Gliwice (6), m. Jaworzno (1), m. Katowice (17), m. Mysłowice (4), m. Ruda Śląska (3), m. Siemianowice Śląskie (4), m. Sosnowiec (8), m. Świętochłowice (2), m. Tychy (3), m. Zabrze (8), mikołowski (4), pszczyński (3), tarnogórski (6), zawierciański (5)	107	2 176 967 647
zachodni	m. Jastrzębie Zdrój (2), m. Rybnik (8), m. Żory (2), raciborski (4), rybnicki (3), wodzisławski (4)	23	218 612 928,1
południowy	bielski (3), cieszyński (14), m. Bielsko-Biała (9), żywiecki (7)	33	260 450 566
SUMA	-----	191	3 014 240 147
CEL 3. Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych			
północny	częstochoowski (127), kłobucki (42), m. Częstochowa (3), myszkowski (30)	202	711 482 417,5
środkowy	będziński (42), bieruńsko-lędziański (18), gliwicki (35), lubliniecki (44), m. Bytom (7), m. Chorzów (1), m. Dąbrowa Górnicza (2), m. Gliwice (4), m. Jaworzno (3), m. Katowice (10), m. Piekary Śląskie (1), m. Ruda Śląska (2), m. Siemianowice Śląskie (1), m. Sosnowiec (3), m. Świętochłowice (3), m. Tychy (3), m. Zabrze (4), mikołowski (15), pszczyński (26), tarnogórski (43), zawierciański (55)	322	4 175 721 222
zachodni	m. Jastrzębie Zdrój (1), m. Rybnik (9), m. Żory (3), raciborski (41), rybnicki (21), wodzisławski (38)	113	1 035 835 021
południowy	bielski (21), cieszyński (27), m. Bielsko-Biała (3), żywiecki (22)	73	2 029 574 178
SUMA	-----	838	7 952 612 839,03
CEL 4. Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury			
północny	częstochoowski (1), m. Częstochowa (3), myszkowski (2)	6	269 973 328,8
środkowy	będziński (7), bieruńsko-lędziański (1), gliwicki (3), lubliniecki (1), m. Bytom (4), m. Chorzów (1), m. Dąbrowa Górnicza (2), m. Gliwice (8), m. Jaworzno (5), m. Katowice (3), m. Mysłowice (1), m. Piekary Śląskie (2), m. Ruda Śląska (2), m. Sosnowiec (5), m. Tychy (3), m. Zabrze (6), mikołowski (6), pszczyński (2), tarnogórski (5), zawierciański (11)	78	4 246 175 859
zachodni	m. Jastrzębie Zdrój (4), m. Rybnik (7), m. Żory (4), raciborski (5), rybnicki (3)	23	2 180 788 656
południowy	bielski (5), cieszyński (11), m. Bielsko-Biała (8), żywiecki (7)	31	1 448 355 156
SUMA	-----	138	8 145 293 000
CEL 5. Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią			
północny	m. Częstochowa (1), myszkowski (2)	3	100 112 805,4
środkowy	będziński (2), bieruńsko-lędziański (1), gliwicki (1), m. Chorzów (1), m. Dąbrowa Górnicza (1), m. Katowice (2), m. Mysłowice (1), m. Piekary Śląskie (2), m. Ruda Śląska (2), m. Siemianowice Śląskie (1), m. Sosnowiec (1), m. Świętochłowice (1), m. Tychy (3), m. Zabrze (2), mikołowski (1), pszczyński (2), tarnogórski (3), zawierciański (1)	28	58 978 206,41
zachodni	m. Żory (2), raciborski (1), rybnicki (1), wodzisławski (2)	6	12 315 121,49
południowy	bielski (2), cieszyński (4)	6	16 782 058,11
SUMA	-----	43	188 188 191,4
CEL 6. Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego			
północny	-----	-----	-----
środkowy	m. Jaworzno (1), m. Katowice (1), m. Piekary Śląskie (1), m. Sosnowiec (1)	4	24 409 900,34
zachodni	raciborski (5), wodzisławski (1)	6	31 977 869,88
południowy	bielski (3), cieszyński (12), m. Bielsko-Biała (1), żywiecki (12)	28	102 658 447,27
SUMA	-----	38	159 046 217,49

Źródło: opracowanie własne.

Mapa nr 10.

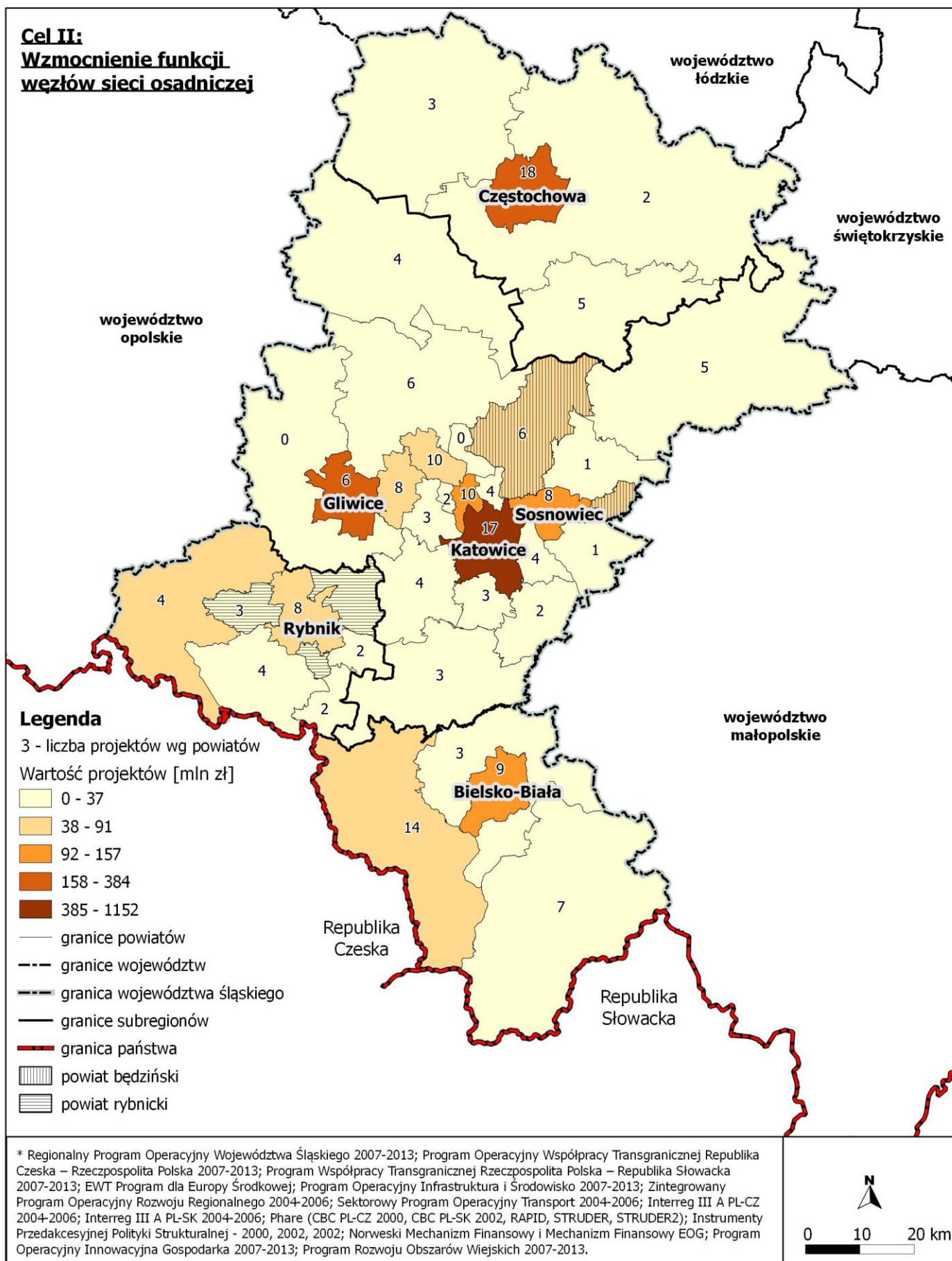
LICZBA I WARTOŚĆ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W RAMACH PROGRAMÓW UNIJNYCH I INNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA *

Źródło: opracowanie własne.

Mapa nr 11.

LICZBA I WARTOŚĆ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W RAMACH PROGRAMÓW UNIJNYCH I INNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA *

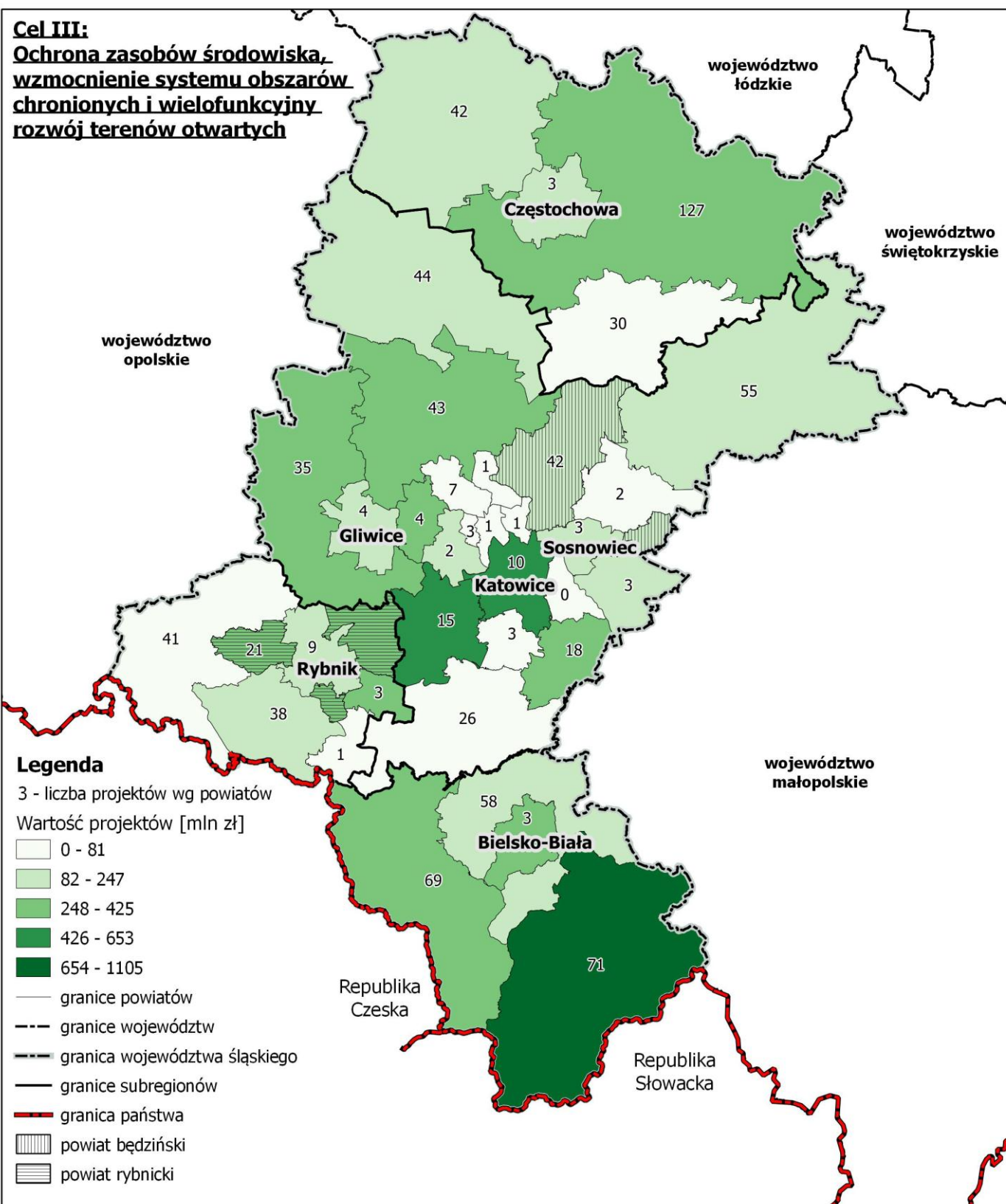
Źródło: opracowanie własne.

Mapa nr 12.

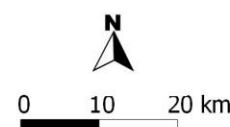
LICZBA I WARTOŚĆ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W RAMACH PROGRAMÓW UNIJNYCH I INNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA *

Cel III:

**Ochrona zasobów środowiska,
wzmocnienie systemu obszarów
chronionych i wielofunkcyjny
rozwój terenów otwartych**

* Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2007-2013; Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013; Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013; EWT Program dla Europy Środkowej; Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013; Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006; Sektorowy Program Operacyjny Transport 2004-2006; Interreg III A PL-CZ 2004-2006; Interreg III A PL-SK 2004-2006; Phare (CBC PL-CZ 2000, CBC PL-SK 2002, RAPID, STRUDER, STRUDER2); Instrumenty Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej - 2000, 2002, 2002; Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy EOG; Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013; Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.

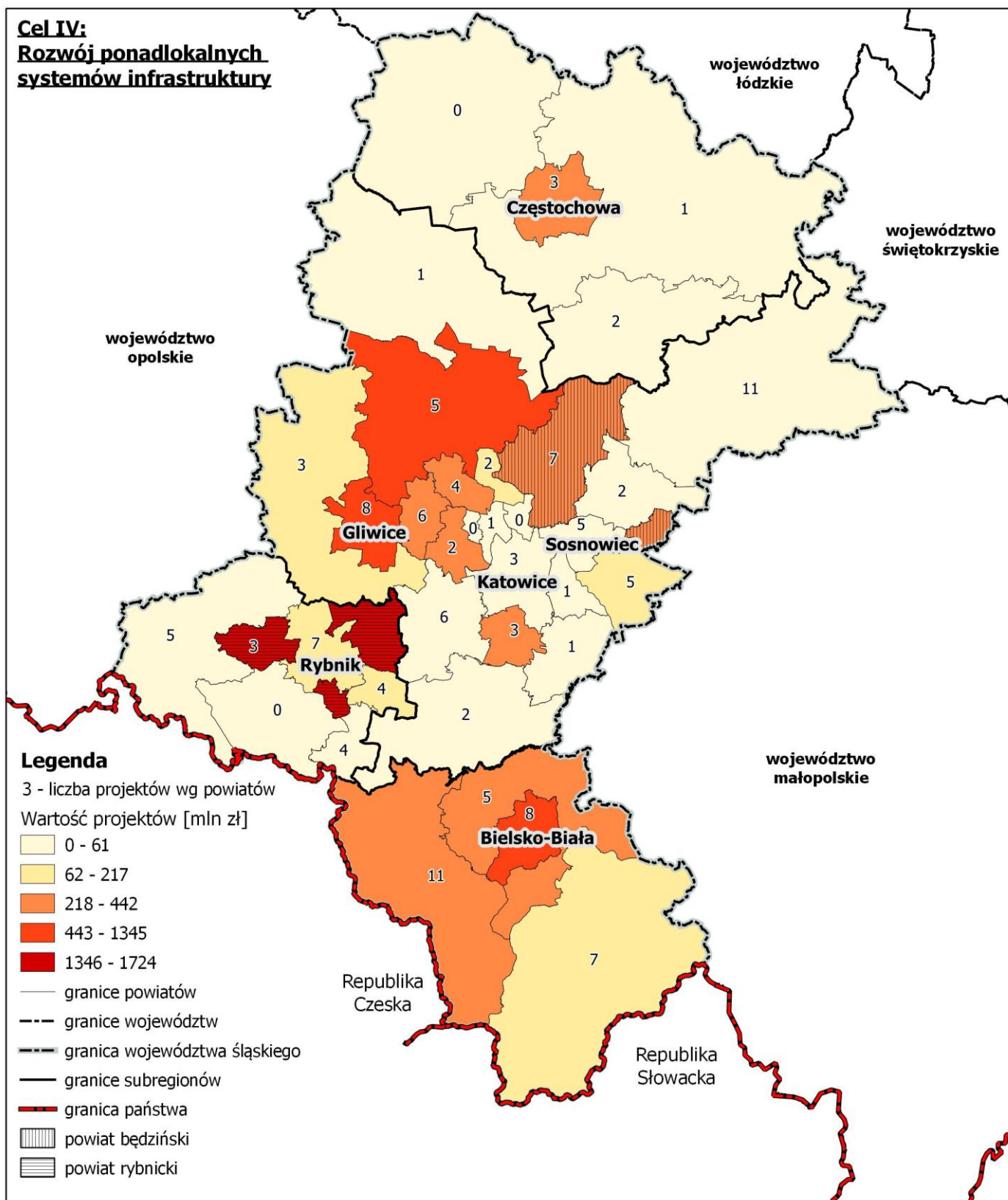

Źródło: opracowanie własne.

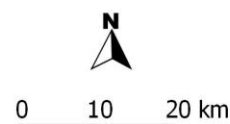
Mapa nr 13.

LICZBA I WARTOŚĆ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W RAMACH PROGRAMÓW UNIJNYCH I INNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA *

Cel IV:
Rozwój ponadlokalnych
systemów infrastruktury

* Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2007-2013; Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013; Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013; EWT Program dla Europy Środkowej; Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013; Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006; Sektorowy Program Operacyjny Transport 2004-2006; Interreg III A PL-CZ 2004-2006; Interreg III A PL-SK 2004-2006; Phare (CBC PL-CZ 2000, CBC PL-SK 2002, RAPID, STRUDER, STRUDER2); Instrumenty Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej - 2000, 2002, 2002; Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy EOG; Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013; Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.

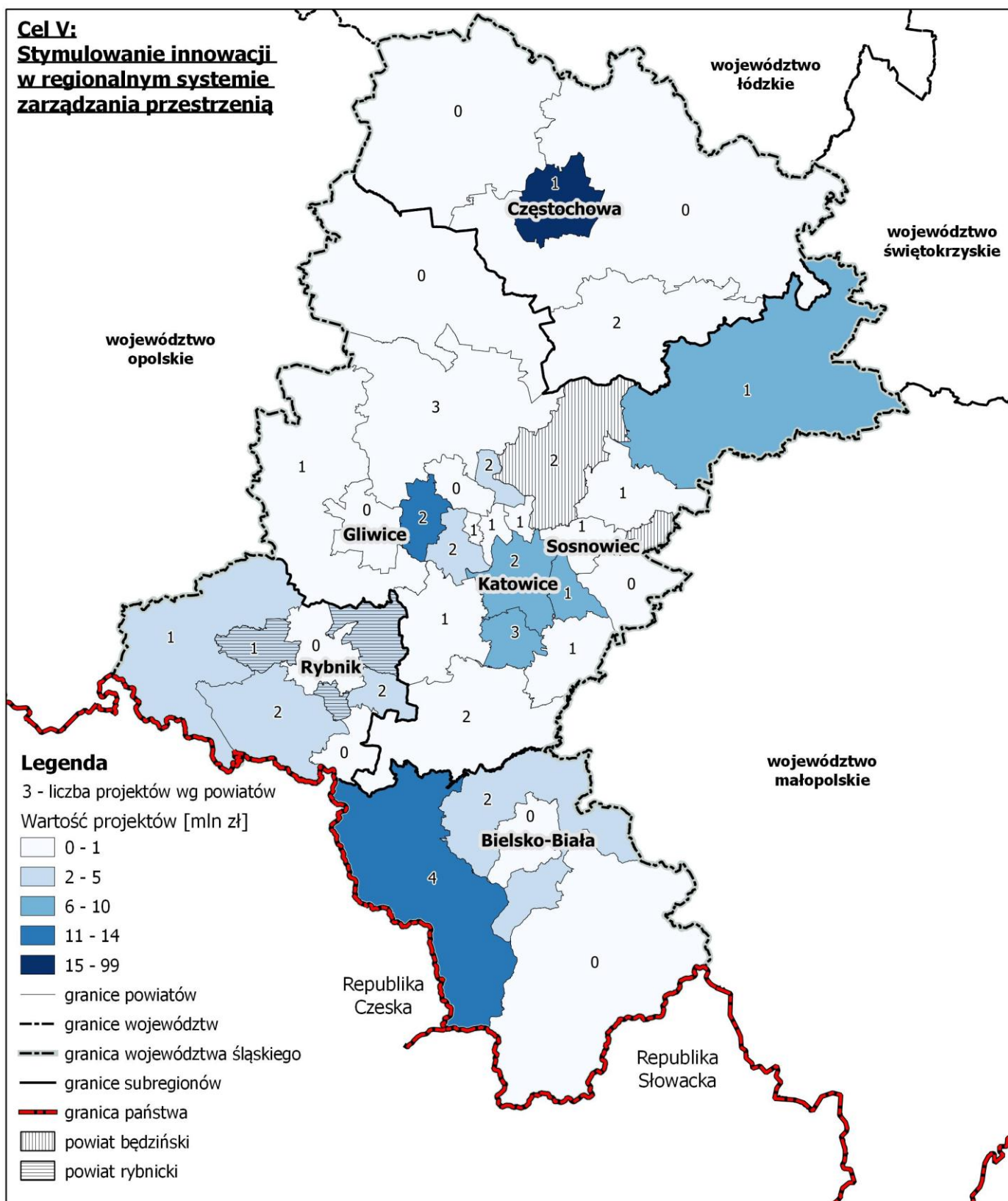

Mapa nr 14.

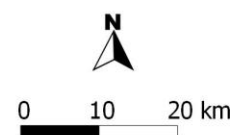
LICZBA I WARTOŚĆ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W RAMACH PROGRAMÓW UNIJNYCH I INNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA *

Cel V:

**Stymulowanie innowacji
w regionalnym systemie
zarządzania przestrzenią**

* Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2007-2013; Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013; Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013; EWT Program dla Europy Środkowej; Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013; Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006; Sektorowy Program Operacyjny Transport 2004-2006; Interreg III A PL-CZ 2004-2006; Interreg III A PL-SK 2004-2006; Phare (CBC PL-CZ 2000, CBC PL-SK 2002, RAPID, STRUDER, STRUDER2); Instrumenty Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej - 2000, 2002, 2002; Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy EOG; Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013; Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.

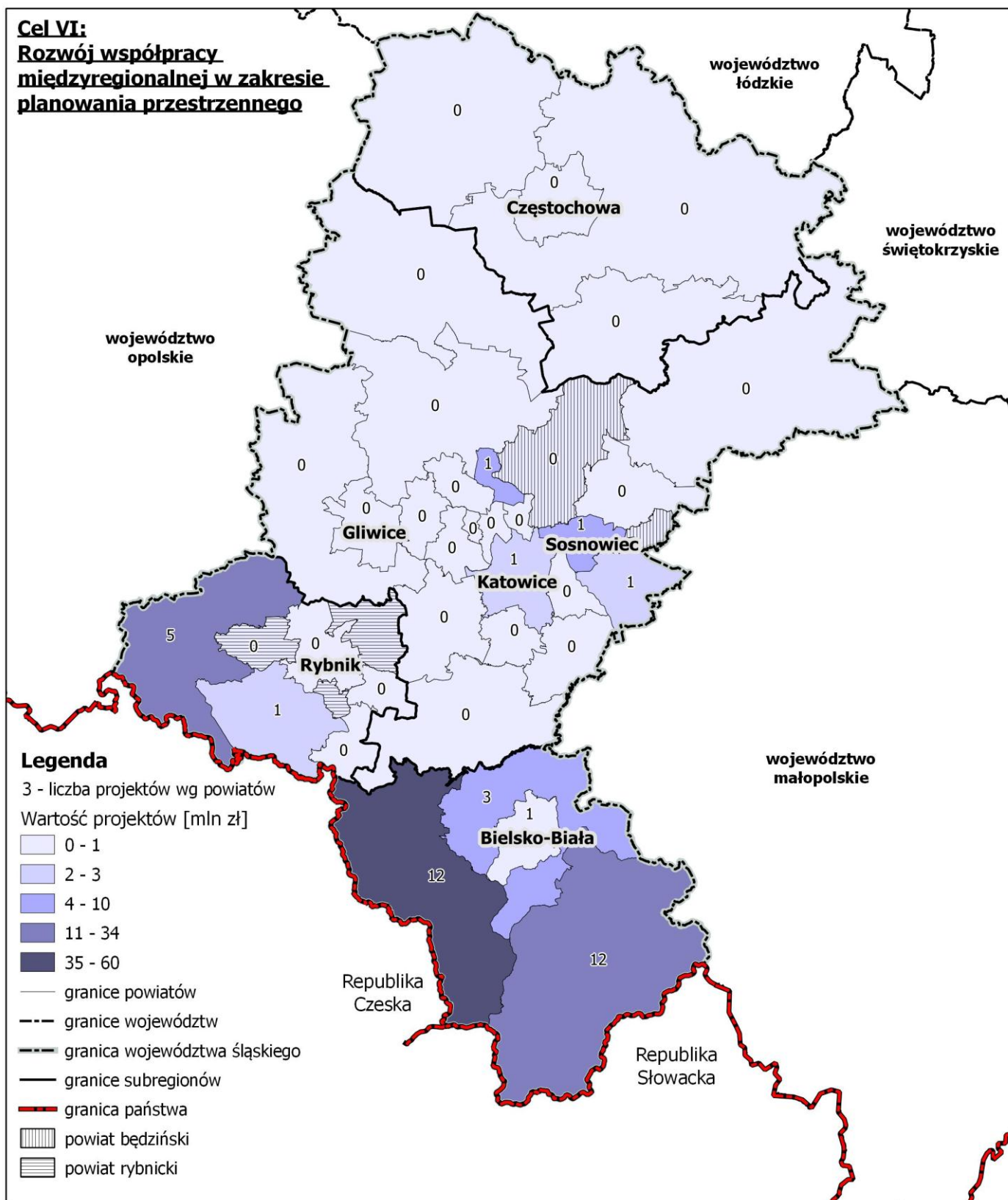
Źródło: opracowanie własne.

Mapa nr 15.

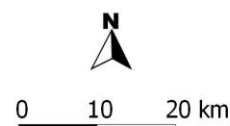
LICZBA I WARTOŚĆ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W RAMACH PROGRAMÓW UNIJNYCH I INNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA *

Cel VI:

Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego

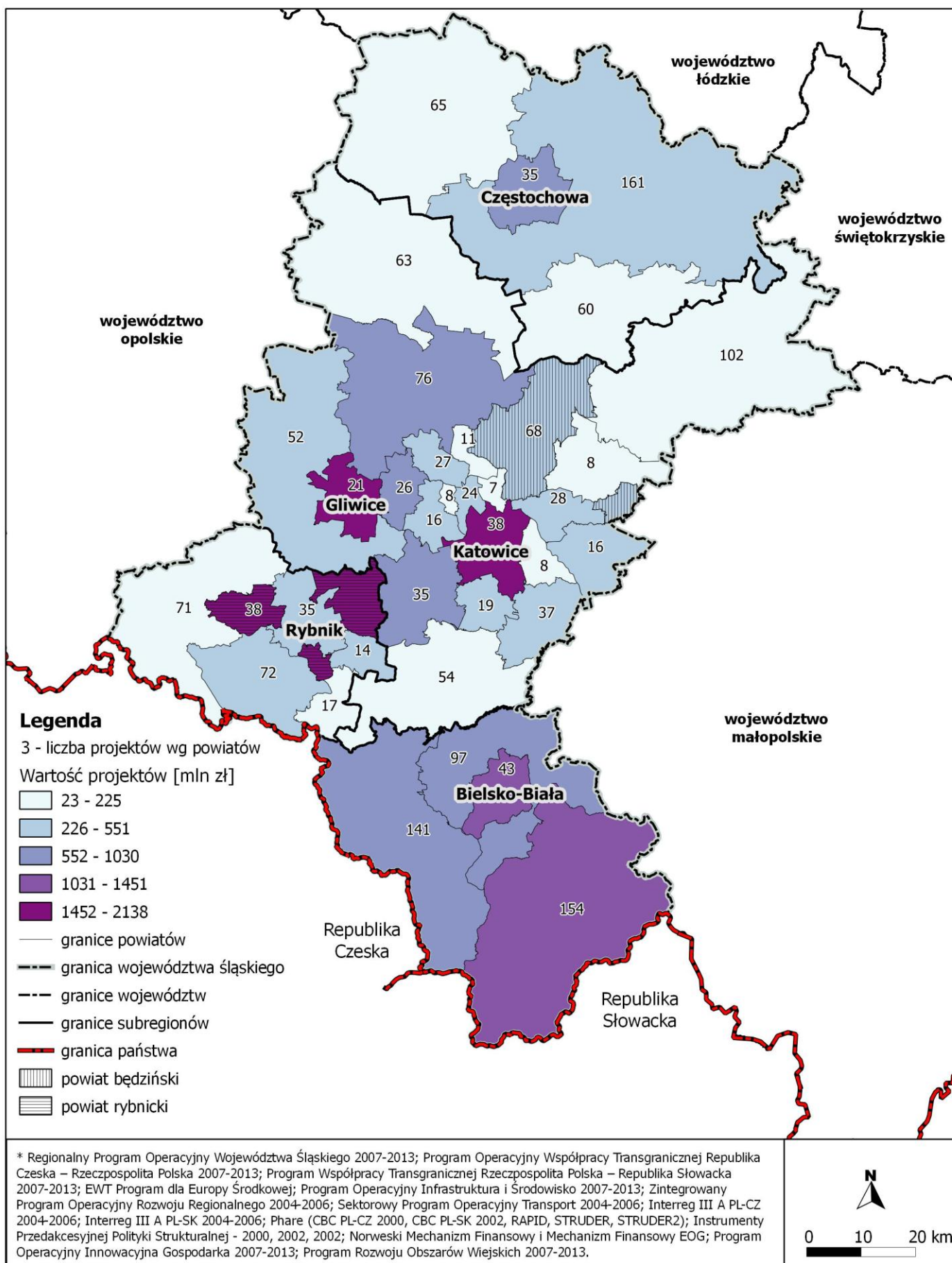

* Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2007-2013; Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013; Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013; EWT Program dla Europy Środkowej; Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013; Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006; Sektorowy Program Operacyjny Transport 2004-2006; Interreg III A PL-CZ 2004-2006; Interreg III A PL-SK 2004-2006; Phare (CBC PL-CZ 2000, CBC PL-SK 2002, RAPID, STRUDER, STRUDER2); Instrumenty Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej - 2000, 2002, 2002; Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy EOG; Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013; Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.

Mapa nr 16.

LICZBA I WARTOŚĆ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W RAMACH PROGRAMÓW UNIJNYCH I INNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA *

Źródło: opracowanie własne.

3.5. Rozwój Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej

Rozwój Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w obszarze województwa jest przedmiotem opiniowania przez Zarząd Województwa Śląskiego. W procesie opiniowania Wydział Planowania Strategicznego i Przestrzennego przeprowadza analizę przestrzenną wniosków Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w zakresie zgodności z ustaleniami regionalnych dokumentów strategicznych, uwzględniając zapisy PZPWŚ.

Od momentu uchwalenia PZPWŚ (2004 r.) zaszły zmiany w przepisach dotyczących specjalnych stref ekonomicznych (SSE). Tryb ustanawiania specjalnych stref ekonomicznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzania takimi strefami oraz szczególne zasady i warunki prowadzenia na ich terenie działalności gospodarczej określa Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych³⁵ Na mocy Ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych³⁶ zwiększono m.in. limit sumarycznego obszaru stref w Polsce z 12 tys. ha do 20 tys. ha. Powyższa zmiana przyczyniła się do zmian w istniejących już rozporządzeniach ustanawiających specjalne strefy ekonomiczne oraz wydania nowych rozporządzeń w tym zakresie.

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna została utworzona w 1996 roku. Na początku obejmowała grunty o powierzchni 826,99 ha zlokalizowane na terenach gmin: Godów i Pawłowice oraz na terenie miast: Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jastrzębie Zdrój, Sosnowiec, Tychy i Żory.³⁷ Na mocy kolejnych rozporządzeń obszar KSSE był systematycznie powiększany. W momencie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (czerwiec 2004 r.) KSSE obejmowała grunty o powierzchni 1086,86 ha zlokalizowane na terenie gmin: Godów, Pawłowice, Czerwionka-Leszczyny oraz na terenie miast: Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jastrzębie Zdrój, Sosnowiec, Tychy, Żory, Częstochowa, Bielsko-Biała, Rybnik, Zabrze i Siewierz.³⁸ Zgodnie z najnowszym aktem wykonawczym KSSE obejmuje grunty, położone na terenach 21 miast i 18 gmin zlokalizowanych w województwie śląskim, opolskim oraz małopolskim.³⁹ Strefa ma działać do 31 grudnia 2020 r.⁴⁰

Od momentu uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego powierzchnia KSSE wzrosła o 84,46%. Obecnie stanowi ona 12,83% powierzchni wszystkich stref ogółem i składa się z czterech podstref: Gliwickiej, Tyskiej, Sosnowiecko-Dąbrowskiej i Jastrzębsko-Żorskiej. Pod względem powierzchni KSSE zajmuje drugą lokatę. Lokalizację terenów inwestycyjnych KSSE przedstawiono na mapie nr 17. Powierzchnia gruntów zagospodarowanych w stosunku do 2004 roku wzrosła o 64,39%.

Na koniec 2004 roku liczba miejsc pracy w firmach zlokalizowanych na terenie KSSE wynosiła 17 374. Natomiast na koniec I kwartału 2012 roku liczba ta wyniosła 48 909, co stanowiło 20,41% miejsc pracy we wszystkich strefach ogółem. W stosunku do 2004 roku liczba miejsc pracy w KSSE wzrosła o blisko 182%. Obecnie najwięcej osób zatrudnia TRW Polska – 4 603, General Motors Manufacturing Poland – 2 862 oraz LEAR Corporation Poland II – 1 185.⁴¹

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna jest jedną z największych tego typu stref w Polsce, o znakomitych efektach funkcjonowania. Pod względem nakładów inwestycyjnych, ważnych zezwoleń i liczby miejsc pracy KSSE cały czas jest strefą dominującą i zajmuje pierwszą lokatę.

³⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 274, z późn. zm.

³⁶ Dz. U. z 2008 r. Nr 118, poz. 746.

³⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 1996 r. w sprawie ustanowienia katowickiej specjalnej strefy ekonomicznej w województwie katowickim (Dz. U. z 1996 r. Nr 88, poz. 397).

³⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 174, poz. 1684).

³⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie katowickiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 667).

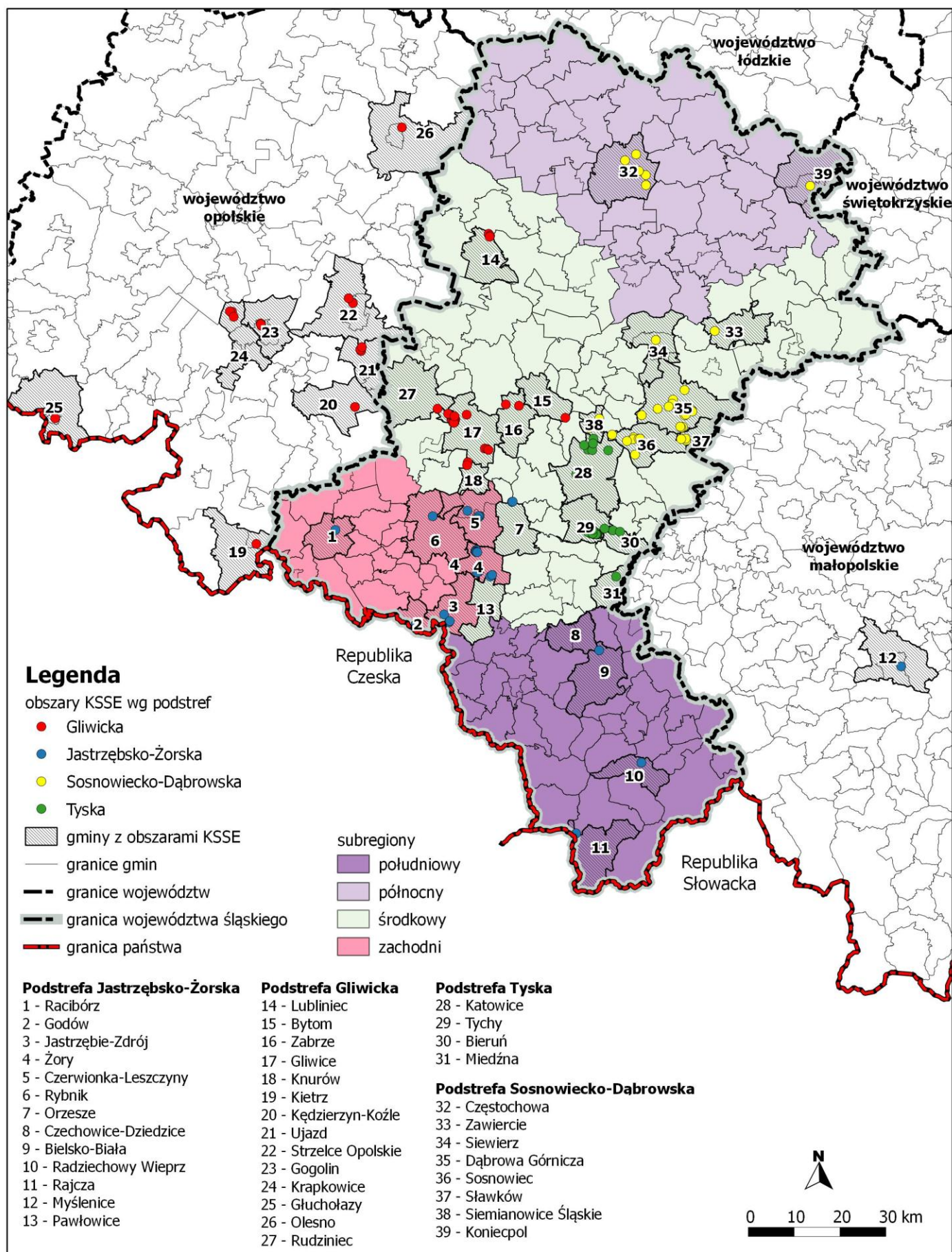
⁴⁰ Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie katowickiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. z 2008 r. nr 232, poz. 1550).

⁴¹ Informacja o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2011 r. Ministerstwo Gospodarki. Warszawa, maj 2012.

Źródło: pobrano ze strony: <http://www.mg.gov.pl/files/upload/7809/raport%20-%20RM.pdf>.

Mapa nr 17.

LOKALIZACJA OBSZARÓW KATOWICKIEJ SPECJALNEJ STREFY EKONOMICZNEJ

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów uzyskanych od Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

3.6. Konkurs „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego”

Konkurs „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego” organizowany jest pod patronatem Marszałka przez Zarząd Województwa Śląskiego. Współorganizatorami konkursu jest katowicki oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich i Towarzystwa Urbanistów Polskich. W konkursie nagradzane są najlepsze realizacje urbanistyczno-architektoniczne z obszaru województwa śląskiego. Celem konkursu Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego jest przede wszystkim⁴²:

- promocja dobrej jakości realizacji urbanistycznych i architektonicznych kształtujących przestrzeń publiczną województwa,
- promocja wysokiej jakości przestrzeni publicznych jako miejsc sprzyjających wzmacnianiu kontaktów społecznych,
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie kształtowania i jakości przestrzeni,
- poprawa wizerunku województwa i wzrost jego konkurencyjności poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznych województwa oraz środowiska zamieszkania,
- przeciwdziałanie degradacji przestrzeni otwartej i zurbanizowanej oraz zjawiskom kryzysowym,
- promocja projektantów tworzących wysokiej jakości rozwiązania urbanistyczno-architektoniczne.

Konkurs „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego” realizuje wymogi ustawowe. Zgodnie z ustawą o samorządzie województwa samorząd prowadzi politykę rozwoju województwa, m.in. poprzez wspieranie rozwoju kultury oraz sprawowanie opieki nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalne wykorzystywanie, promocję walorów i możliwości rozwojowych województwa. Konkurs „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego” wiąże się również z zapisami podstawowych dokumentów planistycznych i strategicznych sporządzanych na poziomie województwa. Organizacja konkursu wpisuje się m.in. w cele i kierunki określone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego⁴³.

Na potrzeby „Okresowej oceny Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego – 2013” stworzono bazę danych przestrzennych z lokalizacją wszystkich realizacji ocenianych we wszystkich edycjach konkursu – liczbę zgłoszonych realizacji wg lat i subregionów przedstawiono w tabeli nr 8.

Największą liczbą prac zgłoszonych w konkursie charakteryzuje się subregion środkowy, na obszarze którego znajdują się 172 realizacje konkursowe, zlokalizowane w 40 spośród 73 gmin biorących udział w konkursie. Lokalizacje poszczególnych prac konkursowych wg gmin i lat przedstawiono na mapie nr 18.

Tabela 8. Liczba zgłoszonych realizacji i gmin biorących udział w konkursie pn.: „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego” w latach 2001 – 2012.

rok	Liczba zgłoszonych realizacji / Liczba gmin biorących udział w konkursie				
	subregiony				
	południowy	środkowy	północny	zachodni	Razem
2001	2/2	11/5	1/1	0/0	14/8
2002	0/0	7/5	0/0	0/0	7/5
2003	3/3	9/8	1/1	1/1	14/13
2004	2/2	12/10	0/0	1/1	15/13
2005	1/1	11/9	0/0	1/1	13/11
2006	0/0	12/11	0/0	2/2	14/13
2007	5/3	17/15	5/3	8/3	35/22
2008	1/1	13/11	8/3	5/5	27/20
2009	3/3	14/10	5/3	1/1	23/17
2010	4/4	13/7	4/3	1/1	22/15
2011	14/11	27/17	8/5	6/4	55/35
2012	7/6	26/16	2/2	8/5	43/28
razem	42/17	172/40	34/10	34/12	282/79

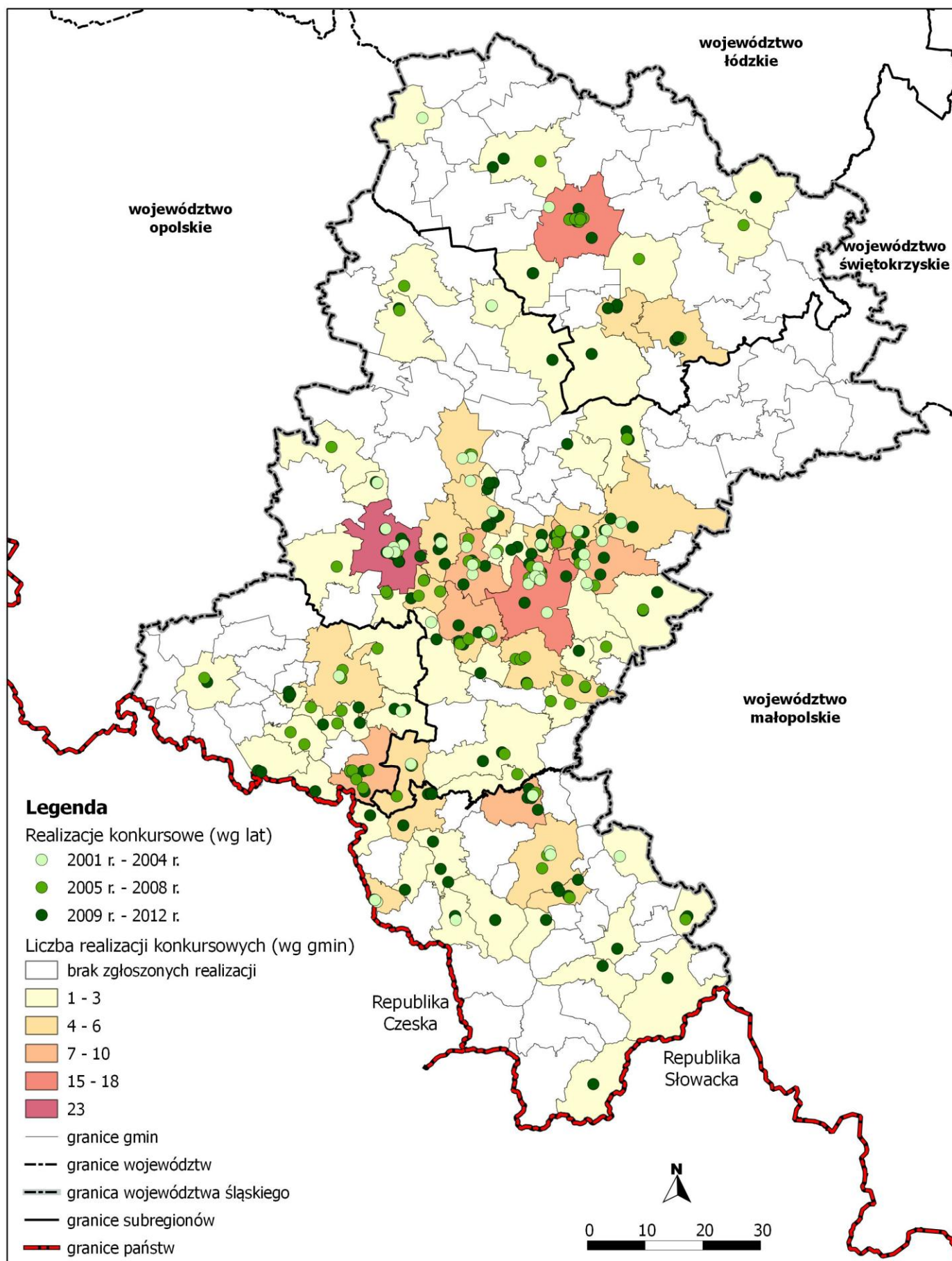
Źródło: opracowanie własne.

⁴² http://www.slaskie.pl/npp/?grupa=20&rok=2012&id_menu=15.

⁴³ Dz. Urz. Woj. Śl. nr 68 poz. 2049 z dnia 27 lipca 2004 r.

Mapa nr 18.

**REALIZACJE ZGŁOSZONE DO KONKURSU PN.:
"NAJLEPSZA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO"**

Źródło: opracowanie własne

3.7. Podsumowanie

- Obserwuje się pozytywne tendencje w zakresie nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach;
- wzrosła liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą;
- wzrosła liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w rejestrze REGON (w tym również z udziałem kapitału zagranicznego);
- Województwo Śląskie przesunęło się z miejsca 2 na 1 pod względem produkcji sprzedanej przemysłu na 1 mieszkańca, której wartość wzrosła o ponad 120%;
- PKB zarówno w wielkościach bezwzględnych oraz w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosło o ok. 60% w porównaniu z 2002 r.;
- wzrosła liczba pracujących, z czym wiąże się dość znaczny spadek stopy bezrobocia;
- obserwuje się wzrost atrakcyjności oraz jakości życia mieszkańców Województwa Śląskiego;
- postępuje proces depopulacji województwa śląskiego, szczególnie w subregionie środkowym i miastach subregionalnych pozostałych subregionów;
- pomimo przyjętych w PZPWS zasad i kierunków polityki przestrzennej odnoszących się do zahamowania procesu „rozlewania się miast” i koncentracji zabudowy nadal postępuje proces suburbanizacji;
- wzrosły zasoby mieszkaniowe województwa śląskiego, w szczególności w miastach subregionalnych;
- zaobserwowano wzrost powierzchni obszarów przyrodniczo cennych i objętych ochroną oraz powierzchni lasów;
- obserwuje się pozytywne tendencje w zakresie nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska w przeliczeniu na 1 mieszkańca;
- wzrósł odsetek ludności korzystających z oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej;
- wzrosła gęstość sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i gazowej oraz dróg gminnych i powiatowych o twardej nawierzchni;
- systematycznie rozwija się sieć dróg krajowych w zakresie dróg ekspresowych i autostrad;
- do tej pory nie została wdrożona przyjęta w PZPWS koncepcja monitoringu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym województwa, co wynika z braku systemowych rozwiązań na szczeblu krajowym i wojewódzkim;
- należy dopracować system monitoringu PZPWS uwzględniając różnorodne problemy, związane m. in. z pozyskiwaniem odpowiednio przetworzonych oraz aktualnych danych wykorzystywanych przy ocenie realizacji celów i kierunków określonych w PZPWS.

Przeгляд zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wskazuje na zmianę wizerunku województwa śląskiego. Z tradycyjnego regionu przemysłowego o przewadze przemysłu wydobywczego i ciężkiego województwo staje się regionem postindustrialnym, w którym dominują usługi, ważny jest przemysł innowacyjny, rozwija się gospodarka oparta na wiedzy. Ważną dziedziną gospodarki staje się turystyka m. in. turystyka biznesowa i charakterystyczna dla województwa turystyka industrialna. Zmianie ulega struktura demograficzna i społeczna. Rozwija się społeczeństwo informacyjne. Jednocześnie pojawiają się problemy typowe dla obszarów zurbanizowanych.

IV. RAPORT O STANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Przedmiotem Raportu jest przede wszystkim ocena PZPWŚ i Zmiany PZPWŚ w kontekście realizacji celów polityki przestrzennej. W PZPWŚ w 2004 r. przyjęto następujące cele polityki przestrzennej:

1. Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa;
2. Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej;
3. Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny; rozwój terenów otwartych;
4. Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury;
5. Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią;
6. Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego.

Celem opracowania Zmiany PZPWŚ była aktualizacja i uszczegółowienie w zakresie przyszłego przestrzennego rozwoju MPL „Katowice”. W związku z powyższym za cel szczegółowy polityki przestrzennej województwa przyjęto „zapewnienie odpowiednich warunków prawnych i funkcjonalno – przestrzennych dla rozbudowy portu lotniczego oraz rozwoju funkcji ponadlokalnych obszaru około lotniskowego”. Cel ten wpisuje się w cele polityki przestrzennej określone w PZPWŚ, dotyczące dynamizacji i restrukturyzacji przestrzeni województwa oraz rozwoju ponadlokalnych systemów infrastruktury.

4.1. Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa

Cel ten jest skierowany przede wszystkim do obszarów wymagających wsparcia, które zostały dotknięte strukturalnymi zmianami przestrzennymi, do obszarów peryferyjnych o niskim potencjale rozwojowym, czy zdominowanych przez gospodarki niezdolne do innowacji i globalnej konkurencji, czyli tradycyjną gospodarkę rolną i przemysł.

Analiza projektów realizowanych w województwie śląskim wskazuje, że cel realizowany jest przez różnorodne działania wpisujące się w we wszystkie wyznaczone kierunki polityki przestrzennej.

Sieć osadnicza województwa śląskiego ma charakter policentryczny, który sprzyja realizacji celów rozwoju zrównoważonego całego regionu. Wspierany jest wielofunkcyjny rozwój obszarów. Mimo licznych działań niektóre obszary w dalszym ciągu zagrożone są marginalizacją. Są to obszary o najniższym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczym, obszary tracące swoje funkcje, wymagające szybkich działań restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych oraz obszary o niskiej dostępności transportowej i tereny przygraniczne.

Ośrodki Aglomeracji Górnośląskiej i ośrodki subregionalne są ośrodkami organizacji usług publicznych o znaczeniu regionalnymi i krajowym, biegunami wzrostu w skali województwa i na ich podstawie budowana jest konkurencyjność regionu. Ośrodki te charakteryzuje wysoko rozwinięta przedsiębiorczość w tym sieć małych i średnich przedsiębiorstw usługowych i wytwórczych oraz nowoczesna struktura gospodarcza. Procesy rozwojowe na obszarach wiejskich rozprzestrzeniane są dzięki lokalnym centrom rozwoju. Ośrodki te skupiają funkcje i usługi dla ludności: edukacyjne, zdrowotne, związane z bezpieczeństwem, gospodarcze, administracyjne i kulturalne.

Tabela 9. Potencjalne lokalne centra rozwoju w powiatach ziemskich.

Powiat ziemski	Potencjalne lokalne centra rozwoju
Powiat będziński	Będzin
Powiat bielski	Czechowice – Dziedzice
Powiat bieruńsko-lędziński	Bieruń, Łędziny
Powiat cieszyński	Cieszyn
Powiat częstochowski	Poczesna, Koniecpol
Powiat gliwicki	Knurów, Pyskowice
Powiat kłobucki	Kłobuck
Powiat lubliniecki	Lubliniec
Powiat mikołowski	Mikołów

Powiat ziemski	Potencjalne lokalne centra rozwoju
Powiat myszkowski	Myszków
Powiat pszczyński	Pszczyna
Powiat raciborski	Racibórz
Powiat rybnicki	Czerwonka - Leszczyny
Powiat tarnogórski	Tarnowskie Góry
Powiat wodzisławski	Wodzisław Śląski
Powiat zawierciański	Zawiercie
Powiat żywiecki	Żywiec

Źródło: Terytorializacja w kontekście Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

Obszary aglomeracji miejskich są obszarami aktywizacji gospodarczej – powstają inkubatory przedsiębiorczości, ośrodki promocji przedsiębiorczości, strefy aktywności gospodarczej, parki przemysłowe, technologiczne. Zarówno na obszarach miejskich jak i wiejskich restrukturyzacji podlegają placówki ochrony zdrowia, rozwija się infrastruktura edukacyjna (sale gimnastyczne, przedszkola, modernizacja szkół). Dla poprawy warunków inwestowania i bezpieczeństwa publicznego gminy realizują liczne projekty infrastrukturalne, głównie transportowe (budowa/przebudowa dróg gminnych i powiatowych, mostów, budowa chodników). Wobec tych zmian oraz zjawisk, które uwidaczniają się w przestrzeni, a są konsekwencją zmian globalnych, jak dezurbanizacja obszarów śródmiejskich, przejawiająca się m.in. depopulacją i dekapitalizacją zasobów budowlanych przy jednoczesnym rozlewaniu się miast (rozproszenie zabudowy i suburbanizacja), zajmowaniu dotychczas niezurbanizowanych terenów na cele usług, infrastruktury technicznej (m.in. transportowej) oraz silnej antropopresji na tereny atrakcyjne przyrodniczo konieczne jest dokonanie weryfikacji obszarów, które potrzebują wsparcia.

Województwo śląskie uległo przemianie z tradycyjnego regionu przemysłowego w region postindustrialny o dobrze rozwiniętym przemyśle z dominacją usług. W skali kraju Śląskie jest regionem wysokorozwiniętym, o PKB na poziomie 37 761 zł – PKB per capita⁴⁴, co daje mu 3 pozycję w kraju po województwie mazowieckim i wielkopolskim. Dynamiczny rozwój i stałe unowocześnianie tradycyjnych dziedzin gospodarki oraz wykreowanie nowych innowacyjnych gałęzi przyczyniają się do społeczno-gospodarczego rozwoju regionu. Województwo śląskie jest regionem o wysokim poziomie atrakcyjności inwestycji. W oparciu o istniejącą bazę naukowo - techniczną oraz wysoko wykwalifikowaną kadrę placówek naukowych i badawczo - rozwojowych dynamicznie rozwijają się zaawansowane technologie oraz takie dziedziny jak: informatyka, przemysł motoryzacyjny, przetwórstwo spożywcze czy wysokospecjalistyczne usługi. Wśród inwestorów zwraca uwagę duża liczba firm motoryzacyjnych na czele z fabryką samochodów GM OPEL w Gliwicach oraz FIAT AUTO POLAND w Tychach, które przyciągnęły szereg poddostawców produkujących na potrzeby motoryzacji. Koncentracja firm z branży motoryzacyjnej sprzyja powstawaniu klastra Silesia Automotive. Rozwija się branża lotnicza – powstał Bielski Park Technologiczny Lotnictwa, Przedsiębiorczości i Innowacji Sp. z o.o. Intensywnie rozwija się MPL Katowice w Pyrzowicach – obecnie 3 w Polsce pod względem liczby odprawionych pasażerów, zanotowano wzrost liczby pasażerów do ponad 2,5 mln w 2011 roku. Dla dynamizacji przestrzeni województwa istotne znaczenie miała intensywnie rozwijana Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna (patrz rozdział III podrozdział 3.5). Na Liście 500 Największych polskich przedsiębiorstw w 2012 r. znalazło się 46 firm z województwa śląskiego (3 miejsce w kraju ex aequo z dolnośląskim za województwem mazowieckim (215) i wielkopolskim (48).

We współpracy z województwem małopolskim organizowane jest Forum Nowej Gospodarki. Głównym celem Forum jest zbudowanie trwałej platformy wymiany myśli i doświadczeń na linii biznes, nauka, administracja i organizacje pozarządowe. Jest to miejsce szerokiej dyskusji wytyczającej kierunki rozwoju regionów i kraju w perspektywie nadchodzących lat i próba określenia optymalnych dróg dla rozwoju gospodarki. Działania uczestników Forum skupiają się także na wdrażaniu innowacji i specjalizacji w ramy środowiska biznesowego.

⁴⁴ Dane za rok 2009

Duży nacisk kładzie się na dynamizację przestrzeni województwa poprzez rozwój turystyki, na co wskazują realizowane projekty i kampanie promocyjne. Powstają szlaki piesze, rowerowe, konne, tematyczne szlaki turystyczne, rozwijają się ośrodki sportów wodnych, infrastruktura związana z narciarstwem.

W 2011 r. została podniesiona ranga przykopalnianego osiedla robotniczego Nikiszowiec, poprzez wpisanie go przez Prezydenta RP na listę pomników historii. Szlak Orlich Gniazd – jedna z najbardziej znanych atrakcji województwa, został uznany Najlepszym Produktem Turystycznym Polski w konkursie na Złoty Certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej, doceniono rozwój w ostatnich latach, stopień otwartości na turystę oraz umiejętność „sprzedania” oferty produktu branży turystycznej. W ramach Świąta Szlaku Zabytków Techniki organizowana jest Industriada – impreza promująca szlak z licznymi atrakcjami. Utworzono Szlak Kulinaryny „Śląskie Smaki”, który jest kolejnym regionalnym produktem turystycznym. Samorząd Województwa Śląskiego w 2012 r. zorganizował kampanię „Sezon na Śląskie” promującą trzy różne obszary regionu: beskidzki, jurajski i industrialny. Celem kampanii jest zachęcenie turystów do odwiedzenia województwa w okresie od września do listopada oraz skorzystania ze specjalnie przygotowanych pakietów weekendowych, które zapewniają atrakcyjne ceny w hotelach oraz zniżki na wiele atrakcji turystycznych.

Województwo śląskie zalicza się do obszarów, które często ulegają podtopieniom i powodziom, będących skutkiem wypadkowej zwiększonych opadów i zwiększonego tempa spływu powierzchniowego. Zwiększone tempo spływu powierzchniowego spowodowane jest zmianami użytkowania terenu – niekorzystnym wpływem zmniejszenia retencyjności obszarów południowych krańców województwa, co z kolei jest związane z osłabieniem zdrowotności lasów górskich, wzrastającym zurbanizowaniem tych terenów i szybkim przyrostem powierzchni nawierzchni nieprzepuszczalnych (drogi, parkingi, dachy, podwórka, powierzchnie magazynowe...). Wobec takich uwarunkowań, po ostatniej powodzi w 2010 r. zintensyfikowano działania projektowe podejmowane dla realizacji zabezpieczeń przeciwpowodziowych na terenach zalewowych, ale przewidywany czas realizacji to nawet 2016 r. Realizowane są także strategiczne elementy systemu transportowego, szerzej opisane w podrozdziale 4.4.

4.2. Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej

Cel ten odnosi się w sposób szczególny do aglomeracji miejskich w województwie śląskim, tj.: Aglomeracji Górnośląskiej, Rybnickiej, Częstochowskiej i Bielskiej. Aglomeracje te są podstawowymi elementami sieci osadniczej województwa, którą tworzy 1 369 miejscowości, w tym 71 miast. Aglomeracje, jako centra potencjalnych, kształtujących się wokół nich obszarów metropolitalnych są, zgodnie z PZPWŚ, predestynowane przede wszystkim do rozwoju i wzmacniania funkcji metropolitalnych. Na układzie tych aglomeracji opiera się docelowy model sieci osadniczej województwa, który wymaga aktualizacji w kontekście wyników badań w zakresie dojazdów do pracy i do szkół, prowadzonych w Wydziale Planowania Strategicznego i Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Jednym z podstawowych czynników rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych są uwarunkowania demograficzne. Mając na uwadze to, że aż 78% ludności województwa śląskiego mieszka w miastach, w skali kraju wszelakie procesy zachodzące w miastach najbardziej uwidaczniają się właśnie w województwie śląskim. Współcześnie w miastach województwa śląskiego coraz bardziej uwidaczniają się procesy demograficzne i społeczne typowe dla wielu miast na terenie kraju, upodabniające je do wzorców zachodnioeuropejskich. Do procesów tych należy zmiana modelu rodziny – małodzieństwo rodzin, samotne rodzicielstwo, opóźnianie wieku zawierania małżeństw i rodzenia pierwszego dziecka, wzrost liczby jednoosobowych gospodarstw domowych, ubytek naturalny, malejąca dzietność, rozpad małżeństw, a także wydłużanie przeciętnego trwania życia, migracje wewnętrzne i zagraniczne. Badania wskazują na proces odchodzenia od tradycyjnych wartości rodzinnych na rzecz wartości indywidualnych i liberalnych. Obserwowane zmiany demograficzne związane ze starzeniem się społeczeństwa (zmniejsza się udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym na rzecz ludności w wieku poprodukcyjnym) oraz przenoszenie się ludności miejskiej do stref podmiejskiej istotnie wpływają na struktury miejskie. Szczególnie niepokoi fakt, że najmniej liczną grupą ludności jest ludność w wieku przedprodukcyjnym. Zmiany w strukturze ludności wg ekonomicznych grup wieku wskazują,

że miasta znajdują się w stadium starzenia się demograficznego, charakterystycznym dla miast w Polsce. W większości miast obserwuje się proces postępującej depopulacji, co oznacza bezwzględny spadek liczby ludności. Zmniejszająca się liczba ludności w miastach sprawia, że miasta zaczynają się „kurczyć”, a problem ten dotyczy w sposób szczególny miast Aglomeracji Górnośląskiej. Jednocześnie „kurczeniu się” towarzyszy proces suburbanizacji, widoczny w południowej części województwa śląskiego. Obecnie tylko 3 miasta w województwie liczą ponad 200 tys. mieszkańców: Katowice (309,3 tys.), Częstochowa (235,8 tys.), Sosnowiec (215,3 tys.). Proces „kurczenia się” miast i suburbanizacji mają niekorzystny wpływ na przestrzeń, powodują zamieranie centrów miast, degradację przestrzeni publicznych oraz sprzyjają tendencji do segmentacji przestrzeni miejskich (powstawanie biednych osiedli mieszkaniowych, a także rozwój zamkniętych osiedli miejskich, tzw. gated communities).

Z analizy bazy danych projektów RPO WSL wynika, że cel ten jest realizowany głównie poprzez kierunek „Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych”. Najliczniej realizowane są działania polegające na modernizacji i rozwoju urządzeń sportu i rekreacji oraz tworzeniu warunków przestrzennych dla rozwoju ośrodków kultury, nauki i szkolnictwa wyższego. W miastach realizuje się lub planuje budowę różnego rodzaju obiektów infrastruktury społecznej, w tym infrastruktury sportowej (m.in. hale widowiskowo-sportowe, boiska, kompleksy rekreacyjno-sportowe), kulturalnej (domy kultury, biblioteki), naukowo-dydaktycznej, rekreacyjno-turystycznej. Samorząd województwa dla rozwoju funkcji metropolitalnych podjął różnorodne działania. Został zrealizowany projekt Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka – powstała nowoczesna biblioteka Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego. Aktualnie (październik 2012 r.) trwa realizacja inwestycji, wśród nich m.in. budowa nowej siedziby Muzeum Śląskiego w Katowicach, rozbudowa Filharmonii Śląskiej w Katowicach, przebudowa Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Stadion Śląski”, modernizacja Hali Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Widowiskowo-Sportowego „Spodek”, budowa w Sosnowcu Centrum Dydaktyczno-Naukowego Neofilologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, realizacja projektu „Nowe Gliwice” obejmującego rewitalizację terenów poprzemysłowych i powstanie nowego ośrodka akademickiego wraz z inkubatorem przedsiębiorczości. Rozwój specjalistycznych usług wyższego rzędu ma podstawowe znaczenie dla miast województwa i całego regionu, bo w przyszłości wyznaczą charakter i tempo rozwoju aglomeracji miejskich województwa. Rozwój aglomeracji miejskich nabiera stopniowo cech rozwoju metropolitalnego.

Dla realizacji tego celu, w tym w szczególności działań dotyczących kształtowania miast o wysokiej jakości architektury i przestrzeni publicznych Zarząd Województwa Śląskiego organizuje cykliczny konkurs pn.: „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego”, w którym nagradza i promuje najlepsze realizacje urbanistyczno-architektoniczne z obszaru województwa. Na tej podstawie obserwuje się wzrost świadomości potrzeby kształtowania przestrzeni publicznych, które są ważne zarówno z punktu widzenia społeczności lokalnej jak i wizerunku miasta na zewnątrz.

Inwestycje realizowane bądź planowane w ramach tego celu dotyczą także przebudowy, modernizacji, budowy dróg i kolei w ramach intensyfikacji międzynarodowych powiązań komunikacyjnych. W dalszym ciągu niedostateczne jest skomunikowanie miast aglomeracji z portem lotniczym MPL „Katowice” w Pyrzowicach. W 2009 roku podjęto jednak prace projektowe dotyczące budowy połączenia kolejowego MPL z miastami Aglomeracji Górnośląskiej. Pomimo tych działań funkcje metropolitalne potencjalnych metropolii wskazanych w PZPWŚ są słabo rozwinięte.

Podejmowane były także działania polegające na rewaloryzacji dzielnic śródmiejskich, współczesnych osiedli mieszkaniowych oraz rewitalizacji terenów zdegradowanych i poprzemysłowych w miastach. W wielu miastach, sporządza się programy rewitalizacji, wprowadza się odpowiednie zapisy do dokumentów planistycznych i podejmuje konkretne działania w przestrzeni publicznej polegające na rewitalizacji centrów miast, adaptacji zabytkowych obiektów, nadawaniu nowych funkcji terenom i obiektom poprzemysłowym. Przykładem tych działań jest rewitalizacja starówki w Bielsku-Białej, rewaloryzacja parków podjasnogórskich w Częstochowie czy adaptacja wieży ciśnień na cele turystyczno-rekreacyjne na terenie zabytkowej kopalni Ignacy w Rybniku. Działania te pozwolą na włączenie terenów poprzemysłowych i zdegradowanych do procesu odnowy przestrzennej struktur miejskich i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

W ramach kształtowania otwartych terenów zielonych dla rewitalizacji miejskich dzielnic opracowano także w 2006 r. Program Modernizacji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka.

Zdecydowanie najłatwiej realizowany był kierunek „Kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających tworzeniu alternatywnych sposobów transportu w stosunku do samochodu i bardziej przyjaznych środowisku”.

Pomimo podejmowania licznych działań dla rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych, a także dla podnoszenia jakości przestrzeni tych obszarów i poprawy jakości życia ich mieszkańców, obserwuje się niekorzystne zjawiska.

4.3. Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych

Jest to cel, który obejmuje przede wszystkim tereny otwarte – tereny wiejskie i obszary objęte różnymi formami ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

W ramach obszarów i obiektów objętych formami ochrony przyrody na terenie województwa utworzonych zostało:

- 64 rezerваты przyrody (w tym: 47 leśnych, 4 florystyczne, 3 faunistyczne, 3 przyrody nieożywionej, 2 krajobrazowe, 2 krajobrazowo-leśne, 2 torfowiskowe i 1 wodno-leśny);
- 8 parków krajobrazowych;
- 13 obszarów chronionego krajobrazu;
- 9 stanowisk dokumentacyjnych;
- 79 użytków ekologicznych;
- 20 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Zgodnie z Decyzjami Komisji Europejskiej, Dyrektywami Ptasią i Siedliskową, oraz Rozporządzeniami Ministra Środowiska na terenie województwa wyznaczone zostały 42 obszary Natura 2000, a kolejnych 17 obszarów zostało zaproponowanych (przez Rząd RP, organizacje pozarządowe w ramach listy IBA⁴⁵ oraz w ramach Shadow List) do objęcia ochroną. Na obszarach „naturowych” ochronie podlega nie cały obszar, ale konkretne siedliska i gatunki, a formy i sposoby ochrony nie są z góry określone, ale elastycznie dostosowane do celu ochrony.

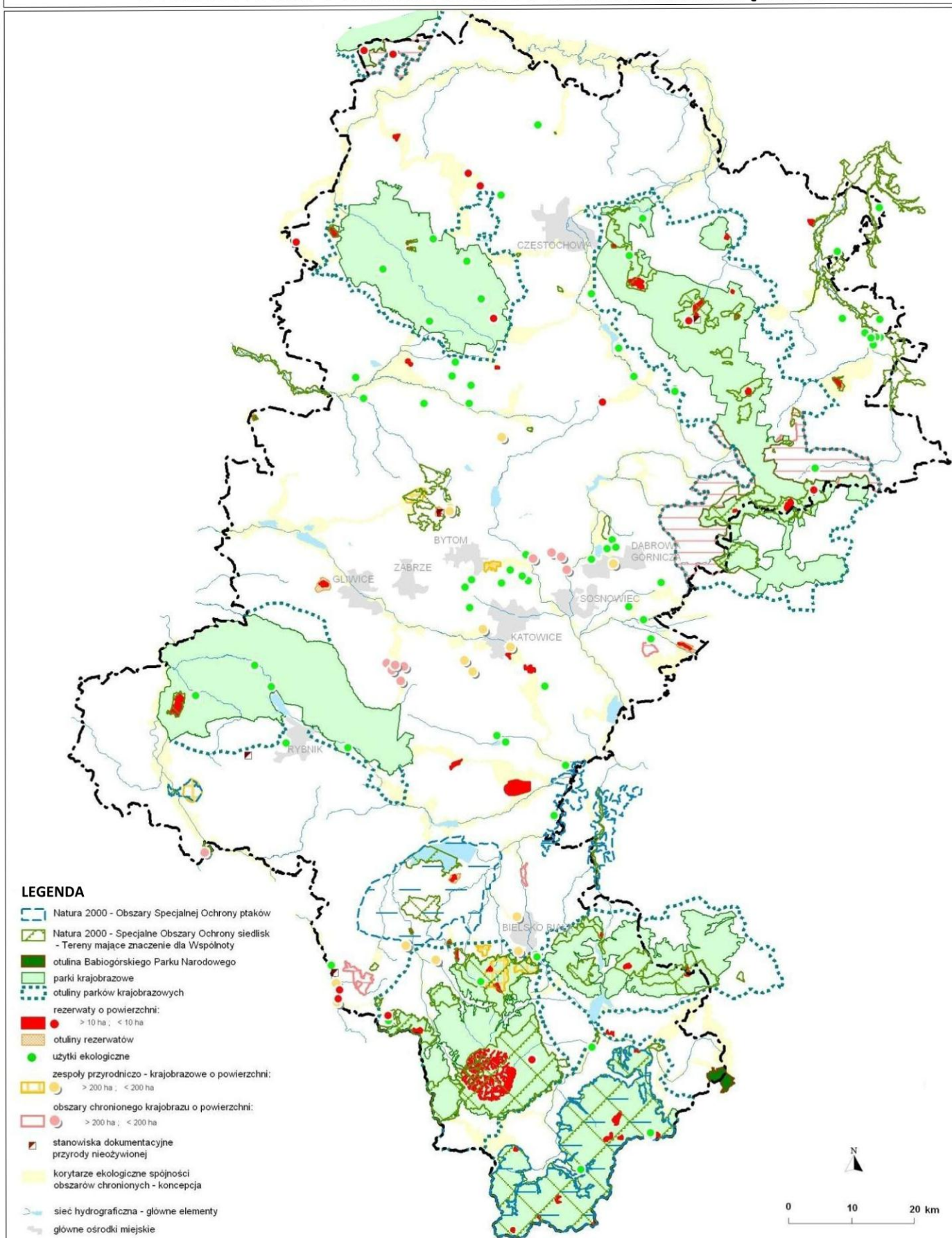
W 2012 r. rozpoczęła się realizowana przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach i Stowarzyszenie Zrównoważonego Rozwoju Śląska „Libra”, kilkumiesięczna kampania informacyjno – edukacyjna „Natura nie boli”. Doświadczenia wskazują, że świadomość, czym jest sieć Natura 2000, jakie są zasady ochrony obszarów ją tworzących i reguły inwestowania na tych terenach, jest niestety niska. Przekonania, że położenie w obszarze Natura 2000 jest równoznaczne z zahamowaniem lub nawet wstrzymaniem rozwoju gospodarczego było do tej pory źródłem szeregu nieporozumień.

Na obszarach Natura 2000 nie obowiązuje praktycznie żadna lista zakazów. Jedyną zasadą jest to, że nie można tam podejmować działań negatywnie wpływających na chronione gatunki roślin i zwierząt. Jest natomiast możliwość takiego inwestowania i rozwoju, który nie szkodzi przyrodzie. Kluczem do sukcesu, rozumianego, jako pogodzenie interesów chronionej przyrody i inwestorów poprzez dialog, wymianę informacji na każdym poziomie – między urzędnikami, społeczeństwem, ekologami oraz wszystkimi zainteresowanymi instytucjami. „Natura nie boli” to jedna z największych tego typu kampanii w Polsce. Jej celem jest zaprezentowanie Sieci Natura 2000 jako nowoczesnego i obowiązującego w całej Unii Europejskiej systemu, a jednocześnie obalenie funkcjonującego powszechnie przekonania, że na obszarach chronionych w jej ramach niemożliwe są inwestycje.

⁴⁵ Important Bird Areas

Mapa nr 19.

WYBRANE FORMY OCHRONY PRZYRODY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Źródło: Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030

W skali województwa dane o zasobach przyrodniczych gromadzone są przez różne podmioty. Informacje te są jednak znacznie rozproszone i zróżnicowane pod względem formy. Przedstawiony stan rzeczy utrudnia wymianę, udostępnianie oraz wykorzystanie danych o środowisku w procesie efektywnego nim zarządzania. Niezbędne jest więc stworzenie standardów oraz zintegrowanego systemu gromadzenia danych, wymiany i udostępniania informacji o środowisku. W celu stworzenia i rozwoju regionalnego systemu informacji i baz danych o środowisku województwa śląskiego, w zakresie przyrody ożywionej i nieożywionej opracowany został projekt pn.: „Ogólnodostępna baza danych bio- i georóżnorodności województwa śląskiego – integralna część otwartego regionalnego systemu informacji przestrzennej, Biogeo-Silesia ORSIP”. W ramach projektu zostanie utworzona tematyczna baza danych przestrzennych o wybranych elementach środowiska przyrodniczego oraz aplikacje do tworzenia, aktualizacji i zarządzania bazą. Baza danych zostanie udostępniona w portalu dziedzinowym „Dziedzictwo przyrodnicze” w ramach Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Śląskiego (ORSIP). Portal umożliwi dostęp do danych przestrzennych i metadanych dla różnych grup użytkowników Intranetu i Internetu. Projekt obejmuje również działania o charakterze informacyjno-promocyjnym. Realizacja projektu zwiększy istotnie zakres informacji o środowisku udostępnianej organom administracji różnych szczebli, organom i służbom ochrony środowiska i przyrody oraz społeczeństwu. Efektem mają być długoterminowe korzyści społeczno – ekonomiczne. Planowany termin zakończenia projektu wyznaczony został na II połowę 2013 r. Projekt realizowany jest przy współpracy Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska oraz Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego i finansowany w ramach RPO WŚ na lata 2007 – 2013. Powstanie również podsystem i portal Dziedzictwo Przyrody Górnego Śląska, przeznaczony do gromadzenia i agregowania wszelkich informacji o środowisku naturalnym obszaru województwa śląskiego, ze szczególnym naciskiem położonym na obszary i obiekty cenne przyrodniczo (m.in.: poprzez wykorzystanie zbiorów danych powstałych w ramach projektu BIOGEO – SILESIA).

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach również przystąpiła do utworzenia innowacyjnego Systemu Informacji Geograficznej wraz z geoportalem form ochrony przyrody, jako jednego z regionalnych węzłów informacji przestrzennej (wdrożenie Dyrektywy INSPIRE). Projekt współfinansowany jest w ramach RPO WŚ na lata 2007-2013. Przedmiotem projektu jest wykonanie serwisu internetowego – Systemu Informacji Geograficznej (geoportalu) zawierającego kompleksową informację o lokalizacji form ochrony przyrody i obiektów cennych przyrodniczo na terenie województwa śląskiego. Dostęp do utworzonej bazy danych będzie ogólnodostępny za pośrednictwem internetu. Czas realizacji projektu wyznaczony został do końca 2012 r. Ważną grupą beneficjentów stanowią będą mieszkańcy województwa, którzy poprzez zwiększenie publicznego dostępu do informacji o środowisku poprawią swoją wiedzę i świadomość ekologiczną, jednostki samorządu terytorialnego oraz inwestorzy, którzy za pośrednictwem systemu pozyskają informacje stanowiące niezbędny element opracowań w zakresie ocen oddziaływania na środowisko, planowania przestrzennego i raportowania.

Z analizy projektów współfinansowanych ze środków UE wynika, że w ramach celu III PZPWŚ na terenie województwa zrealizowane zostało 516 projektów z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 oraz 322 projektów finansowanych z innych źródeł. Projekty te w największej ilości wpisują się w kierunek „Ochrona zasobów środowiska”, są to między innymi budowa/rozbudowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, przebudowa systemu ciepłowniczego, budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów oraz ich rekultywacja, eliminacja i utylizacja azbestu, oraz poprawa jakości powietrza. Pojedyncze projekty odnoszą się do kierunku „Racjonalne użytkowanie terenów o wysokich walorach środowiska i dużej atrakcyjności dla rozwoju rekreacji i turystyki”, są to m. in. budowa miejsc do celów rekreacyjno-sportowych przeznaczonych do użytku publicznego, zagospodarowanie zbiorników wodnych na cele rekreacyjne, budowa infrastruktury związanej z rozwojem rekreacyjnym i sportowym.

W kierunku „Wzmocnienie ekonomicznej siły i żywotności strukturalnie słabych obszarów wiejskich” odnotowuje się najmniej realizowanych projektów. Wśród nich znalazły się budowa, przebudowa oraz organizacja obiektów kultury, w tym między innymi: stworzenie centrum kultury, organizacja „Kuźni talentów muzycznych”.

Samorząd województwa podjął się kontynuacji Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko Częstochowskiej z 2007 r., przystępując do jego kolejnej edycji „Owca Plus na lata 2010-2014”. Celem nadrzędnym była ochrona środowiska przyrodniczego i zachowanie bioróżnorodności wskazanych terenów, poprzez przywrócenie i utrzymanie wypasu owiec na wskazanych halach i polanach górskich oraz murawach kserotermicznych. Po dwóch latach realizacji Programu zaobserwowano zahamowanie sukcesji wtórnej, zwiększenie powierzchni terenów pastwiskowych i pogłowia owiec oraz częściową zmianę składu runi w kierunku odbudowy bioróżnorodności. Znacznie wzrosło zaangażowanie społeczności lokalnych w podtrzymywanie lokalnych tradycji i zwyczajów oraz zainteresowanie pasterstwem i czynną ochroną przyrody wśród turystów. Jednakże okres dwóch lat był zbyt krótkim okresem, by uzyskane w trakcie realizacji Programu efekty były trwałe. W celu podtrzymania, utrwalenia i poszerzenia, tak cennych osiągnięć Programu koniecznym stało się kontynuowanie podjętych działań przez kolejne lata.

W listopadzie 2012 r. Sejmik Województwa Śląskiego uchwalił „Strategię Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030”. Dokument ten jest pierwszą w Polsce strategią regionalną, opracowaną zgodnie z zapisami Krajowej Strategii Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej. Strategia ta wynika bezpośrednio ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” i stanowi jej specjalistyczne rozwinięcie w dziedzinie ochrony przyrody i krajobrazu.

4.4. Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury

Cel ten odnosi się przede wszystkim do powiązań komunikacyjnych i infrastrukturalnych podstawowych elementów sieci osadniczej województwa. Infrastruktura winna zapewnić podstawowe warunki rozwoju systemu społeczno-gospodarczego jako całości oraz pozostałych elementów gospodarki. Ważne jest więc stworzenie sieci połączeń autostradowych, dróg ekspresowych i krajowych, remont już istniejących dróg oraz podnoszenie ich standardu, co przyczyni się do zwiększenia dostępności i konkurencyjności województwa.

Realizacja zadań przyjętych w PZPWŚ ma wspierać rozwój obszarów metropolitalnych i zapewnić dobrą dostępność do węzłów sieci osadniczej, a przez to wspierać potencjalne inwestycje w obszarach strategicznych dla województwa. Podstawę wizji przestrzennego rozwoju województwa, określonej w PZPWŚ i Zmianie PZPWŚ, kształtują główne ciągi komunikacyjne, które łączą cztery aglomeracje miejskie, wzdłuż których rozwijają się pasma rozwoju. Są nimi autostrady A1 i A4 oraz drogi ekspresowe S1 i S69.

W zakresie najważniejszych inwestycji drogowych:

- A4 – zrealizowano w całości na obszarze naszego województwa;
- A1 – zrealizowano odcinek od węzła „Łotnisko” do Świerklan oraz odcinek węzeł „Mszana” – granica z Czechami;
- S1 – zrealizowano odcinki od Łotniska do Podwarpia i od Bielska - Białej na węźle „Krakowska” do Cieszyna;
- S69 – zrealizowano od węzła „Krakowska” w Bielsku - Białej do węzła „Mikuszowice” w Bielsku – Białej;
- DK 46 – zrealizowano obwodnicę Lublińca;
- DK 78 – zrealizowano obwodnicę Siewierza;
- DK 52 – znajduje się w fazie projektowej;
- DW 935 – zrealizowano częściowo w Żorach i na całej długości w gminie Suszec (w śladzie istniejącej), obwodnica Pszczyny znajduje się obecnie w fazie budowy, natomiast pozostałe odcinki w planach;
- DW 933 – znajduje się w fazie projektowej;
- DW 913 – planowana do modernizacji⁴⁶;
- DTŚ – zrealizowano od Zabrze do Rudy Śląskiej, w realizacji na odcinku Zabrze – Gliwice.

⁴⁶ Zgodnie z ustaleniami Zmiany PZPWŚ.

Uzupełnienie infrastruktury drogowej województwa o wymienione wyżej, w wielu wypadkach strategiczne odcinki, oraz modernizacja istniejących dróg krajowych i wojewódzkich, przede wszystkim skróciły czasy przejazdów na głównych osiach komunikacyjnych województwa i poprawiły dostępność aglomeracji miejskich. Realizacja odcinka A1 do lotniska zapewnia poprzez połączenia lotnicze lepsze powiązanie województwa z krajem i zagranicą. Istniejące drogowe połączenia w kierunku południowym i wschodnim oraz planowane w kierunku północnym i zachodnim sprzyjają rozwojowi MPL „Katowice” w Pyrzowicach. Zgodnie z ustaleniami przyjętymi w Zmianie PZPWŚ rozbudowano terminal pasażerski, hangary i płyty postojowe, planuje się budowę nowej drogi startowej oraz Terminala Cargo wraz z drogą kołowania i płytą postojową Cargo.

Dostęp do linii kolejowej szerokotorowej (LHS) oraz bliskie położenie (w promieniu 10 km) dwóch autostrad A1 i A4 stwarza możliwość zorganizowania euroazjatyckiego centrum logistycznego z terminalem towarowym. Terminal Sławków od 2004 roku zrealizował wiele inwestycji na swoim terenie, w tym kontenerową suwnicę bramową, składowiska towarów, stanowiska przeładunkowe. Na przestrzeni kilku ostatnich lat wzrosło jego znaczenie w światowej spedycji. W 2012 r. rozpoczął się trzeci etap rozbudowy centrum logistycznego.

Nadal odczuwalne i wciąż narastające są skutki braku działań w zakresie modernizacji i rozbudowy infrastruktury kolejowej. W związku z powyższym Województwo Śląskie w roku 2010 utworzyło Sp. z o. o. Koleje Śląskie. W październiku 2011 roku na odcinkach Gliwice – Katowice – Częstochowa oraz Częstochowa – Katowice – Wisła Głębce wprowadzono kursy nowoczesnych składów, oferujących podróż o europejskim standardzie. Z dniem 09.12.2012 r. Spółka przejęła wszystkie trasy przewoźnika Przewozy Regionalne na obszarze województwa. Zły stan techniczny sieci na większości tras uniemożliwia obecnie rozwijanie odpowiednich prędkości. Modernizacja linii kolejowych (np. linii kolejowej C-E 65 i E 30 Zabrze – Katowice – Kraków) prowadzona jest w głównej mierze dzięki dofinansowaniu ze środków unijnych.

Z punktu widzenia sektorowej polityki transportowej Unii Europejskiej szynowy transport publiczny, jako przyjazny środowisku, posiada największe perspektywy rozwoju. Istnieje więc szansa, iż nadal wspierane będą tak niezbędne w naszym województwie inwestycje mające na celu szeroko rozumianą modernizację transportu szynowego (kolejowego i tramwajowego). W okresie od 2004 r. zmodernizowano i nadal modernizuje się linie tramwajowe (np. nr 6, 41 relacji Katowice – Bytom). Niestety także i w tym przypadku konieczna jest gruntowna wymiana taboru i torowisk na większości istniejących linii.

W związku z rozwojem komunikacji konieczne jest podjęcie działań w celu tworzenia zintegrowanego transportu zbiorowego i kombinowanego, obejmującego transport drogowy, kolejowy, lotniczy czy rzeczny, a także utworzenie centrów przesiadkowych dla różnych form transportu. Zarówno PZPWŚ jak też KPZK 2030 zakładają stworzenie zintegrowanego multimodalnego systemu transportowego, niestety kryzys może spowodować, iż realizacja inwestycji będzie rozciągnięta w czasie. Należy jednak pamiętać, iż brak odpowiednich rozwiązań w zakresie transportu publicznego sprzyja niekontrolowanej kongestii.

Rozwój transportu wodnego z wykorzystaniem Odry, przy obecnej recesji nie jest konkurencyjny. Żeglowność na rzece może zostać przywrócona jedynie przy podjęciu dalekosiężnych i bardzo kosztownych inwestycji, w tym głównie budowy kanału Odra – Łaba – Dunaj (KPZK 2030).

W województwie skupionych jest najwięcej źródeł wytwarzania energii elektrycznej i sieci przesyłowych w kraju, które zapewniają dostawę energii elektrycznej w ilościach gwarantujących pokrycie potrzeb całego regionu i posiadają możliwości eksportowe. W związku z powyższym nie wskazano zadań o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu energetyki.

Sieć gazociągów wysokiego ciśnienia stanowiąca fragment systemu krajowego jest nierównomiernie rozmieszczona na terenie województwa i wymaga rozbudowy. Wśród zadań o znaczeniu ponadlokalnym wskazanych w PZPWŚ zrealizowano odcinek gazociągu wysokoprężnego śr. 500 Lubliniec – Częstochowa.

Dla rurociągu paliwowego Boronów – Trzebinia opracowano Koncepcję Programowo – Przestrzenną (obecnie zlecana jest szczegółowa koncepcja).

Jednym z elementów wsparcia dywersyfikacji źródeł energii jest zwiększenie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych: energii wiatru, wykorzystania biomasy i biogazu oraz energii geotermalnej. Obecnie jest to niewielki procent energii ogólnie wytwarzanej w województwie (nie przekracza 2%). Zgodnie z założeniami KPZK 2030 do roku 2020 należy je zwiększyć co najmniej do 15 % ogólnie wytwarzanej energii. W związku z powyższym, sieć przesyłowa i dystrybucyjna, powinna zostać przystosowana do odbioru energii ze źródeł rozproszonych.

W gminach wiejskich Województwa Śląskiego zauważyć można znaczny rozwój sieci kanalizacji sanitarnej i systemu wodociągów za sprawą wykorzystania środków unijnych.

Rozwój sieci kanalizacji sanitarnej realizowany jest w ramach aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, który zawiera wykaz aglomeracji i niezbędnych przedsięwzięć w zakresie budowy, rozbudowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych oraz budowy i modernizacji zbiorczych systemów kanalizacyjnych, jakie należy zrealizować w tych aglomeracjach w terminie do końca 2015 r.

4.5. Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią

W województwie śląskim podejmuje się innowacyjne działania związane z nowoczesnym podejściem do rozwoju ekonomicznego, społecznego i przestrzennego. Największym wyzwaniem dla polityki miejskiej regionu jest metropolizacja aglomeracji miejskich regionu, w tym wypromowanie Aglomeracji Górnośląskiej jako liczącego się w Europie Środkowej obszaru metropolitalnego. W związku z tym jednym z kierunków przyjętych dla realizacji przedmiotowego celu jest wykreowanie i rozwój obszarów metropolitalnych. Obszary miejskie wykazują największą zdolność do kreowania wzrostu gospodarczego i dlatego są w centrum zainteresowania polityki przestrzennej kraju, określonej w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) i polityki regionalnej zdefiniowanej w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020 (KSRR 2010 – 2020). Szczególnie ważne jest to z punktu widzenia województwa śląskiego – najbardziej zurbanizowanego wśród województw. Wymienione dokumenty tworzą ramy dla prowadzenia polityki rozwoju miast. W Ministerstwie Rozwoju Regionalnego trwają prace nad Krajową Polityką Miejską, która ma uszczegółowić powyższe dokumenty strategiczne w kontekście rozwoju miast oraz wyznaczyć obszary metropolitalne. Wobec tego Zarząd Województwa Śląskiego w dniu 9 sierpnia 2011 roku przystąpił do opracowania „Koncepcji Regionalnej Polityki Miejskiej”. Dokument ten jest w fazie realizacji, dopiero przyjęcie dokumentu krajowego pozwoli na opracowanie tej koncepcji dla regionu.

W 2007 r. 14 gmin Aglomeracji Górnośląskiej utworzyło związek międzygminny – Górnośląski Związek Metropolitalny Metropolia Silesia. GZM od 2009 r. corocznie organizuje konferencję „Od miasta do metropolii – drogi rozwoju Europy”, upowszechniając ideę metropolitalności, poruszając kwestie kierunków rozwoju metropolii, jakości życia w metropolii w kontekście miejskich przestrzeni publicznych i terenów zieleni czy zarządzania metropoliami.

W 2010 r. zapoczątkowano projekt Design Silesia, który ma na celu przybliżenie beneficjentom tematu designu oraz zachęcenie do wdrażania innowacji. Design wpływa pozytywnie na przemianę jakości przestrzeni publicznej i usług, wpływa na wzrost innowacyjności regionu i odpowiada na oczekiwania społeczne. Główny Instytut Górnictwa w partnerstwie z uczelniami: Politechniką Śląską i UE w Katowicach zrealizował projekt „Wyzwania zrównoważonego użytkowania terenu na przykładzie województwa śląskiego – scenariusze 2050”. Głównym celem projektu jest wsparcie strategii przestrzennego zagospodarowania regionu i subregionów oraz wykreowanie narzędzi tworzenia i realizacji polityki rozwoju regionalnego poprzez systemowe powiązanie przewidywania rozwoju społeczno-gospodarczego z nowym użytkowaniem terenu i kształtowaniem ładu przestrzennego w perspektywie roku 2050. Projekt przyczyni się do kształtowania harmonijnej struktury przestrzennej oraz zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego województwa śląskiego.

Obecnie realizowana jest 3 edycja projektu „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego” ze środków EFS POKL 2007 – 2013. Jest podstawowym instrumentem rozwoju innowacyjnego i protechnologicznego regionu, którego celem jest budowa systemu

edukacji, promocja innowacji, zintegrowanie środowisk nauki, badań, przemysłu oraz samorządów, a także wymiany doświadczeń pomiędzy nauką a biznesem. W Katowicach organizowana jest jedna z najważniejszych imprez gospodarczych w Europie Centralnej – Europejski Kongres Gospodarczy – trzydniowy cykl debat, spotkań i wydarzeń towarzyszących z udziałem gości z Polski i z zagranicy. Został uznany za forum jednej z najbardziej reprezentatywnych dyskusji o przyszłości Europy. Tematyka dyskusji obejmuje najbardziej istotne kwestie dla rozwoju społeczno-gospodarczego Europy, także problemy przestrzenne, w tym zagadnienie metropolii.

Wspierane są studia i badania niezbędne do prowadzenia innowacyjnej polityki rozwoju regionalnego. Poza wspomnianymi wcześniej opracowaniami, dla rozwoju województwa i stymulowania innowacji opracowano liczne strategie rozwoju, m.in. Strategia Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego do roku 2015 (z 2009 r.) czy Regionalna Strategia Innowacji na lata 2003-2013 (z 2003 r.). 5 kwietnia 2012 r. Zarząd Województwa przyjął Założenia Strategii Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego. Obecnie Strategia Rozwoju Systemu Transportu jest w fazie konsultacji. Jej celem jest stworzenie efektywnego systemu transportu umożliwiającego sprawne przemieszczanie się mieszkańców regionu przy zachowaniu wysokiej jakości usług.

Samorząd województwa realizuje przedmiotowy cel także poprzez organizację wspomnianego wcześniej corocznego konkursu „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego” dla promowania wysokiej jakości przestrzeni publicznych województwa oraz konkursu „Piękna Wieś Województwa Śląskiego”, którego celem jest wspieranie rozwoju wsi poprzez pobudzanie aktywności gospodarczej, kształtowanie ładu przestrzennego oraz pielęgnowanie środowiska naturalnego.

W 2005 r. samorząd województwa podjął zagadnienie możliwości pozyskiwania i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych. W ramach opracowania metody programowania i modelowania systemów wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego, wraz z programem wykonawczym dla wybranych obszarów województwa opracowany został projekt „Program wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego”.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie na nowoczesne narzędzie informatyczne integrujące różne obszary i poziomy wiedzy oraz informacje w zakresie efektywnego planowania przestrzennego i zarządzania terenami poprzemysłowymi w ramach RPO WŚ 2007 – 2013. Celem projektu jest poprawa systemu zarządzania środowiskiem w województwie śląskim, integracja działań na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz powszechny i nieodpłatny dostęp społeczeństwa do informacji o środowisku. Realizowany jest także projekt „Wdrożenie Dyrektywy INSPIRE poprzez utworzenie innowacyjnego Systemu Informacji Geograficznej wraz z geoportalem form ochrony przyrody jako jednego z regionalnych węzłów informacji przestrzennej”, którego celem jest umożliwienie pozyskiwania danych o stanie cennych elementów środowiska naturalnego, w tym elementów przyrodniczych.

4.6. Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego

Jednym z celów polityki przestrzennej województwa jest rozwijanie współpracy regionalnej zarówno z województwami ościennymi, sąsiednimi regionami na terenie Republiki Czeskiej i Słowackiej jak i regionami partnerskimi w Unii Europejskiej. Głównymi formami aktywności województwa jest sporządzanie wspólnych opracowań strategicznych i planistycznych oraz uczestnictwo i organizacja spotkań, konferencji z zakresu zagospodarowania przestrzennego. Województwo śląskie współpracuje z województwem małopolskim, a efektem wspólnych działań władz obu regionów jest porozumienie w sprawie podjęcia prac nad „Strategią dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa małopolskiego i śląskiego. Obecnie projekt Strategii jest na etapie konsultacji społecznych. Przedstawiciele województwa uczestniczą w spotkaniach zespołów i grup roboczych opracowujących strategie i studia dla pogranicza polsko-czeskiego i polsko-słowackiego.

W ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2007 – 2013 realizowany jest Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska i Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka. Projekty współpracy transgranicznej obejmują takie podstawowe

dziedziny współpracy jak: poprawa dostępności komunikacyjnej, gospodarka, rozwój turystyki, ochrona środowiska, energetyka i zapobieganie zagrożeniom oraz wspieranie współpracy społeczności lokalnych.

Województwo śląskie współpracuje z 16 europejskimi regionami partnerskimi z 13 krajów: Region Nord – Pas de Calais (Francja), Kraj Związkowy Północna Nadrenia – Westfalia (Niemcy), Obwód Lwowski (Ukraina), Kraj Morawsko-Śląski (Czechy), Obwód Czerniowiecki (Ukraina), Region Walii (Wielka Brytania), Samorządowy Kraj Łtyliński (Słowacja), Kraj Związkowy Styrii (Austria), Autonomiczny Region Asturii (Hiszpania), Region Zachodniej Gotalandii (Szwecja), Departament Dolnego Renu (Francja), Okręg Suczawa (Rumunia), Województwo Borsod – Abauj – Zemplen (Węgry), Region Walonii (Belgia), Obwód Doniecki (Ukraina), Adżarska Republika Autonomiczna (Gruzja) oraz z Prowincją Liaoning w Chinach. Głównym obszarem współpracy z regionem Nord – Pas de Calais jest wymiana doświadczeń i ekspertów w zakresie trwałego przekształcania obszarów oraz realizacja projektów współpracy w takich dziedzinach jak: rozwój ekonomiczny, transport publiczny, badania i innowacje.

Szczególnie ważne są kontakty z regionem Nadrenia Północna – Westfalia, w którym znajduje się Zagłębie Ruhry. Szczególne relacje wynikają z tego, że obie aglomeracje Zagłębie Ruhry i Górny Śląsk mają taką samą genezę – rozwinęły się jako aglomeracje przemysłowo-górnictwa oparte na wydobywaniu węgla kamiennego i przekształcają swoją gospodarkę, opierając ją w coraz większym stopniu na wiedzy, innowacyjności i usługach. Ich współpraca jest bardzo pożądana ze względu na wiele strukturalnych podobieństw i problemów oraz wspólne priorytety, m.in. rozwój funkcji metropolitalnych. Oba regiony stanęły w obliczu społecznych następstw spadku znaczenia górnictwa i przemysłu stalowego w gospodarce. Wieloletnie uzależnienie rozwoju tych regionów od wydobywania węgla i przemysłu skutkuje degradacją środowiska przyrodniczego i występowaniem zagrożeń charakterystycznych dla obu tych regionów, nie spotykanych w innych częściach kraju.

Współpraca z tym regionem obejmuje głównie dziedzinę zagospodarowania przestrzennego, rozwoju miast, energii, ochrony środowiska, gospodarki i rolnictwa. Polega na przekazaniu doświadczeń Północnej Nadrenii – Westfalii w zakresie zagospodarowania przestrzennego, rozwoju miast w sytuacji restrukturyzacji gospodarki i rozwoju regionalnego (obszary metropolitalne), wymianę doświadczeń i wzajemne wsparcie w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii, metod przyjaznego środowiska wytwarzania i efektywnego wykorzystania energii, wymianę doświadczeń w obszarze poprawienia efektywności wykorzystania pierwotnych źródeł energii, w tym w szczególności czystych technologii węglowych, wymianę informacji na temat nowoczesnych strategii i technologii w zakresie ochrony środowiska, wymianę doświadczeń w zakresie ochrony gruntów oraz rekultywacji starych hałd odpadów, zagospodarowania i ekologicznego przekształcania terenów poprzemysłowych. Promuje się policentryczny rozwój sieci osadniczej realizujący koncepcję Euroregionu Śląsko-Krakowskiego.

4.7. Podsumowanie

- Ogólnie wszystkie cele PZPWŚ są realizowane poprzez podejmowanie licznych działań, których przykłady podano w analizie celów;
- realizuje się działania skierowane do różnego rodzaju obszarów, zarówno tych wymagających wsparcia m.in. z powodu niskiego poziomu rozwoju jak i obszarów dynamicznego rozwoju, gdzie wspierane są funkcje metropolitalne;
- realizowane zadania (m. in. rozwój kultury, nauki i szkolnictwa wyższego, innowacji) sprzyjają przemianom charakteru województwa z typowo przemysłowego opartego na przemyśle ciężkim w województwo postindustrialne, nowoczesne z dominacją usług, innowacyjnego przemysłu, w którym rozwija się społeczeństwo informacyjne i gospodarka oparta na wiedzy;
- obszary aglomeracji miejskich są obszarami aktywizacji gospodarczej, a tereny wiejskie podlegają rozwojowi wielofunkcyjnemu;

- gminy wykazują się dużą aktywnością w zakresie realizacji zadań infrastruktury społecznej (obiekty sportowe, edukacyjne), technicznej (w tym transportowej) oraz projektów nastawionych na zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego;
- dynamika zmian w sferze demograficznej, społecznej i gospodarczej sprawia, że konieczne jest dokonanie weryfikacji obszarów wymagających wsparcia oraz aktualizacja kierunków działań zapisanych w planie;
- zwiększyła się świadomość społeczna konieczności podnoszenia wiedzy w zakresie ochrony przyrody/edukacji ekologicznej (szkolenia/akcje promocyjne);
- w związku z zapotrzebowaniem społecznym na dostęp do informacji o charakterze przestrzennym powstają ogólnodostępne bazy danych udostępniane w geoportalach;
- kluczowe z punktu widzenia bezpieczeństwa jest przyspieszenie prac dotyczących projektów zabezpieczeń przeciwpowodziowych na terenach zalewowych;
- niezmiernie ważne dla zurbanizowanego województwa śląskiego są trwające prace nad opracowaniem dokumentu p. n.: „Koncepcja Regionalnej Polityki Miejskiej” skierowanego do miast;
- konieczne jest podjęcie działań w celu tworzenia zintegrowanego multimodalnego systemu transportowego, a także utworzenie centrów przesiadkowych dla różnych form transportu (obecnie sporządzana jest „Strategia Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego”);
- istotne jest wzmacnianie współpracy regionalnej zarówno z województwami ościennymi, sąsiednimi regionami na terenie Republiki Czeskiej i Słowackiej jak i regionami partnerskimi w Unii Europejskiej;
- do podjęcia niektórych działań związanych z planowaniem przestrzennym, a wynikających z KPZK 2030 niezbędne jest określenie uwarunkowań prawnych szczebla krajowego (np. obszary funkcjonalne).

V. OCENA REALIZACJI ZADAŃ I INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM OKREŚLONYCH W ODPOWIEDNICH DOKUMENTACH PRZYJĘTYCH PRZEZ SEJM RP, RADĘ MINISTRÓW, WŁAŚCIWEGO MINISTRA LUB SEJMIK WOJEWÓDZTWA**5.1. Wstęp**

Ocena realizacji zadań i inwestycji odnosi się do przyjętej w PZPWŚ i Zmianie PZPWŚ listy zadań i inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym. Zadania te są podstawą ustawowej procedury uzgadniania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, a dla obszarów nie objętych planami, projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz projektów decyzji o warunkach zabudowy w odniesieniu do innych inwestycji. W celu uzyskania informacji o stanie ich realizacji zwrócono się do gestorów odpowiedzialnych za poszczególne zadania i inwestycje oraz wydziałów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego⁴⁷.

Ocenę realizacji zadań i inwestycji zawarto w kolejnych podrozdziałach w formie graficznej oraz zestawienia tabelarycznego, które przedstawiono poniżej.

⁴⁷ Informacje przekazali: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad; Drogowa Trasa Średnicowa S.A., Zarząd Dróg Wojewódzkich; Spółka Tramwaje Śląskie S.A.; PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.; Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A. Katowice; Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach; Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Katowicach; Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu; Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach; Pełnomocnik Programu dla Odry 2006; Związek Subregionu Zachodniego; Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ - SYSTEM Sp. z o.o.; Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych "Przyjaźń" S.A.; Polskie Górnictwa Naftowe i Gazownictwo S.A.; Euroterminal Sławków Sp. z o.o.; Związek Stowarzyszeń Śląski Ogród Botaniczny; Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie; Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach; Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Jerzego Ziętka S.A.; Muzeum Śląskie w Katowicach; Beskid Sp. z o.o.; Cofinco-Poland Sp. z o.o.; Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalnego Sp. z o.o.; P.P.H.U Komart Sp. z o.o.; Landeco Sp. z o.o.; Master Sp. z o.o.; Wydziału Ochrony Środowiska UM WŚ; Wydziału Inwestycji UM WŚ; Wydziału Komunikacji i Transportu UM WŚ.

5.2. Zestawienie informacji nt. realizacji zadań i inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym określonych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

Tabela 10. Zestawienie informacji nt. realizacji zadań i inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym określonych w PZPWŚ i Zmianie PZPWŚ.

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/ INWESTYCJI		NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/ INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/ INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
1. / -	Budowa autostrady A1		GDDKiA Oddział w Katowicach	(Gdańsk) – Częstochowa – Gliwice – Gorzyce (Ostrawa).	- Odcinek Sośnica – Gorzyczki: - w. „Sośnica” – w. „Bełk”; - w. „Bełk” – w. „Świerklany”; - w. „Mszana” – granica z Czechami. - Pyrzowice – Maciejów – Sośnica: - Pyrzowice – Piekary Śląskie; - Maciejów – Sośnica; - Piekary Śląskie – Maciejów.	- Odcinek Sośnica – Gorzyczki: - w. „Świerklany” – w. „Mszana”: (planowane zakończenie robót 2013 r.); - Z uwagi na wciąż trwające prace przy budowie mostu w Mszanie, odcinek między węzłami Świerklany i Mszana zostanie poprowadzony objazdem. Ruch będzie poprowadzony objazdem przez drogi biegnące równolegle do autostrady: DW 930, 932 i 933).	- Granica województwa łódzkiego/śląskiego – Pyrzowice: - na opracowanie dokumentacji (projekt budowlany, projekt wykonawczy oraz materiały przetargowe) podpisane zostały w dniu 22.02.2011 r. dwie umowy: - Część II, odcinek granica woj. łódzkiego / śląskiego - węzeł Zawodzie (z węzłem), odcinek projektowy nr 2, km 399+742,51 ÷ 442+500, długość odcinka 42,8 km; - Część III, odcinek węzeł Zawodzie (bez węzła) – węzeł Pyrzowice (bez węzła), km 442+500 ÷ 474+350, długość odcinka 31,9 km.
2. / 5.	Zakończenie autostrady A4 /budowa autostrady A4		GDDKiA Oddział w Katowicach	Odcinek Nogawczyce – Murckowska / odcinek Sośnica – Murckowska; odcinek Nogawczyce – Kleszczów – Sośnica.	Zadanie ukończone	Nie dotyczy	Nie dotyczy
3. / -	Budowa dróg ekspresowych S1 i S69	S 1	GDDKiA Oddział w Katowicach	Pyrzowice – Dąbrowa Górnicza – Bielsko Biała – Cieszyn.	- Bielsko-Biała – Cieszyn; - Pyrzowice – Podwarpie (III etap): - odc. I węzeł "Pyrzowice" - węzeł "Lotnisko" km 0+300 - 2+158 (oddano do ruchu w dniu 1.06.2012r.).	-----	- Pyrzowice – Podwarpie (III etap): - odc. II węzeł "Lotnisko" – Podwarpie – dobudowa drugiej jezdni km 2+158 – 11+760 (zadanie w Planie Budowy Dróg Krajowych na lata 2011 – 2015); - Kosztowy - Bielsko Biała: - trwa opracowywanie dokumentacji w ramach podpisanej umowy na modyfikację i aktualizację Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego o oraz materiałów do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w tym raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/ INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/ INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/ INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
						- zadanie w Planie Budowy Dróg Krajowych na lata 2011 – 2015.
	S 11	GDDKiA Oddział w Katowicach	(Kołobrzeg – Poznań) – Lubliniec – Tarnowskie Góry – (węzeł „Pyrzowice” na A1)	-----	-----	-----
	S 69	GDDKiA Oddział w Katowicach	Bielsko Biała- Zawardoń	• Żywiec – w. „Przybędza”; • Milówka – Zawardoń; • Północno-wschodnia obwodnica Bielska-Białej w ciągu S-69 Bielsko-Biała – Żywiec: - Węzeł Komorowice - węzeł „Rosta” (Komorowice/Rosta) - przyszła S1 (oddano do ruchu 19.08.2011 r.); - węzeł „Rosta” („Komorowice/Rosta”) – węzeł „Krakowska” (oddano do ruchu 28.10.2011 r.); - węzeł „Krakowska” – węzeł „Mikuszowice” (Żywiec/Bystrzańska) - oddano do ruchu 28.10.2011 r.	• Odc. Bielsko – Biała (w. Mikuszowice (Żywiec/Bystrzańska) – Żywiec (planowane zakończenie robót: 2013 r.)	• odcinek Przybędza – Milówka (obejście Węgierskiej Górki): (termin realizacji inwestycji nie został określony).
	S 78	GDDKiA Oddział w Katowicach	(w. Pyrzowice na A1) – Siewierz – Zawiercie – Szczekociny (Jędrzejów).	-----	-----	-----
4. / -	Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej 935 Racibórz – Pszczyna	Zarząd Dróg Wojewódzkich	Racibórz – Pszczyna	• Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 935 wraz z budową chodników na odcinku od km 45+190 do km 56+471 na terenie gminy Suszec: - Zrealizowano etap I obejmujący przebudowę odcinka 1 od km 45+190 do km 51+350 oraz odcinka 2 od km 51+350 do km 53+816; • Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 935 wraz z budową chodników na odcinku od km 45+190 do km 56+471 na terenie gminy Suszec (termin realizacji do 30.11.2012 r.): - etap II obejmujący przebudowę odcinka 3 od km 53+816 do km 56+741	• Budowa północnej obwodnicy miejscowości Pszczyna – projektowana DW935 (termin realizacji do 15.11.2013); • Budowa północnej obwodnicy miejscowości Pszczyna – rejon projektowanego węzła drogowego DK1 z DW935 (termin realizacji do 30.09.2013).	-----

V. OCENA REALIZACJI ZADAŃ I INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
		Związek Subregionu Zachodniego (miasto Racibórz)	Racibórz – Pszczyna	- Przebudowa DW 935 na terenie Rybnika – dotyczy starego przebiegu drogi DW 935; - Miasto Żory – „Budowa północnej obwodnicy miasta Żory w ciągu DW 935” na trzech odcinkach została zrealizowana na podstawie Decyzji nr 1/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. wydanej przez Wojewodę Śląskiego na realizację inwestycji drogowej pn.: „Budowa odcinka Regionalnej Drogi Racibórz–Pszczyna”: - odcinek I – od ul. Rybnickiej do skrzyżowania ul. Rybnickiej z ul. Tęczową został oddany do użytkowania w dniu 29.06.2011 r.; - odcinek II – od skrzyżowania ul. Rybnickiej z ul. Tęczową do ul. Szczekowickiej, wraz z łącznikiem do Al. Armii Krajowej został oddany do użytkowania w dniu 08.12.2010 r.; - odcinek III – od skrzyżowania z ul. Szczekowicką do skrzyżowania z ul. Pszczyńską został oddany do użytkowania w dniu 08.12.2010 r.	- Przebudowa ul. Żorskiej na odcinku od ronda Boguszowickiego do granicy miasta – w ramach inwestycji tej zostanie przebudowany odcinek o długości 4225 m. Zakończenie przebudowy jest planowane na listopad 2012 r.; - Przebudowa wiaduktu nad koleją w ciągu ul. Żorskiej – zakończenie inwestycji jest planowane na listopad 2012 r.	W związku z planowaną budową nowego śladu DW 935 na terenie Rybnika tzw. obwodnicą południową będącą częścią drogi Racibórz – Pszczyna trwają prace związane z przygotowaniem dokumentacji technicznej tego odcinka. Zgodnie z zawartą umową dokumentacja wraz z pozwoleniami ma być gotowa w maju 2013 r.
5. / -	Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej 933 Rydułtowy – Pawłowice	Zarząd Dróg Wojewódzkich	Rydułtowy – Pawłowice	-----	-----	W sierpniu 2012 Wojewoda Śląski wydał decyzję zezwalającą na realizację inwestycji drogowej: „Budowa obwodnicy miejscowości Pawłowice w zakresie drogi wojewódzkiej nr 933 oraz drogi krajowej nr 81” (przewidywany termin realizacji: 2012 – 2015).
		Związek Subregionu Zachodniego	Rydułtowy – Pawłowice	-----	-----	Dnia 6 lutego 2012 r. została wydana decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach nr WOOŚ.4200.2.2011.AS3.128 o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: "Opracowanie projektu Drogi Głównej Południowej na terenie

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/ INWESTYCJI		NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/ INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/ INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
							Wodzisławia Śląskiego, Mszany i gmin sąsiednich - etap I (dokumentacja środowiskowa). Od ww. decyzji wpłynęło odwołanie, akta sprawy zostały przekazane do organu odwoławczego; Regionalna Droga Racibórz, Pszczyna, Droga Główna Południowa – zawarto porozumienie między samorządami o wspólnym realizowaniu przedsięwzięcia. Zadania zostały umieszczone w bazie Partner 3, jako zadania o szczególnym znaczeniu dla Subregionu Zachodniego, które powinno zostać sfinansowane w ramach RPO WSL 2014-2020.
6. / -	Modernizacja (przebudowa, budowa nowych odcinków) dróg krajowych	nr 46	GDDKiA Katowice	(Opole) – Częstochowa - Szczekociny	Obwodnica Lublińca w ciągu drogi – zrealizowana	-----	Nie przewiduje się (informacja GDDKiA Katowice).
		nr 78	GDDKiA Katowice	Siewierz – Zawiercie – (Jędrzejów)	Obwodnica Siewierza w ciągu projektowanej drogi 78	-----	13.05.2011 r. uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia pn. „Budowa drogi krajowej nr 78 Siewierz-Szczekociny z obwodnicami miejscowości: Poręba i Zawiercie, Kroczyce i Pradła oraz Szczekociny”. W Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie prowadzone jest postępowanie odwoławcze od decyzji RDOŚ w Katowicach z dnia 13.05.2011 r. o środowiskowych uwarunkowaniach (termin realizacji inwestycji nie został określony)
		nr 52	GDDKiA Oddział w Krakowie	Bielsko Biała – (Kraków)	(ul. Wyzwolenia/Niepodległości) w Bielsku-Białej to pierwszy z 18 – zrealizowany w całości Projekt Kluczowy RPO WŚ na lata 2007-2013.	-----	Zadanie jest przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jest wybrany wariant preferowany: wariant nr I.
7. / -	Budowa obwodnicy na drodze 941 Ustroń - Wisła		Zarząd Dróg Wojewódzkich	Ustroń – Wisła	Budowa obwodnicy Ustronia na odcinku od ul. Katowickiej do włączenia do ul. Wiślańskiej.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
8. / -	Budowa Drogowej Trasy Średnicowej Ruda Śląska – Zabrze - Gliwice	Drogowa Trasa Średnicowa S.A.	Ruda Śląska – Zabrze – Gliwice	• Zakończono realizację odcinków R1, R2 w Rudzie Śląskiej o łącznej długości 3,182 km (maj 2008); • Zakończono realizację odcinków Z1, Z2 w Zabrzu o łącznej długości 4,700 km (czerwiec 2011); • W sumie zrealizowano odcinek DTŚ Katowice – Zabrze (z odcinakami Z1 i Z2 w Zabrzu włącznie) .	-----	• Realizacja Podprojektu 2: - odcinki w Zabrzu Z3, Z4 – decyzja ZRID nr 2/2012 z dnia 24.01.2012r.; - odcinek G1 w Gliwicach – decyzja ZRID nr 4/2012 z dnia 28.02.2012r. Planowany termin ukończenia odcinków – czerwiec 2014 r. Lokalizacja: zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego; • Przygotowanie realizacji Podprojektu 3: - odcinka G2 w Gliwicach na podstawie decyzji ZRID: 1. nr 7/2012 z dnia 17.04.2012r. dla odcinka G2/4; 2. nr 14/2012 z dnia 19.06.2012r. dla odcinka G2. W chwili obecnej trwa przygotowanie postępowania przetargowego na wybór Wykonawcy. Planowe rozpoczęcie realizacji – grudzień 2012r., planowane zakończenie – maj 2015 r. Lokalizacja: zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.
9. / -	Rozbudowa MPL „Katowice”	GTL S. A.	Pyrzowice	• Rozbudowa Terminalu Pasażerskiego i dostosowanie MPL „Katowice” w Pyrzowicach do wymogów porozumienia wykonawczego z Schengen – etapy 2005 – 2007; • Budowa płyty postojowej dla samolotów po zachodniej stronie istniejącej płyty PPS–1; w 2010 r. opracowano zmianę PZPWS dla tego zadania; • Modernizacja istniejącego hangaru; • Budowa nowego hangaru technicznego; • Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej – modernizacja systemu odwadniającego w porcie lotniczym Etap I;	• Rozbudowa płaszczyzny postoju samolotów PPS 1 w kierunku wschodnim wraz z modernizacją dróg kołowania E1, E2 i D: aktualnie trwają roboty budowlane etapu 2 inwestycji obejmujące budowę nawierzchni płyt postojowych po południowej stronie drogi kołowania E2, nawierzchni rozbieralnych płaszczyzn postoju sprzętu handlingowego i drogi technicznej, budowa kanalizacji deszczowej DN 1400 na odcinku od studni S7 do S11 oraz budowa infrastruktury teletechnicznej. Procentowa (w stosunku do wartości	• Budowa nowej drogi startowej wraz z niezbędną infrastrukturą (nawigacja oraz drogi kołowania); • Budowa płyty postojowej CARGO etap I wraz z budową drogi kołowania E0; • Przekształcenie istniejącej drogi startowej w drogę kołowania; • Budowa Terminalu Cargo; • Niezbędna konserwacja drogi startowej dróg kołowania; • Budowa wieży obserwacyjnej dla straży pożarnej; • Budowa nowych kanałów technicznych i dróg patrolowych; • Budowa płyty postojowej dla statków powietrznych w niebezpieczeństwie;

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
				Rozbudowa terminala A.	danego odcinka robót / obiektu) ocena zaawansowania Robót uwzględniająca roboty zakończone i roboty rozpoczęte to 37%). Planowo roboty budowlane mają zostać zakończone do końca II kwartału 2013r.	- Dostosowanie pola ruchu naziemnego do II CAT; - Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej – modernizacja systemu odwadniającego w porcie lotniczym Etap II (płyta do odladzania samolotów).
10. / -	Budowa Centrum Logistycznego wraz z przebudową infrastruktury obsługującej	w Sławkowie	"EUROTERMINAL SŁAWKÓW" SP. Z O.O.	Sławków Zrealizowane od 2007: - Magazyn uniwersalny wraz z infrastrukturą; - Kontenerowa suwnica bramowa; - Magazyn nr 2; - Płyta kontenerowa klamrowej z drogą dojazdową i zapleczem; - Składowisko wyrobów stalowych; - Składowisko towarów sypkich; - Wodociąg; 8 lokalnych kotłowni oraz wewnętrzna sieć gazowa; Zrealizowane od 2009: - Budowa budynku socjalnego dla kierowców TIR-ów przy płycie kontenerowej; - Budowa nowego stanowiska do przeładunku palet i śruty; - Teletechnika i zakup programu logistycznego do obsługi kontenerów - Zakup urządzenia do obsługi suwnic.	- Kontynuacja budowy zasilania elektroenergetycznego o napięciu 20 kV; - Remont, naprawa i częściowa modernizacja instalacji drenażowej na terenie Euroterminalu; - Budowa parkingu dla samochodów osobowych.	Planowana jest dalsza rozbudowa urządzeń terminala, planowany czas realizacji (po uzyskaniu środków) – 2010 – 2015: - Budowa kanalizacji wody deszczowej czystej na odcinku 390 mb; - Wykonanie utwardzonej nawierzchni placów składowych pod przeładunek materiałów sypkich; - Budowa dróg wewnętrznych; - Odnowienie elewacji budynku administracyjnego oraz wykonanie termoizolacji budynku zajmowanego przez Agencji Celnych; - Przebudowa urządzeń nastawni dysponującej w zakresie urządzeń SRK; - Budowa toru dojazdowego; - Rozbudowa istniejącej płyty kontenerowej – głównej; - Zakup nowego wózka do przeładunku kontenerów typu SMV - Zakup elektronicznej wagi samochodowej
		w Pyrzowicach	GTL S.A	Pyrzowice W 2009 r. opracowano Plan Generalny MPL „Katowice” w Pyrzowicach; w 2010 r. opracowano zmianę PZPWŚ	-----	- Budowa płyty postojowej CARGO etap I wraz z budową drogi kołowania E0; - Budowa Terminalu Cargo;
11. / 9.	Modernizacja linii tramwajowych, w tym Katowice - Bytom (aglomeracja górnośląska: Katowice - Bytom) /Kompleksowa	Tramwaje Śląskie S.A.	Miasta aglomeracji	- Modernizacja korytarza trasy tramwajowej nr 6/41 umożliwiającej funkcjonowanie nowoczesnego tramwaju niskopodłogowego; - Przebudowa torowiska w ul. Gliwickiej w Katowicach;	-----	M. in.: - Przedłużenie linii nr 15 do osiedla Zagórze w Sosnowcu (2014-2020 r.); - Budowa linii tramwajowej do osiedla Miechowice (2014-2020 r.); - Przebudowa torowiska tramwajowego

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
	przebudowa tramwajowej infrastruktury technicznej aglomeracji górnośląskiej			• Modernizacja torowiska tramwajowego na odcinku Katowice Rynek – Zajezdnia; • Przebudowa torowiska tramwajowego linii 17 w ul. Łagiewnickiej i Barlickiego w Świętochłowicach		w ul. Bytomskiej, Starokościelnej i Powstańców w Mysłowicach (2014 – 2020 r.); • Przebudowa torowiska na odcinku od przystanku Chorzów Flota do przystanku Łagiewniki (2014 – 2020 r.); • Modernizacja odcinka linii tramwajowej 6/41 w Katowicach od Wesołego Miasteczka do pętli Zachodniej przy Stadionie Śląskim (2012 – 2013 r.)
12. / -	Modernizacja linii kolejowych, w tym Warszawa – Katowice – Wiedeń	PKP PLK S.A.	(Warszawa) – CMK – Zawiercie – Katowice – gr. państwa Zebrzydowice – (Wiedeń)	• Rewitalizacja linii kolejowej nr 132/135 Gliwice Łabędy – Strzelce Opolskie- Opole Groszowice - odcinek Gliwice Łabędy – Pyskowice; • Udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych w ruchu towarowym na terenie Śląska etap III – linia nr 152 – Paczyna – Lubliniec, odcinek Toszek Płn – Czarków – Droniowiczki.	• Modernizacja linii kolejowej E 30, etap II odcinek Zabrze – Katowice – Kraków” faza I: – w październiku 2011 roku rozpoczęto roboty w terenie na odcinku Sosnowiec Jęzor – Jaworzno Szczakowa (Umowny termin zakończenia robót – kwiecień 2014 roku). Pozostałe inwestycje: • Modernizacja infrastruktury do obsługi podróźnych w stacji Katowice – przebudowa peronów wraz z infrastrukturą kolejową i infrastrukturą dla podróźnych (15.12.2012 r.); • Udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych w ruchu towarowym na terenie Śląska etap III – linia nr 141 – Katowice Ligota – Gliwice odcinek Ruda Bielszowice – Zabrze Makoszowy Kopalnia (31.11.2012 r.); • Udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych w ruchu towarowym na terenie Śląska etap III – linia nr 140 – Katowice Ligota – Nędza (31.11.2012 r.);	Modernizacji linii kolejowej C-E 65: • Uzyskano decyzję środowiskową– DECYZJA 18/2011, WOO.4201.1.2011.DM34, Bydgoszcz 29.07.2011 • Modernizacja linii kolejowej E 30, etap II odcinek Zabrze – Katowice - Kraków” faza I – w dniu 30 listopada 2010 roku podpisano umowę z Wykonawcą (Konsorcjum PRKiI – INFRAKOL – PNUiK) na realizację robót wraz z projektowaniem i uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych. Pozostałe inwestycje: • Rewitalizacja linii kolejowej nr 132/135 Gliwice Łabędy – Strzelce Opolskie – Opole Groszowice – odcinek Pyskowice – gr. województwa śląskiego (Błotnica Strzelecka) – 2013 r.; • Rewitalizacja linii kolejowej nr 134, 137 i 138 Gliwice Łabędy – Zabrze – Katowice – Mysłowice – Sosnowiec Jęzor – linia nr 137 Katowice – Legnica, odcinek Gliwice Łabędy – Katowice (2013 – 2014 r.); • Rewitalizacja linii kolejowej nr 134, 137 i 138 Gliwice Łabędy – Zabrze – Katowice – Mysłowice – Sosnowiec Jęzor – linia nr 138 Oświęcim – Katowice, odcinek Katowice – Mysłowice, stacja Mysłowice (2013 – 2015 r.); • Rewitalizacja linii kolejowej nr 134, 137 i 138 Gliwice Łabędy – Zabrze – Katowice –

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
					- Rewitalizacja infrastruktury kolejowej na linii nr 1 Warszawa - Katowice, odcinek Zawiercie – Katowice (31.11.2012 r.); - Rewitalizacja linii kolejowej nr 179 na odcinku Tychy - Górki Ściernie (30.11.2012 r.); - Udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych w ruchu towarowym na terenie Śląska etap III – „Przebudowa infrastruktury kolejowej na linii nr 165 Bytom Bobrek – Bytom Karb” (30.11.2012 r.); - Udrożnienie podstawowych ciągów wywozowych w ruchu towarowym na terenie Śląska etap III – Przebudowa toru nr 2 wraz ze wzmocnieniem podtorza na linii nr 173 (31.11.2012 r.).	Mysłowice – Sosnowiec Jęzor – linia nr 134 Jaworzno Szczakowa – Mysłowice, odcinek Mysłowice – Sosnowiec Jęzor (2013 r.); Rewitalizacja toru nr 1 i 2 linii kolejowej nr 61 – przebudowa infrastruktury kolejowej na linii nr 61 odcinek Koniecpol – Częstochowa Stradom (2012 – 2014 r.).
13. / 3.	Modernizacja śluz Kanału Gliwickiego	Pełnomocnik Programu dla Odry 2006	Rudziniec, Dzierżono, Łabędy	-----	-----	- Rudziniec, Dzierżno i Łabędy: - w 2010 r. opracowano dokumentację projektową i techniczną na modernizację śluz, roboty wzmacniające podłoże pod dnem śluzy Dzierżno; - w 2011 r. ekspertyzy i dokumentację projektową oraz roboty wzmacniające podłoże pod dnem śluzy Dzierżno; - Modernizacja śluzy wałowej na wlocie odnogi rz. Dramy do Kanału Gliwickiego: - w 2010 r. wykonano nowe zamknięcia głównych i remontowych oraz mechanizmów wyciągowych;
		RZGW Gliwice	Rudziniec, Dzierżono, Łabędy	-----	-----	W 2008 r. podpisano umowę dotyczącą przygotowania projektu indywidualnego POIiŚ „Modernizacja śluz odrzańskich na odcinku będącym z Zarządzie RZGW Gliwice –

V. OCENA REALIZACJI ZADAŃ I INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
						przystosowanie do III klasy drogi wodnej". W ramach projektu mają zostać zmodernizowane śluzy Kłodnica, Łabędy, Dzierżno i Rudziniec poprzez: naprawę podłoża pod dnem śluzy Dzierżno, odbudowę i modernizację budowli i urządzeń, stworzenie systemu monitorowania, wykonanie systemów oszczędzających wodę (czas realizacji 2012-2015); • Etap I – Śluza Kłodnica, Rudziniec, Łabędy: - uzyskano finansowanie projektu (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013); - opracowano dokumentację techniczną i uzyskano prawomocne pozwolenia na budowę; - trwają procedury wyboru wykonawców robót budowlanych; - roboty budowlane będą trwały w latach 2012 – 2015; • Etap III - Remont kanału żeglugowego – planowana realizacja w perspektywie finansowej 2014 – 2020.
14. / -	Budowa Kanału Odra – Dunaj	RZGW Gliwice	powiat raciborski	-----	-----	• Brak informacji o działaniu pomiędzy Ministrem Infrastruktury – Departament Transportu Morskiego i żeglugi a Ministerstwem Transportu Republiki Czeskiej.
15. / -	Budowa zbiornika Kuźnica Warężyńska	RZGW Gliwice	Siewierz, Dąbrowa Górnicza	• Zbiornik został oddany do eksploatacji 30.08.2005 r.; zlokalizowany jest na lewym brzegu rz. Przemszy w km 43+000 – 49+000, na terenie dwóch gmin Dąbrowa Górnicza i Siewierz. Jako czasza zbiornika zostało wykorzystane wyrobisko po eksploatacji piasku przez Kopalnię Piasku Kuźnica Warężyńska. Eksploatacja piasku jest nadal prowadzona na północno wschodnim	Nie dotyczy	Nie dotyczy

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
				brzegu zbiornika (koncesja na lata 2004 – 2015). Nie przewiduje się powiększenie zbiornika.		
16. / -	Budowa gazociągu wysokoprężnego śr. 700 Komorzno - Tworzeń	GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach	Komorzno – Tworzeń	-----	-----	Zakończenie budowy I etapu od Podgórskiej Woli k. Tarnowa do Tworzna (2015).
17. / -	Budowa gazociągu wysokoprężnego śr. 500 Bobry – Częstochowa, Lubliniec – Częstochowa	GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach	Lubliniec – Kochanowice – Herby – Konopiska - Częstochowa	Gazociąg DN 500 PN 8,4 Mpa rel.: Lubliniec – Częstochowa (inwestycja PGNiG S.A. W-wa, oddana w użytkowanie OGP GAZ-SYSTEM S.A. W-wa)	Nie dotyczy	Nie dotyczy
		GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach	Bobry – Częstochowa	-----	-----	-----
		PGNiG	Bobry – Częstochowa Lubliniec – Częstochowa	- Gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500 relacji Lubliniec-Częstochowa został wybudowany w całości (długość gazociągu: 54 652 m). Trasa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500, 8,4 MPa Lubliniec-Częstochowa przebiega przez następujące gminy: Kochanowice, Herby, Konopiska; - Gazociąg DN-500 relacji Lubliniec – Częstochowa został przekazany przez PGNiG S. A. do OGP Gaz System S. A. Termin przekazania – maj 2012 r. Zarządzanie operatorskie i właścicielskie nad gazociągiem sprawuje OGP Gaz System SA.	-----	Realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 relacji Bobry – Częstochowa została wstrzymana na etapie projektowym.
18. / -	Budowa rurociągu paliwowego Boronów – (Trzebinia)	Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń”	Boronów – (Trzebinia)	-----	-----	PERN „Przyjaźń” S.A. przystąpił do oceny zgodności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach gmin z opracowaną Koncepcją Programowo – Przestrzenną, czerwiec 2010. W większości Gmin projektowany rurociąg nie jest uwzględniony w planach miejscowych, konieczna jest również zmiana trasy przebiegu

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
						rurociągu w przypadku kolizji z zabudową mieszkaniową. PERN „Przyjaźń” S.A jest w trakcie zlecenia szczegółowej koncepcji identyfikacji trasy dla projektowanego rurociągu paliwowego relacji Boronów – Trzebinia.
19./ 11.	Budowa Muzeum Śląskiego	Muzeum Śląskie w Katowicach	Katowice	Zakończono I etap robót przygotowawczych, niezbędnych do funkcjonowania nowego Muzeum.	W 2010 roku ogłoszono przetarg na wybór Generalnego Wykonawcy robót. Po uzyskaniu decyzji Komisji Europejskiej przyznającej dofinansowanie dla Projektu, w czerwcu 2011 roku podpisano umowę na budowę nowej siedziby Muzeum Śląskiego z polsko-hiszpańskim konsorcjum firm wybranym w drodze przetargu ograniczonego. Kolejnym etapem inwestycji jest wybór wykonawcy i realizacja II etapu robót przygotowawczych oraz zakończenie budowy nowej siedziby Muzeum Śląskiego przez Generalnego Wykonawcę.	- W najbliższym czasie planowane jest również rozstrzygnięcie konkursu na scenariusz wystawy stałej Historii Górnego Śląska, wykonanie projektu i realizacja wystawy. Zakończenie inwestycji i oddanie obiektu do użytkowania planowane jest na drugą połowę 2013 roku. - Rewitalizacja północnej części Kwartału Muzeów: - w trakcie przygotowania jest koncepcja funkcjonalno-przestrzenna w zakresie zagospodarowania północnej części terenu byłej kopalni Katowice oraz adaptacji istniejących obiektów na cele kulturalne. Kolejnym etapem będzie opracowanie kompleksowej dokumentacji projektowej oraz realizacja robót budowlanych i docelowa rewitalizacja całego terenu byłej kopalni Katowice. Koncepcja funkcjonalno-przestrzenna zostanie opracowana do końca 2012 roku. W latach 2013-2014 planowane jest przygotowanie dokumentacji projektowej zagospodarowania terenu i adaptacji poszczególnych obiektów.
20. / -	Budowa Śląskiego Ogrodu Botanicznego	Związek Stowarzyszeń Śląski Ogród Botaniczny	Mikołów - Mokre	- Założenie Kolekcji zachowawczej tradycyjnych odmian jabłoni – 2005 r.; powierzchnia 0,5 ha; - Rozbudowa Kolekcji zachowawczej tradycyjnych odmian drzew owocowych – 2008 r.; powierzchnia 1,38 ha; - Założenie Kolekcji dendrologicznej etap	-----	Ogród tarasowy, ogród kwietny i ogród japoński (gotowe projekty wykonawcze) – przewidywany czas realizacji nieokreślony

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/ INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/ INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/ INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
				I – 2008 r.; • Założenie kolekcji Ericarium (wrzosowisko) – 2009 r., powierzchnia 0,03 ha; • Powiększenie kolekcji zachowawczej tradycyjnych odmian jabłoni – 2009 r.; powierzchnia 0,5 ha; • Rozbudowa kolekcji sadowniczych tradycyjnych odmian drzew owocowych wraz z założeniem szkółki podkładek – etap II – 2010 r.; • Rozbudowa Kolekcji Edukacyjnej Roślin Energetycznych Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie – 2010 r. i 2011 r. – powierzchnia 0,16 ha.		
21./ 10.	Przebudowa Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Stadion Śląski”	Dawniej: Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji „Stadion Śląski” Obecnie: Wojewódzki Ośrodek Kultury i Sportu „Stadion Śląski” w Chorzowie	Chorzów	-----	• Budowa zadaszenia trybun, przebudowa trybuny zachodniej, wykonanie funkcji lekkoatletycznej, budowa nowej infrastruktury stadionu, oraz kanalizacji (planowany termin zakończenia obecnie realizowanej inwestycji przewidywany jest na koniec 2013 r.).	• Obecnie nie planuje się dalszych etapów inwestycji.
22. / -	Modernizacja Hali Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Widowiskowo-Sportowego „Spodek”	Dawniej: Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Widowiskowo-Sportowe „Spodek” Obecnie: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach	Katowice	• Modernizacja hali głównej.	• Wymiana elewacji hali widowiskowo-sportowej „SPODEK”.	• Wymiana elewacji , przewidywany termin realizacji – 27.04.2013).

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/ INWESTYCJI		NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/ INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/ INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
23. / -	Modernizacja Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. J. Ziętka		WPKiW S.A. im. Jerzego Ziętka w Chorzowie	Chorzów	- Zadania/inwestycje ukończone w okresie od 2005 r., m.in.: - Zakup urządzeń rozrywkowych – Wesołe Miasteczko; - Parking przy ul. Złotej – EURO 2012; - staw Hutnik – rewitalizacja; - Planetarium i Stacja Meteorologiczna-modernizacja; - Rozbudowa ścieżek rowerowych, biegowych, rolkowych.	M. in.: modernizacja obiektów infrastruktury technicznej, rewitalizacja stawów.	- Budowa kolejki ELKA; - Zakup urządzeń do Wesołego Miasteczka; - Budowa Parku Nauki; - budowa akwarium; - Budowa hotelu w centrum rekreacyjno-sportowym; - Modernizacja Alei Ziętka; - Śląskie Miejsce Spotkań; - Modernizacja gospodarki elektroenergetycznej.
24. / -	Budowa regionalnych obiektów gospodarki odpadami	w Żywcu	Dawniej: Beskid Sp. z o.o. Obecnie: Beskid Żywiec Sp. z o.o.	Żywiec	Wybudowano: - składowisko odpadów; - kompostownię odpadów; - sortownię; - schronisko dla zwierząt.	Nie dotyczy	- Planowane inwestycje w dotychczasowych granicach obiektu: - Podniesienie rzędnej składowiska odpadów; - Kompostownia: uruchomienie drugiego bioreaktora.
		w Jastrzębiu Zdroju	Confico-Poland Sp. z o.o. w Katowicach	Jastrzębie Zdrój	- Eksploracja sektora III; - Sortownia odpadów komunalnych na terenie przyległym do składowiska.	Kompostownia odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów pochodzących z sortowni zmieszanych odpadów komunalnych.	Dla powierzchni ok. 8 ha spółka posiada pozwolenie na budowę I etapu sektora IV, a dla pozostałej części decyzję środowiskową.
		w Siemianowicach Śląskich	Landeco Sp. z o.o. w Siemianowicach Śl.	Siemianowice Śląskie	- Istnieją sektory SI, SII, SIII, SIV, SV. Sektory SI, SII, SIII i SIV zostały zamknięte i zrekultywowane; - W eksploatacji pozostaje sektor V składowiska, dla którego Spółka posiada pozwolenie na budowę; - Spółka posiada również w eksploatacji sortownię odpadów komunalnych na terenie przyległym do składowiska.	-----	-----
		w Tychach	Master Sp. z o.o. w Tychach	Tychy	-----	-----	Dostosowanie systemu gospodarki odpadami na terenie gmin współników do obowiązujących przepisów poprzez budowę Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Tychach. W dniu 05 listopada 2010 r. podpisano umowę o dofinansowanie nr POIS.02.01.00-00-016/09-00 z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/ INWESTYCJI		NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/ INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/ INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
							Zakończenie inwestycji planuje się na 25 listopada 2014 r.;
		w Knurowie	P.P.H.U. Komart Sp. z o.o. w Knurowie	Knurów	• Zakład Sortowania Odpadów.	-----	• Budowa Zakładu Kompostowania Odpadów lub beztlenowa fermentacja o przerobie 30.000 Mg/rok: - w trakcie projektowania: instalacja do biologicznego przetwarzania odpadów (kompostownia); - przewidywany czas realizacji: 2013 r.
		w Sobuczynie gm. Poczesna	Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Sobuczynie	Sobuczyna, gm. Poczesna	• Wybudowano i oddano do eksploatacji Zakład Zagospodarowania Odpadów (2008); • Wybudowano i oddano do eksploatacji I etap kwatery składowej nr II (2008); • Wykonano I część rekultywacji zamkniętej kwatery składowej nr I. (inwestycja rozpoczęta w 2008 r.); • Wykonano instalację ujęcia i energetycznego unieszkodliwienia biogazu składowiskowego (2008).	• Rekultywacja pozostałej części zamkniętej kwatery składowej nr I. Termin zakończenia zadania ustalono na dzień 31.10.2012r	• Budowa Zakładu Kompostowego realizowane w ramach projektu pn.: „Rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów dla Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Celem inwestycji jest wybudowanie i wyposażenie nowoczesnego zakładu kompostowego opartego na technologii zamkniętej. Planowany termin zakończenia inwestycji 31.12.2013 r.
25. / 1.	Budowa Zbiornika Racibórz		RZGW Gliwice	Krzyżanowice, Gorzyce, Lubomia, Kornowac, Racibórz	Polder Buków	Nie dotyczy	Podkomponent A1: Budowa obiektów zbiornika – prace nie zostały rozpoczęte: • 29 czerwca 2012 r Dyrektor RZGW Gliwice złożył wniosek do Wojewody Śląskiego o wydanie pozwolenia na realizację inwestycji. Procedura trwa. Planowany termin wydania pozwolenia to listopad 2012 r. Podkomponent A2: Pozyskiwanie nieruchomości – budowa nowej wsi Nieboczowy: • W dalszym ciągu prowadzono wykupy siedlisk w czaszy zbiornika i na bieżąco podpisuje się umowy notarialne. Działania te będą kontynuowane również w 2012 roku; • Od miesiąca września 2011 r. pod budowę wsi

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
						w miejscowości Syrynia-Dąbrowy na rzecz Skarbu Państwa wykupiono ok. 30 ha nieruchomości gruntowych z zaplanowanej powierzchni do wykupu 36 ha. Aktualnie wykonana jest dokumentacja na infrastrukturę techniczną i przygotowywany jest przetarg na roboty budowlane. W koncepcji budowy Nowej Wsi uwzględniono wariant maksymalny. Roboty budowlane rozpoczną się na wiosnę 2013 r.
		Pełnomocnik Programu dla Odry 2006	Krzyżanowice, Gorzyce, Lubomia, Kornowac, Racibórz	Polderu Buków	W latach 2010 – 2011 pozyskiwanie nieruchomości, aktualizacja projektu budowlanego, utrzymanie i zarządzanie przejętymi terenami, analizy, oceny specjalistyczne.	-----
26. / -	Utworzenie Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	Koszęcin	Zakończony etap I (w ramach ZPORR); wykonano m.in.: - Renowację elewacji pałacu w Koszęcinie, w zakresie rewitalizacji Zespołu pałacowo – parkowego; - Remont i przebudowę Zespołu pałacowego w zakresie bazy noclegowej w celu dostosowania do potrzeb Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej – etap 5.	- Rewitalizacja Zespołu pałacowo – parkowego w Koszęcinie w ramach tworzenia Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej – II i III etap” – zadanie w trakcie realizacji (od momentu realizacji Umowy o dofinansowanie tj. od 04.10.2010 r.); - Modernizacja założenia parkowego.	Zadania inwestycyjne planowane do realizacji (realizacja możliwa po otrzymaniu dotacji z budżetu Województwa Śląskiego na rok 2013) m. in.: - Wykonanie rozbiórki Domu ogrodnika w parku wraz z wykonaniem fundamentów i przyłączy: instalacji wod.-kan., elektrycznych, niskoprądowych (w tym wykonanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej, uzgodnienia i pozwolenia); - Rozbiórka budynku dawnej lodowni znajdującej się w parku (w tym wykonanie aktualizacji dokumentacji projektowo – kosztorysowej, uzgodnienia i pozwolenia).
- / 2.	Budowę regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty. Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą	Pełnomocnik Programu dla Odry 2006	dorzecze Odry wraz z Wartą	- Odbudowa zbiornika Blachownia (w 2010 r. projekt budowlany, operat wodnoprawny, prace geodezyjne oraz geologiczne, w 2011 r. przebudowa jazu oraz zaporę czołowej); - zabezpieczenie przeciwpowodziowe terenów położonych w zlewni rz. Olzy	Budowa suchych zbiorników p. pow.: Krzanowice, Kuźnia Raciborska (w 2011 r. wykupy gruntów, badania geotechniczne, prace budowlane, dokumentacja projektowa);	- Rekultywacja skarp zbiornika wodnego Dzierżno Duże (opracowano projekt wykonawczy); - Budowa obwałowań rz. Odry (Przygotowanie podłoża, formowanie korpusu wału, wykonanie rowu opaskowego, badania geotechniczne oraz odszkodowania.

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
				(Regulacja koryta cieku Boguniówka na dł. 0,03 km); • odtworzenie koryta cieku Młynówka Bolesław w km 0+840 – 2+800 (w 2010 r. regulacja cieku wraz z przebudową budowli hydrotechnicznych); • Koncepcja zabezpieczenia doliny rz. Liswarty wraz z dopływami tj. rz. Piskarą i Kukówką (w 2010 r. prace projektowe, zakup map ewidencyjnych oraz poglądowych, w 2011 r. _studium koncepcyjne).	• Budowa oraz odbudowa obwałowań rzeki Odry (w 2010 r. badania geotechniczne, odszkodowania za zajęcie gruntu, dokumentacja geodezyjna, prace budowlane, w 2011 r. prace budowlane); • Odbudowa cieku Liswarta w m. Krzepice – Kuźniczki w raz z budowlami hydrotechnicznymi (w 2011 r. prace budowlane) • Remont wałów przeciwpowodziowych na terenie miasta Częstochowa (w 2011 r. opracowanie koncepcji programowo – przestrzennej, aktualizacja dokumentacji projektowej, prace budowlane).	Dokumentacja geodezyjna); • Budowa suchych zbiorników p. pow.: Krzanowice, Kuźnia Raciborska, Rudnik, Brzeźnica, Ligocki (w 2010 r. wymiana gruntu, prace budowlane, badania geotechniczne, wypłata odszkodowań, projekt budowlany, prace projektowe, zakup map ewidencyjnych oraz poglądowych, przygotowanie wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację, raport oddziaływania na środowisko); • Zabezpieczenie przeciwpowodziowe wsi Danków przez budowę zb. Retencyjnego i polderu p. pow. – w 2011 r. wykonano studium koncepcyjne (2012 – 2016 r.); • Zabezpieczenie przeciwpowodziowe doliny rzeki Liswarty wraz z dopływami w km 30+000 – 38+300 (2012 – 2016 r.); • Zabezpieczenie przeciwpowodziowe doliny rzeki Warty w km 748+400 – 763+500 poprzez odcinkową regulację rzeki wraz z obwałowaniem (2012 – 2016 r.); • Odbudowa uregulowanego koryta rzeki Liswarty oraz prawostronnego obwałowania w km 38+300 – 40+600, w m. Dankowice, Starokrzepice (2013 – 2015 r.); • Odbudowa uregulowanego koryta rzeki Liswarty w km 40+600 – 43+980 w m. Starokrzepice i Podłęże Królewskie, wraz z odwodnieniem zawala rzeki Liswarty w km 42+330 – 43+177 w m. Starokrzepice – Zawodzie (2013-2014 r.); • Odbudowa uregulowanego koryta rzeki Liswarty w km 43+980 – 48+070, w m. Podłęże Królewskie (2014 – 2016 r.); • Odbudowa uregulowanego koryta rzeki Liswarty w km 48+070 – 51+400, w Podłęże Szlacheckie i Stany (2014-2016 r.); • Odbudowa uregulowanego koryta rzeki

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/ INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/ INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/ INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
						Liswarty w km 51+400 – 56+100, w m. Stany i Ługi Radły (2014-2016 r.); • Odbudowa uregulowanego koryta rzeki Liswarty w km 56+100 – 59+000, w m. Ługi Radły oraz m. Olszynki, Piława, Niwki (2014 – 2016 r.); • Budowa prawostronnego obwałowania rzeki Odry w gm. Kuźnia Raciborska (2012 – 2015 r.); • Budowa lewostronnego obwałowania rzeki Odry w km 63+300 – 66+500 – etap III (2012 – 2013 r.); • Modernizacja obwałowań rz. Odry w km 27+700 – 28+550 oraz Olzy w km 0+000 – 3+500 (2012 – 2014 r.); • Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze - polder, woj. Śląskie (2012 – 2015 r.); • Modernizacja śluz odrzańskich na odcinku będącym w zarządzie RZGW Gliwice – przystosowanie do III klasy drogi wodnej, śluzy: Rudziniec, Dzierżno, Łabędy (2013 – 2015 r.); • Modernizacja wałów przeciwpowodziowych na terenie m. Częstochowa – odcinki wałów P – X oraz L – VIII (2012 r.); • Modernizacja wałów przeciwpowodziowych na terenie m. Częstochowa – (odc. L – II) – kontynuacja (2012 – 2013 r.).
		RZGW Gliwice	dorzecze Odry wraz z Wartą	-----	-----	-----
		RZGW Wrocław	dorzecze Odry wraz z Wartą	-----	-----	-----
		RZGW Poznań	dorzecze Odry wraz z Wartą	• Długość zmodernizowanych lub naprawionych wałów – 8851 mb wałów przeciw powodziowych w woj. Śląskim.	-----	• Modernizacja wałów przeciwpowodziowych na terenie m. Częstochowa – odcinki wałów P – X oraz L – VIII (przed wyborem wykonawcy); • Modernizacja wałów przeciwpowodziowych

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/ INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/ INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/ INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
						na terenie m. Częstochowa – (odc. I – II) kontynuacja (na etapie sporządzania dokumentacji projektowej, w 2013 planowane wykonawstwo); • Rozdział wód rzeki Warty w km 697+930 na właściwe koryto oraz Kanał Młynówki w miejscowości Ślimaków, gmina Kłomnice, powiat Częstochowski (uzyskane pozwolenie na budowę, przed wyłonieniem wykonawcy).
		ŚZMiUW	dorzecze Odry wraz z Wartą	• Modernizacja koryta cieku Pielgrzymówka wraz z budową kładek w gm. Pawłowice i Zebrzydowice; • Modernizacja koryta cieku Pielgrzymówka – przebudowa mostu drogowego w ciągu ul. Rzecznej w Pielgrzymowicach, gm. Pawłowice; • Wykonanie przebudowy mostu drogowego w ramach zadania pn.: "Regulacja koryta cieku Pielgrzymówka w gm. Pawłowice".	-----	• Odbudowa koryta cieku Stoła w km 0+400 – 4+600 – dł. 4,2 km – aktualnie toczy się postępowanie sądowe dot. dokumentacji na odbudowę koryta cieku Stoła w wymienionym zakresie (2013 r.); • Regulacja koryta cieku Stoła w km 9+300 – 14+700 – 5,4 km – w październiku 2010 uzyskano Decyzję zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę (2013 r.); • Regulacja koryta cieku Stoła w km 14+539 – 21+593 – 7,054 km – w dniu 08.08.2012 r. złożono wniosek o wydanie decyzji zatwierdzającej projekt budowlany oraz udzielającej pozwolenia na budowę inwestycji (2013 – 2015 r.); • Regulacja koryta cieku Stoła w km 22+548 – 27+840 – 5,292 km – trwa postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia (po 2014 r.); • Odbudowa koryta cieku Ornontowickiego w km 0+780-5+915 wraz z przebudową przepustów, gm. Ornontowice i Gierałtowice, pow. mikołowski i gliwicki – w lipcu 2012 r. roku złożono wniosek o przyznanie pomocy finansowej z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (2012 – 2014 r.); • Regulacja i odbudowa cieku wodnego

V. OCENA REALIZACJI ZADAŃ I INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

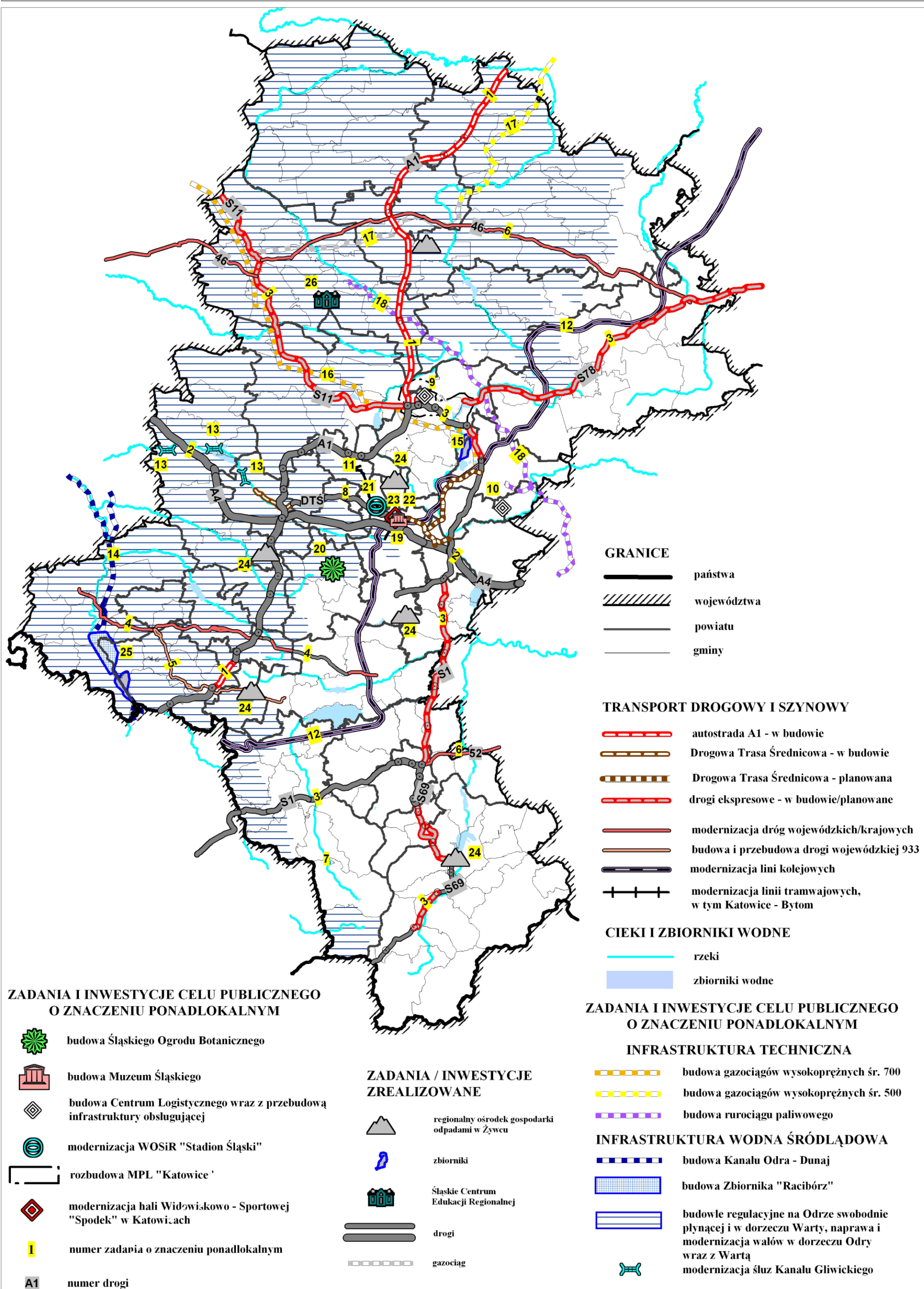
NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/ INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/ INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/ INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
						"Od Gruszewni" w km 0+000-6+406 – uzyskano pozwolenie na budowę (sierpień 2012 – maj 2013); • Odbudowa uregulowanego koryta rzeki Kukówki w km 2+750 – 13+200 (2017 – 2020 r.); • Odbudowa uregulowanego koryta rzeki Kamieniecki w km 0+000-6+700 (2017 – 2020 r.); • Odbudowa uregulowanego cieku Liswarta w km 43+980 – 48+070 w gm. Krzepice i gm. Przystajń pow. Kłobuck (2013 – 2014); • Odbudowa uregulowanego koryta cieku Liswarta w km 56+100 – 59 +000 w m. Kamińsko – Stasiowe – Łębki gm. Przystajń, Ciasna, Herby, pow. Kłobuck i Lubliniec (2014 -2016 r.); • Przyjazne naturze kształtowanie koryta rzeki Pankówka w km 0+000 – 4+583 w m. Dankowice III, Kostrzyna, gm. Krzepice, gm. Przystajń, pow. Kłobuck (2017 – 2020); • Regulacja rzeki Ligocki w km 0+000-5+500 wraz z odbudową uregulowanego koryta w km 5+500-11+850 w m. Ligota Woźnicka, Woźniki, gm. Woźniki pow. Lubliniec, Tarnowskie Góry (2017 – 2020); • Przyjazne naturze kształtowanie nieuregulowanego koryta rzeki Biała Oksza w km 5+700-13+700 w m. Ostrowy gm. Miedźno i Kłobuck, pow. Kłobuck (2017 – 2020); • Zabezpieczenie przeciwpowodziowe wsi Danków poprzez budowę zbiornika retencyjnego i poldery przeciwpowodziowego w gm. Lipie, pow. Kłobuck (2011 – 2016 r.);
- / 7.	Drogowe Przejście Graniczne	-----	Zwardoń – Myto	Zakończone	Nie dotyczy	Nie dotyczy

NR ZAD./INW	NAZWA ZADANIA/INWESTYCJI	NAZWA GESTORA	LOKALIZACJA	ZADANIE/INWESTYCJA UKOŃCZONE	ZADANIE/INWESTYCJA W BUDOWIE	ZADANIA/INWESTYCJA PROJEKTOWANE/PLANOWANE
- / 8	Drogowa Trasa Średnicowa Katowice - Dąbrowa Górnicza	Marszałek Województwa Śląskiego – Wydział KT.	Katowice – Dąbrowa Górnicza	-----	-----	- Trwają prace projektowe nad pierwszym etapem inwestycji tj. odcinkiem od węzła „Lwowska” w Katowicach przez węzeł „Janów” do włączenia w ul. Obrzeżną Zachodnią w Mysłowicach; w toku postępowania o wydanie decyzji środowiskowej, na skutek protestów społecznych przeciwko budowie węzła „Jasińskiego” w Mysłowicach, Miasta Katowice i Mysłowice podjęły decyzje o rezygnacji z budowy tego węzła; obecnie sporządzane są dodatkowe warianty przebiegu drogi; - Odcinek Katowice – Mysłowice: planowany do realizacji ze środków RPO. Trwają prace projektowe. Planuje się wystąpić o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w następnym okresie programowania tj. po 2014 roku.
27. / -	Budowa linii kolejowej regionalnej łączącej MPL z miastami Aglomeracji Górnośląskiej	PKP PLK SA	Miasta Aglomeracji Górnośląskiej – Pyrzowice	-----	-----	Przewidywany czas realizacji robót budowlanych w latach 2015 – 2020, trwa postępowanie administracyjne prowadzonego przez RDOŚ w Katowicach w sprawie wydania decyzji środowiskowej (na dzień 31.07.2012r. postępowanie trwa ponad 22 m-ce).
28. / -	Modernizacja DW 913	Zarząd Dróg Wojewódzkich	W śladzie istniejącej drogi, gmina Ożarówice	-----	-----	Modernizacja do parametrów drogi dwujezdniowej oraz budowa bezkolizyjnego skrzyżowania/wiaduktu z torami kolejowymi.
29. / -	Budowa alternatywnego połączenia drogowego z MPL „Katowice	Zarząd Dróg Wojewódzkich	Gmina Mierzęcice	-----	-----	Modernizacja i budowa nowego odcinka ul. Wspólnej (od węzła „Mierzęcice”) wraz z podniesieniem klasy do DW oraz budowa bezkolizyjnego skrzyżowania/wiaduktu z torami kolejowymi.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych od gestorów zadań i inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym określonych w PZPWŚ i Zmianie PZPWŚ.

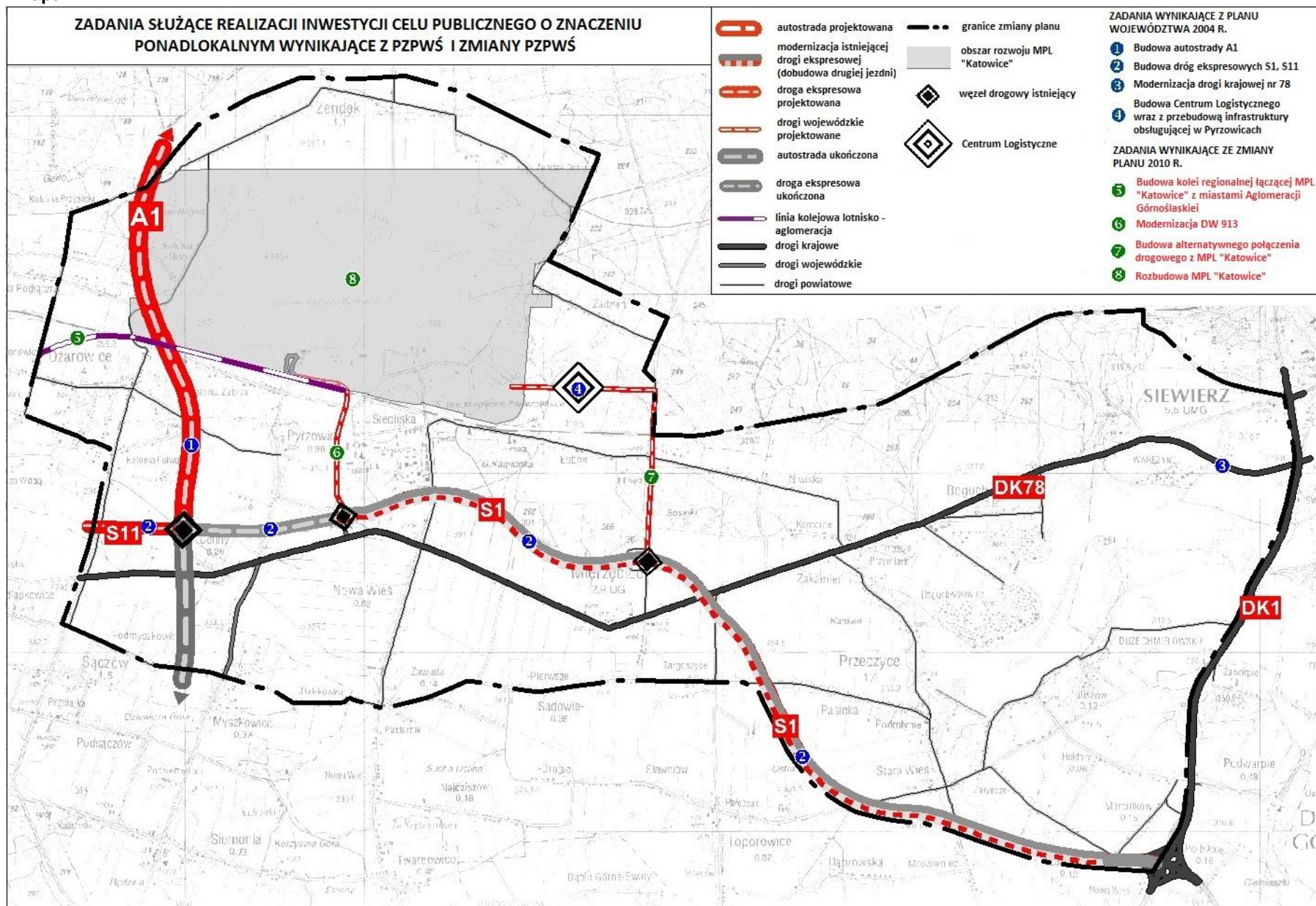
Mapa nr 20.

ZADANIA I INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM WYNIKAJĄCE Z PZPWŚ 2004

Źródło: opracowanie własne.

Mapa nr 21.

Źródło: opracowanie własne.

5.3. Podsumowanie

- Spośród zadań i inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym zapisanych w PZPWŚ i Zmianie PZPWŚ zrealizowano następujące:
 1. Autostrada A4;
 2. Obwodnica Ustronia DW 941;
 3. Zbiornik Kuźnica Warężyńska;
 4. Drogowe przejście graniczne Zwardoń-Myto.
- Częściowo zrealizowano:
 1. w ramach budowy Zbiornika Racibórz: Polder Buków;
 2. w ramach budowy Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej w Koszęcinie: zespół pałacowy – parkowy oraz remont i przebudowę zespołu pałacowego w zakresie bazy noclegowej;
 3. w ramach gospodarki odpadami realizowane są inwestycje w Żywcu, Jastrzębiu-Zdroju, Knurowie, Siemianowicach Śląskich i Poczesnej. Rozbudowa tych obiektów odbywa się w dotychczasowych granicach;
 4. w ramach budowy Autostrady A1: węzeł „Lotnisko” – Świerklany; węzeł „Mszana” – granica z Czechami;
 5. w ramach budowy drogi ekspresowej S1 odcinki: Bielsko-Biała – Cieszyn, węzeł Pyrzowice – węzeł Podwarpie (tylko jedną jezdnię), węzeł „Pyrzowice” – węzeł „Lotnisko”;
 6. w ramach budowy drogi ekspresowej S69 odcinki: Zwardoń – Milówka, Przybędza – Żywiec, węzeł Komorowice – węzeł „Rosta”, węzeł „Rosta” („Komorowice/Rosta”) – węzeł „Krakowska”, węzeł „Krakowska” – węzeł „Mikuszowice”;
 7. w ramach przebudowy i modernizacji drogi krajowej nr 46: północną obwodnicę Lublińca;
 8. w ramach modernizacji drogi krajowej nr 78: obwodnicę Siewierza;
 9. w ramach budowy Drogowej Trasy Średnicowej: odcinek Katowice – Zabrze (do granicy z Gliwicami);
 10. w ramach rozbudowy MPL „Katowice” w Pyrzowicach: terminal B, płyty postojowe po zachodniej stronie PPS-1, modernizację istniejącego hangaru, budowę nowego hangaru technicznego, rozbudowę terminala A;
 11. w ramach budowy i przebudowy drogi wojewódzkiej 935 Racibórz – Pszczyna: przebudowę drogi wojewódzkiej nr 935 wraz z budową chodników na terenie gminy Suszec; częściowo przebudowę DW 935 na terenie Rybnika oraz budowa północnej obwodnicy miasta Żory, obecnie w fazie budowy znajduje się obwodnica Pszczyny;
 12. w ramach modernizacji drogi krajowej 52: odcinek pomiędzy ulicami Wyzwolenia i Niepodległości w Bielsku-Białej,
 13. w ramach budowy centrów logistycznych: część urządzeń terminala w Sławkowie oraz rozbudowę infrastruktury w MPL „Katowice”;
 14. w ramach modernizacji linii tramwajowych i przebudowy infrastruktury tramwajowej: modernizację korytarza trasy tramwajowej nr 6/41, przebudowa torowiska w ul. Gliwickiej w Katowicach, oraz przy w ul. Łagiewnickiej i Barlickiego w Świętochłowicach, modernizacja torowiska na odcinku Katowice Rynek – Zajezdnia, Przebudowa torowiska tramwajowego linii 17 w ul. Łagiewnickiej i Barlickiego w Świętochłowicach;
 15. w ramach budowa gazociągu wysokoprężnego śr. 500 (Bobry – Częstochowa, Lubliniec – Częstochowa): odcinek Lubliniec – Częstochowa;
 16. w ramach modernizacji hali Widowiskowo – Sportowej "Spodek" w Katowicach: modernizację hali głównej, częściowo wymianę elewacji;
 17. w ramach modernizacji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka: modernizację infrastruktury technicznej, małej architektury, parku linowego, modernizacja

i rozbudowa obiektów (m. in. Ścieżek rowerowych, rolkowych i biegowych, planetarium i stacji meteorologicznej);

18. wybrane obiekty w ramach budowy budowli regulacyjnych na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty, naprawa i modernizacji wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą (m.in. odbudowa zbiornika Blachownia, zabezpieczenia przeciwpowodziowe).

- Do chwili obecnej gestor nie przekazał żadnych informacji dotyczących drogi ekspresowej S11.
- Brak jest ostatecznych rozstrzygnięć co do podnoszenia standardu DK78 do klasy drogi ekspresowej. Będzie natomiast realizowane zadanie pn.: „Modernizacja (przebudowa, budowa nowych odcinków) drogi krajowej nr 78”.
- Niektóre zadania i inwestycje określone w PZPWŚ nie posiadają konkretnego odniesienia przestrzennego, brak jest ostatecznych projektów m.in. dla drogi budowa drogi krajowej nr 78 Siewierz-Szczekociny z obwodnicami miejscowości: Poręba i Zawiercie, Kroczyce i Pradła oraz Szczekociny dla której wytyczono różne warianty.
- W ramach budowy drogi krajowej 52 – wybrano wariant preferowany – wariant nr I.
- W zakresie budowy gazociągu wysokoprężnego śr. 700 Komorzno – Tworzeń gestor zakłada, że przebieg pokrywał się będzie z przebiegiem określonym w PZPWŚ z 2004 r. (w 2015 r. gestor planuje zakończenie I etapu od Podgórskiej Woli k. Tarnowa do Tworznia).
- W zakresie budowy rurociągu paliwowego Boronów – (Trzebinia) gestor przystąpił do oceny zgodności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach gmin z opracowaną Koncepcją Programowo – Przestrzenną. W większości Gmin projektowany rurociąg nie jest uwzględniony w planach miejscowych, konieczna jest również zmiana trasy przebiegu rurociągu w przypadku kolizji z zabudową mieszkaniową.
- Realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 relacji Bobry – Częstochowa została wstrzymana na etapie projektowym.
- W zakresie zadania dotyczącego modernizacji budowli regulacyjnych w dorzeczu Odry wraz z Wartą, realizowanych w ramach „Program dla Odry 2006” – niezbędne jest jego rozpisanie na konkretne inwestycje.

VI. WNIOSKI KOŃCOWE I WNIOSEK GENERALNY

Podsumowując poszczególne części OOPZPWŚ – 2013 można sformułować następujące wnioski, stanowiące jednocześnie ocenę PZPWŚ wraz z jego Zmianą:

- Przyjęcie nowego paradygmatu polityki zintegrowanego planowania rozwoju oraz nowelizacja aktów prawnych odnoszących się do planowania przestrzennego wraz z powierzeniem ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego kompetencji w zakresie planowania regionalnego stanowią nowe podejście do planowania regionalnego;
- Wdrożenie krajowej polityki przestrzennej, której wyrazem jest KPZK 2030 implikuje zmiany w zakresie polityki przestrzennej na szczeblu regionalnym. Zmianę PZPWŚ rozumieć należy także jako podjęcie działań zmierzających do usprawnienia wdrażania ustaleń KPZK 2030;
- Utrata aktualności zapisów PZPWŚ - niektóre spośród wskazanych w PZPWŚ i Zmianie PZPWŚ zadań i inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym zostały już zrealizowane. Uzasadnionym więc wydaje się ich wykreślenie z listy zadań i inwestycji celu publicznego. Natomiast niektóre zadania i inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wskazane w PZPWŚ nie mają określonego ostatecznego przebiegu, a ich realizacja nie stanowi priorytetowego zadania polityki krajowej, dlatego uzasadnionym wydaje się ich wykreślenie z listy zadań i inwestycji celu publicznego (nie oznacza to pełnego wykreślenia z zapisów PZPWŚ);
- Postępuje proces depopulacji województwa śląskiego, szczególnie w subregionie środkowym i miastach subregionalnych pozostałych subregionów, przeciwdziałanie zauważalnej tendencji depopulacji stanowić winno obszar poszukiwania działań strategicznych i planistycznych;
- Nadal postępuje proces suburbanizacji, pomimo przyjętych w PZPWŚ zasad i kierunków polityki przestrzennej odnoszących się do zahamowania procesu „rozlewania się miast” i koncentracji zabudowy, niezbędne jest wypracowanie nowych zasad polityki przestrzennej.

WNIOSEK GENERALNY:

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WYMAGA AKTUALIZACJI WYNIKAJĄCEJ M. IN. Z KONIECZNOŚCI:

- **UWZGLĘDNIENIA USTALEŃ KONCEPCJI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030;**
- **SYSTEMOWEGO PODEJŚCIA DO OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH W TYM OBSZARÓW PROBLEMOWYCH;**
- **SYSTEMOWEGO PODEJŚCIA DO KONCEPCJI UKŁADU TRANSPORTOWEGO;**
- **SYSTEMOWEGO PODEJŚCIA DO PLANOWANIA W UKŁADZIE SUBREGIONALNYM.**

BIBLIOGRAFIA, MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 951).
3. Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159).
4. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 – tekst jednolity)
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227).
6. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2003 Nr 80, poz. 721, z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 274, z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. Nr 118, poz. 746).
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 1996 r. w sprawie ustanowienia katowickiej specjalnej strefy ekonomicznej w województwie katowickim (Dz. U. z 1996 Nr 88, poz. 397).
12. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2001 r. Nr 89, poz. 454).
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 2003 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Dz. U. Nr 174, poz. 1684).
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie katowickiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 667).
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie katowickiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 232, poz. 1550).
16. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 68 z 27 lipca 2004 r., poz. 2049).
17. Zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Uchwała nr III/56/1/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22.09.2010 r. – Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 237 z 8 listopada 2010 r., poz. 3534).
18. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (Uchwała nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju 2030., M. P. z 2012 r. poz. 252).
19. Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju z 2001 (Monitor Polski z 2001 r. Nr 26, poz. 432).
20. Informacja o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2011 r. Ministerstwo Gospodarki. Warszawa, maj 2012. Pobrano ze strony internetowej: <http://www.mg.gov.pl/files/upload/7809/raport%20-%20RM.pdf>.
21. Wojewódzkie zestawienia zbiorcze danych objętych ewidencją gruntów i budynków (pozyskano z Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego).
22. Analiza struktury własności i sposobu użytkowania gruntów w województwie śląskim w 2012 roku. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki

nieruchomościami. Pobrano ze strony internetowej: <http://www.slaskie.pl/zalaczniki/2012/06/26/1340715980/1340716058.pdf>.

23. Analiza zmian w zakresie struktury własności i sposobów użytkowania gruntów w województwie śląskim na przestrzeni lat 2002 – 2009. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami. Pobrano ze strony internetowej: <http://www.slaskie.pl/zalaczniki/2010/07/13/1279014663/1279014825.pdf>.
24. Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” (Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr III/47/1/2010 z dnia 17 lutego 2010 r.).
25. Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030 (Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/28/2/2012 z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie przyjęcia Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030).
26. Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2006 (Uchwała nr 1446/387/II/2006 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 20.07.2006 r.).
27. Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2010 (Uchwała nr 2578/416/III/2010 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 7.10.2010 r.).

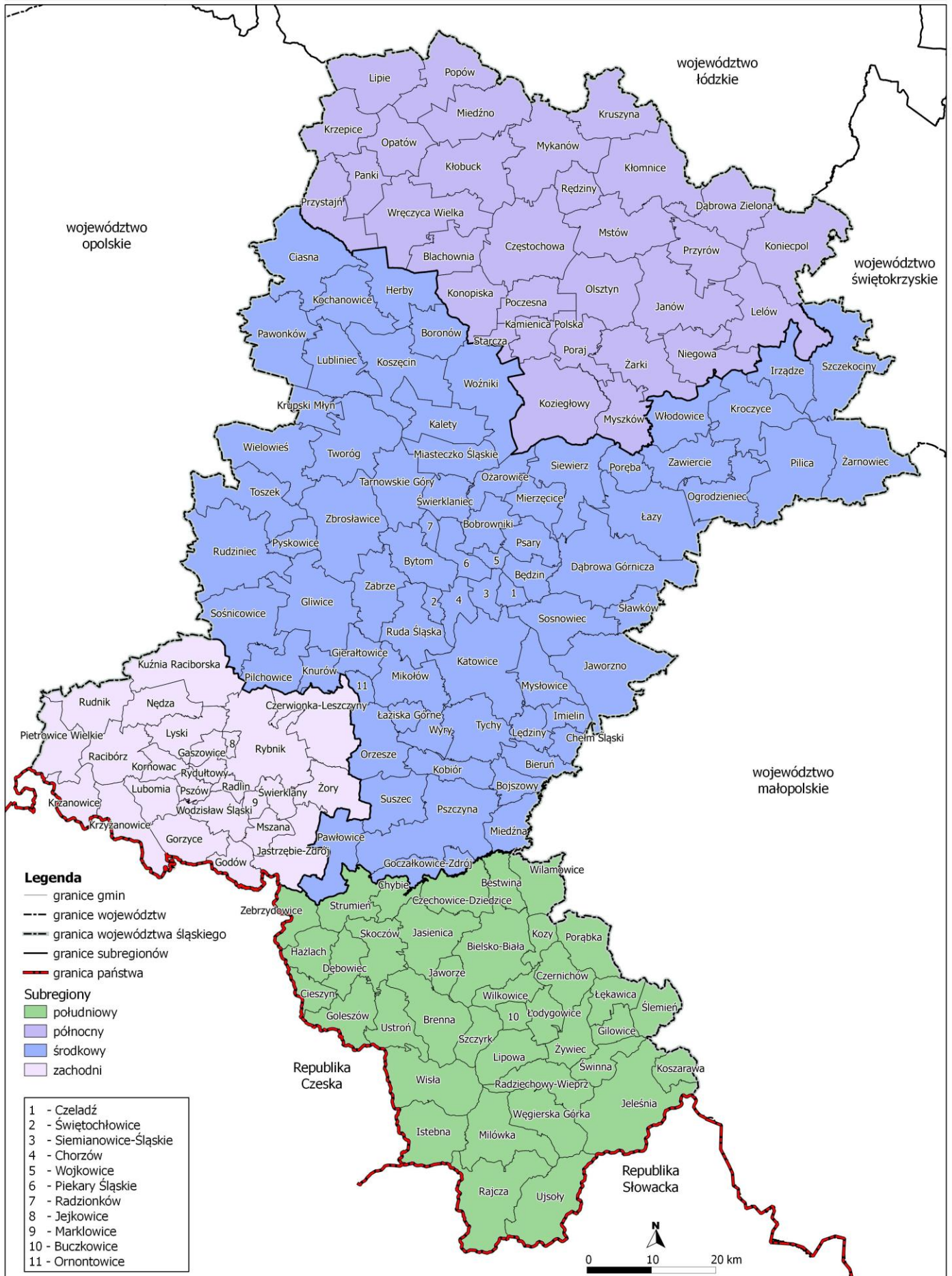
SPIS MAP

Mapa nr 1. Mapa nr 1. Zmiany liczby ludności w gminach województwa śląskiego w latach 2002 – 2011	20
Mapa nr 2. Zmiany w zakresie udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców wg gmin województwa śląskiego w latach 2002 – 2011	21
Mapa nr 3. Zmiany w zakresie bezrobocia rejestrowego wg gmin województwa śląskiego w latach 2003 – 2011	22
Mapa nr 4. Zmiany w liczbie podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON wg gmin województwa śląskiego	23
Mapa nr 5. Rozwój zasobów mieszkaniowych w gminach województwa śląskiego w latach 2002 – 2010	24
Mapa nr 6. Zmiany powierzchni użytków rolnych w gminach województwa śląskiego w latach 2002 – 2012	27
Mapa nr 7. Zmiany powierzchni terenów zabudowanych i zurbanizowanych w gminach województwa śląskiego w latach 2002 – 2012	28
Mapa nr 8. Zmiany powierzchni gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych w gminach województwa śląskiego w latach 2002 – 2012	29
Mapa nr 9. Analiza wniosków o zaopiniowanie inwestycji drogowych realizowanych na mocy Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (dane za okres 23.04.2007 – 5.10.2012)	31
Mapa nr 10. Liczba i wartość projektów realizowanych w powiatach województwa śląskiego w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania. Cel I – Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa	34
Mapa nr 11. Liczba i wartość projektów realizowanych w powiatach województwa śląskiego w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania. Cel II – Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej	35
Mapa nr 12. Liczba i wartość projektów realizowanych w powiatach województwa śląskiego w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania. Cel III – Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych	36
Mapa nr 13. Liczba i wartość projektów realizowanych w powiatach województwa śląskiego w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania. Cel IV – Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury	37
Mapa nr 14. Liczba i wartość projektów realizowanych w powiatach województwa śląskiego w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania. Cel V – Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią	38
Mapa nr 15. Liczba i wartość projektów realizowanych w powiatach województwa śląskiego w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania. Cel VI – Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego	39
Mapa nr 16. Liczba i wartość projektów realizowanych w powiatach województwa śląskiego w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania – ogółem	40
Mapa nr 17. Lokalizacja obszarów Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	42
Mapa nr 18. Realizacje zgłoszone do konkursu pn.: „Najlepsza przestrzeń publiczna województwa śląskiego”	44
Mapa nr 19. Wybrane formy ochrony przyrody województwa śląskiego	51
Mapa nr 20. Zadania i inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikające z PZPWŚ 2004	80
Mapa nr 21. Zadania i inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w obszarze Zmiany PZPW	81

SPIS TABEL

Tabela 1. Zgodność Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – cele.	5
Tabela 2. Zgodność Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – obszary funkcjonalne.....	8
Tabela 3. Zgodność Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego i jego Zmiany z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – zadania i inwestycje.	9
Tabela 4. Wzajemne relacje pomiędzy Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego wraz z jego zmianą a Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”	10
Tabela 5. Województwo śląskie w liczbach – monitoring.....	12
Tabela 6. Zmiany w strukturze użytkowania gruntów województwa śląskiego w latach 2002 – 2012.....	26
Tabela 7. Liczba i wartość projektów w województwie śląskim realizujących cele polityki przestrzennej określone w PZPWŚ (w ramach programów unijnych i innych źródeł finansowania).	32
Tabela 8. Liczba zgłoszonych realizacji i gmin biorących udział w konkursie pn.: „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego” w latach 2001 – 2012.	43
Tabela 9. Potencjalne lokalne centra rozwoju w powiatach ziemskich.....	46
Tabela 10. Zestawienie informacji nt. realizacji zadań i inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym określonych w PZPWŚ i Zmianie PZPWŚ.	60

GMINY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Źródło: opracowanie własne na podstawie Państwowego Rejestru Granic (PRG).